

DEZBATERI PARLAMENTARE

Parlamentul Republicii Moldova de legislatura a XIX-a

SESIUNEA a VII-a ORDINARĂ – OCTOMBRIE 2013

Ședința din ziua de 24 octombrie 2013

(STENOGRAMA)

SUMAR

1. Declararea ședinței ca fiind deliberativă. (*Onorarea Drapelului de Stat al Republicii Moldova.*)
2. Dezbateri asupra ordinii de zi și aprobarea ei.
3. Dezbaterile și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.355 din 4 septembrie 2013 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (*Codul penal – art.84, 158, 165 ș.a.; Codul de procedură penală – art.132⁸, 134²*). Pentru lectura a doua, proiectul nr.355 a fost comasat cu proiectul nr.357 din 4 septembrie 2013.
4. Dezbaterile și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.247 din 13 iunie 2013 privind modificarea anexei la Legea nr.668-XIII din 23 noiembrie 1995 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului.
5. Dezbaterile, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.373 din 19 septembrie 2013 privind ratificarea Acordului de finanțare dintre Guvernul Republicii Moldova și Uniunea Europeană privind Programul-cadru de suport al acordurilor curente și viitoare dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, Planul Național de Acțiuni 2012.
6. Dezbaterile, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.359 din 5 septembrie 2013 pentru ratificarea Protocolului privind privilegiile și imunitățile Centrului Sud-Est European de Aplicare a Legii.
7. Dezbaterile, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.407 din 21 octombrie 2013 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (*Legea cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți – art.21, anexele nr.2 și nr.3; Legea viei și vinului – art.9 ; ș.a.*).
8. Dezbaterile, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.268 din 14 iunie 2013 pentru modificarea și completarea Legii nr.100-XV din 26 aprilie 2001 privind actele de stare civilă (*art.29, 30, 69*).
9. Dezbaterile și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.254 din 14 iunie 2013 pentru modificarea și completarea Legii Codului fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997 (*art.341*).
10. Dezbaterile și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.738 din 11 aprilie 2012 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (*Legea cu privire la tariful vamal – art.5, 6, 7 ș.a.; Codul vamal – art.93; ș.a.*).

11. Dezbateră și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.307 din 5 iulie 2013 pentru modificarea și completarea Legii nr.190-XIII din 19 iulie 1994 cu privire la petiționare (*art.8, 9, 10 ș.a.*).

12. Întrebări.

Ședința începe la ora 10.01.

Lucrările sînt prezidate de domnul Igor Corman, Președintele Parlamentului, asistat de doamna Liliana Palihovici și de domniile Andrian Candu și Oleg Bodrug, vicepreședinți ai Parlamentului.

Domnul Igor Corman:

Secretariatul,

Vă rog să anunțați prezența.

Domnul Maxim Ganaciuc – șeful Direcției generale documentare parlamentară:

Doamnelor și domnilor deputați,

Bună dimineața.

Vă anunț că la lucrările ședinței de astăzi a plenului Parlamentului, din totalul celor 101 de deputați, și-au înregistrat prezența 93 de deputați. Nu s-au înregistrat deputații: Diacov Dumitru, Dodon Igor, Apostolachi Iurie, Ghimpu Mihai – la cerere, Muntean Iurie, Petrenco Grigore, Plahotniuc Vladimir, Tkaciuck Mark.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Ședința este deliberativă. Vă rog să onorăm Drapelul Țării. (*Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova.*)

Vă mulțumesc.

Vă amintesc că ordinea de zi pentru astăzi și zilele următoare noi am aprobat-o aici, în plen. De asemenea, Biroul permanent propune atenției dumneavoastră un supliment la ordinea de zi cu încă două proiecte.

Dacă sînt careva propuneri la ordinea de zi, vă rog să le formulați la microfoanele din sală.

Microfonul nr.5.

Domnul Gheorghe Brega:

Domnule Corman,

Eu de acum încă din ședința de iarnă – primăvară tot continuu să includ proiectul de Lege nr.940, ceea ce se referă la construcțiile neautorizate construite pe terenul public. Nu știu, oare sînteți, faceți parte dintre acei care construiesc...

Domnul Igor Corman:

Vă rog fără comentarii, stimate coleg, să faceți propuneri la ordinea de zi.

Microfonul nr.5.

Domnul Gheorghe Brega:

Domnule Corman,

Includeți, vă rog, 2 minute și să nu mă întrerupeți. Pentru că timp de un an de zile eu încerc să includ aceste proiecte, eu nu înțeleg care e motivul. Ori faceți parte dintre acei ce construiesc ilegal sau le țineți umbrela.

Proiectul de Lege nr.1612, vânzarea produselor agricole autohtone în supermarketuri. Iarăși, din nou, nu înțeleg care e motivul, sunete peste tot. Producătorii autohtoni au producție, nu au unde o realiza. Legea nr.2354, eschivarea de la încheierea contractului privind transportarea gunoiului. Iarăși, case de milioane, dar aruncă la blocuri acei care au case private. Și blocuri întregi nu au încheiate contracte. Și Legea nr.63, copiii persoanelor supuse represiunilor, care s-au născut în locurile de represiune sau în drum spre ele. Deci este vorba de 20 – 30 persoane. Nu înțeleg care e motivul?

Și Legea nr.4, o știți destul de bine. Să nu ne jucăm cu primarii. Primarii sînt opt sute și ceva, aproape 900, cîte 100 de oameni, nouă ne trebuie 80 – 90 mii de oameni aici? Nu ne trebuie. Să discutăm, pentru că primarii fierb. Cetățenii așteaptă această lege.

Totodată, solicit să amînați Legea nr.407 din supliment. Pentru că această lege am votat-o din grabă atunci, am înțeles că am dat în bară. Acum o trecem la Guvern, dar sub Guvern se înțeleg alte chestiuni, nu este analizată. Ea e venită în data de 21, ieri la comisie nu am dezbătut-o, practic, deloc, să nu ne grăbim. Oamenii și mor de acum de la intoxicații, de cînd a apărut Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor. O amînăm pentru altă dată și să o analizăm destul de bine.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat, domnule deputat Brega.

Dar un scurt comentariu. Deci toate propunerile pe care le-ați făcut dumneavoastră, au fost făcute și de colegul dumneavoastră domnul deputat Ghimpu ieri la Biroul permanent. Unele dintre ele necesită raport, altele necesită avizul Guvernului. Deci noi am examinat aceste propuneri, dar este dreptul dumneavoastră și eu le voi supune votului aici, în plen.

Microfonul nr.4, vă rog.

Domnul Ion Ceban:

Domnule Președinte,

Eu am ascultat ce a menționat domnul Brega. Dacă îmi permiteți.

Domnule Brega,

Mai multe construcții nelegale, neautorizate decît ceea ce a făcut Dorin Chirtoacă în municipiul Chișinău, cred că nimeni nu mai este în stare să facă. Este un haos total în această situație. Și eu cred că dumneavoastră sînteți ultimii care trebuie să vorbiți despre acest lucru.

Eu vreau să rog, domnule Președinte, în contextul celor menționate. Astăzi, este dezbătut în Consiliul municipal Chișinău, sper că va fi dezbătut, subiectul cu privire la referendumul de demisie a domnului Chirtoacă. Eu vă rog mult, la data de 4 octombrie anul curent, Curtea de Conturi a publicat un nou raport în ceea ce privește administrarea bunurilor, finanțelor ș.a.m.d. în municipiul Chișinău. Este un dezastru total. Sînt alte sute de milioane de lei utilizate neconform legislației.

Eu vă rog foarte mult ca, astăzi, pentru a convinge și înaltul plen, care își au colegii delegați în Consiliul municipal Chișinău, să audiem Raportul Curții de Conturi cu privire la fărădelegile de sute de milioane realizate de către Dorin Chirtoacă și compania sa în Primăria municipiului Chișinău. Și, poate, să aveți un vot pozitiv în CMC privind demisia, organizarea referendumului de demisie a lui Dorin Chirtoacă. Nu se mai poate tolera această situație de corupție, de dezastru în municipiul Chișinău.

Eu vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5.

Domnul Gheorghe Brega:

Deci antevorbitorul meu să aibă grijă de ceea ce au făcut ei, că toate terenurile au fost acaparate încă în perioada cînd erați la putere. Una la mîină.

Chiar și Hotelul „Prezident”, probabil, dumneavoastră aveți în vedere, construit ilegal, care-i aparține lui Dodon.

Domnul Igor Corman:

La ordinea de zi, stimați colegi.

Microfonul nr.3.

Domnul Veaceslav Bondari:

Cerem insistent prezența imediată a doamnei ministru al educației, Maia Sandu, și desfășurarea audierilor parlamentare deschise la subiectul „Optimizarea școlilor”, în special situația creată la Troița Nouă, raionul Anenii Noi, eșecul sesiunii BAC-lui 2013. Propunînd includerea în ordinea de zi a proiectului de Lege nr.128 din 21 martie 2013, care prevede stoparea procesului de optimizare în sistemul de învățămînt, revizuirea formulei de finanțare, revizuirea normativelor privind numărul de elevi în clasă, respectarea principiilor autonomiei locale și respectarea atribuțiilor primăriilor în gestionarea instituțiilor de învățămînt din teritoriu. Și special pot să spun privind situația creată în satul Troița Nouă.

Și pentru părinți, care acum ascultă, adresarea mea...

Domnul Igor Corman:

Eu vă rog la ordinea de zi...

Domnul Veaceslav Bondari:

O secundă.

Domnul Igor Corman:

...nu pentru părinți, stimați colegi.

Adresările către cetățeni, către părinți ș.a.m.d. dumneavoastră vă înscrieți cu declarații la sfârșitul ședinței, acum discutăm doar propuneri la ordinea de zi. Eu am înregistrat propunerea dumneavoastră.

Dacă mai aveți ceva, vă rog frumos.

Microfonul nr.3.

Domnul Veaceslav Bondari:

Aceasta e rugămintea părinților din Troița Nouă, ca să includem întrebarea aceasta în ordinea de zi.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.

Microfonul nr.2.

Domnul Gheorghe Popa:

Domnule Președinte,

Ieri, la ședința Biroului permanent, contrar argumentelor pe care le-am prezentat pentru a nu fi inclus în ordinea de zi proiectul de Lege cu nr.407, totuși el, prin decizia Biroului, a fost inclus. Din numele Frațiunii cerem insistent excluderea din ordinea de zi a acestui proiect de lege, argumentele fiind aceleași.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.

Microfonul nr.5.

Doamna Corina Fusu:

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați colegi,

Stimată presă,

Vreau să vă aduc la cunoștință că Parlamentul Republicii Moldova a adoptat o Hotărîre cu nr.226, la data de 30 septembrie 2013, cu privire la modificarea Hotărîrii Parlamentului privind aprobarea componenței nominale a delegațiilor Parlamentului Republicii Moldova la organizațiile parlamentare internaționale. Lucrul acesta... adoptarea, votarea acestei hotărîri s-a făcut contrar Regulamentului Adunării Parlamentare a Consiliului Europei. Lucrul acesta l-am aflat din corespondența cu Secretariatul subcomisiei mass-media din care fac parte, invitându-mă la un eveniment mass-media și mi-au făcut extras din Regulamentul APCE și vă dau citire.

Articolul 10, care se referă la mandatul membrului sau supleantului delegației permanente. În original. (*Vorbește în limba franceză.*) Și în limba română: „Mandatul membrilor și supleanților intră în vigoare odată cu ratificarea

împuternicirilor lor și mandatul membrilor și supleanților expiră la data deschiderii sesiunii ordinare următoare”.

Membrii delegației moldovenești mai cu experiență trebuie să știe că prima sesiune ordinară începe în luna ianuarie.

Așa că, Parlamentul s-a grăbit să mă excludă din această delegație. Și rog respectuos Președintele Parlamentului să repare această eroare regretabilă. Și sper că adoptarea acestei hotărâri nu poartă elemente politice.

Vă mulțumesc pentru atenție.

Domnul Igor Corman:

Stimată doamnă deputat Fusu,

Dumneavoastră mi-ați adresat și mie un demers în scris la acest subiect și eu imediat l-am repartizat comisiilor responsabile. Ne clarificăm și vedem care va fi decizia finală.

Microfonul nr.4.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule Președinte,

Avem o rugămintă din partea comisiei. Data trecută am votat proiectul de Lege privind importul telescopului și alte lucruri. Fiindcă au fost multe discuții, ce să fie, comisia propune, pentru a evita orice fel de interpretare, pentru mâine, nr.378, lectură finală, să fie repartizat deputaților și să votăm. Ca să nu fie nici un fel de discuții.

Proiectul de Lege nr.378. Noi l-am examinat, dar, fiindcă au fost foarte multe discuții, considerăm că cel mai corect – lectură finală. Și se epuizează subiectul.

Și încă un lucru. Nu văd o problemă, însă vreau doar să informez, pentru ziua de mâine, la proiectul de Lege nr.318 noi sîntem coraportori. Nu avem coraportul, dar considerăm că poate fi examinat în plen, dacă plenul este de acord. Iar noi coraportul îl vom transmite comisiei de bază, în acest caz. Nu văd o problemă aici.

Domnul Igor Corman:

Deci rămîne în agendă.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Rămîne, da. Doar informez.

Domnul Igor Corman:

Mulțumesc.

Microfonul nr.3.

Doamna Alla Mironic:

Mulțumesc.

Domnule Președinte, deputații,

Eu repet și propun în ordinea de zi proiectul de Hotărîre nr.221 din 29 mai 2013 privind sărbătorirea aniversării a 70-a a victoriei asupra fascismului.

Foarte simplu. Se pune în sarcina Guvernului Republicii Moldova, în termen de 3 luni, elaborarea și prezentarea Parlamentului spre adoptare a Planului de acțiuni privind pregătirea și sărbătorirea aniversării a 70-a a victoriei asupra fascismului.

Și Legea nr.147 din 3 aprilie 2013 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative, Legea cu privire la protecția socială suplimentară a unor categorii de populație, Legea cu privire la veterani, asigurarea unor măsuri suplimentare de protecție socială a participanților la cel de al Doilea Război Mondial.

Я хочу повторить по-русски, господин Председатель. Мы уже пятый раз предлагаем законодательную инициативу.

Domnul Igor Corman:

Doamnă deputat,

Eu cred că nu este nevoie în toate limbile. S-a dat tonalitatea în franceză, română. Acum văd deci în rusă. Dacă ați spus într-o limbă, cred că este suficient pentru toată lumea.

Alte propuneri la ordinea de zi mai sînt?

Microfonul nr.3.

Doamna Alla Mironic:

Разрешите мне изложить эту идею на русском языке. Мы предлагаем Правительству Республики Молдова в трехмесячный срок разработать программу подготовки к семидесятилетию победы в великой отечественной войне.

Господин Филат, будучи Премьер-министром, пятого декабря 2012 года подписал это решение на саммите глав государств. Почему мы не можем включить это даже в повестку дня? И вы закрываете микрофон!

У нас в республике осталось две тысячи триста ветеранов. И для сведения депутатов правящего большинства, даже в Румынии в Парламенте отмечалось семидесятилетие победы в Сталинградской битве, а мы не можем предложить Правительству, чтобы оно разработало план подготовки к семидесятилетию.

Прошу рассмотреть и включить в повестку дня.

Спасибо.

Domnul Igor Corman:

Da. Doamnă deputat,

Eu nu v-am închis microfonul. Degeaba îmi faceți replica, deci poate ar fi trebuit. Dar mai departe, stimați colegi, eu vă rog, să faceți propuneri la ordinea de zi într-o singură limbă.

Microfonul nr.2, vă rog.

Domnul Oleg Garizan:

Уважаемые коллеги,

Я прошу поддержать 388 и 389 законопроекты, которые включены на завтра в дополнения, перенести их на сегодня и рассмотреть сегодня. Я прошу – сегодня.

Все вопросы, которые были связаны с объемом материала, все вопросы, связанные с сумой освобождения, – все они письменно решены. Коллеги все ознакомлены, комиссия соответствующий рапорт имеет. Это связано с тем, что для нас каждый день сейчас дорог. Мы идем к зиме и некоторые строительные процессы остановились.

Поэтому я прошу – для Парламента это не принципиально, – но для той стройки, которая идет, это очень важно. Давайте мы сегодня рассмотрим два данных законопроекта. Я прошу поставить на голосование.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.

Microfonul nr.5.

Domnul Ion Butmalai:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Președinte,

Eu am propus și a fost votat proiectul nr.1712 pentru ziua de astăzi sau pentru ziua de mâine, dar văd că e inclus pe 31. Care e problema?

Noi am votat data trecută să fie inclus pentru săptămîna aceasta. Nr.1712, ceea ce ține de 131. Siguranța traficului rutier.

Domnul Igor Corman:

Da. Bine, am înregistrat.

Microfonul nr.4.

Domnul Ion Butmalai:

Și a doua întrebare, vă rog frumos.

Domnul Igor Corman:

Da. Mai aveți?

Microfonul nr.5.

Domnul Ion Butmalai:

A doua întrebare. Vreau să aduc la cunoștință public că la data de 20 februarie 2013, împreună cu deputatul Cimbriciuc, am depus sesizare la Curtea Constituțională, ceea ce ține de verificarea constituționalității Hotărîrii nr.314.

Vreau să accentuez că, la data de 25 iulie 2013, sesizarea respectivă a fost examinată de Curtea Constituțională. Pînă în momentul de față hotărîrea nu este publicată. Conform legislației, timp de 10 zile de la adoptare, trebuia să fie publicată în Monitorul Oficial.

Pe data de 9 octombrie 2013, m-am adresat către Curtea Constituțională cu cerere să ne fie eliberată hotărîrea în legătură cu aceea că judecătorul Valeriu Arhip vrea să se adreseze la CEDO.

Pînă la ziua de astăzi, nu avem nici o hotărîre, nici pe site-ul Curții Constituționale, nici nu este publicat în Monitorul Oficial.

Domnule Președinte,

Incredibil, Curtea Constituțională și așa chestiuni. Rușine.

Domnul Igor Corman:

Domnilor deputați,

Deci noi nu discutăm acum nici statutul APCE, nici ordinea de zi la Curtea Constituțională.

Eu vă rog frumos, la ordinea de zi a Parlamentului, dacă aveți propuneri.

Microfonul nr.4.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Domnule Președinte,

Referitor la proiectul despre care a spus domnul Butmalai, deputat, nr.1712. Din partea comisiei, rog excluderea acestui proiect de lege din ordinea de zi.

În primul rînd, noi nu am examinat acest proiect pentru lectura a doua în cadrul comisiei și, respectiv, nu avem raport.

În al doilea rînd, nu avem înțelegerea prealabilă cu Guvernul Republicii Moldova despre retragerea acestui proiect de lege.

De aceea, nu putem să examinăm acest proiect în cadrul Parlamentului.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.

Microfonul nr.3.

Domnul Anatolie Gorilă:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Președinte,

Eu, ca și zeci de deputați care de acum au ieșit la microfon, a zecea oară, probabil, mă adresez repetat. În baza adresării nr.50 din 29 martie 2013 a Frațiunii Partidului Comuniștilor să fie efectuate audierile Procurorului General referitor la executarea articolului din Hotărîrea Parlamentului nr.71 din 5 aprilie 2011 cu privire la raportul Comisiei de anchetă în legătură cu vînzarea armamentului.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.2.

Doamna Galina Balmoș:

Mulțumesc.

Din numele Frațiunii, reiterăm propunerea de a include în ordinea de zi proiectul nr.2686 din 14.11.2012, proiect care prevede inclusiv stabilirea indemnizației unice la nașterea copilului într-o mărime majorată, mai ales că noi propunem acest proiect să fie inclus cât mai rapid astăzi, dacă este posibil, înainte de aprobarea bugetului pentru anul viitor, pentru ca bugetul pentru anul viitor să poată lua în calcul aceste măsuri de îmbunătățire a situației femeilor.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5.

Doamna Veronica Abramciuc:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

De procedură, inclusiv la ordinea de zi. Conform Legii despre statutul deputatului, articolul 15, deputatul este obligat să respecte cu strictețe Constituția, legile, normele etice și morale.

Stimați colegi,

Lumea de acum râde de unele lucruri care au loc în Parlament. Partidul socialiștilor nu a participat, în calitate de concurent electoral de sine stătător la alegeri. Partidul Socialiștilor, da, este corect, a susținut Partidul Comuniștilor. În momentul în care eu mă aflam acolo ca fondator, încă, închizînd un ochi, se putea de zis grupul socialiștilor.

Sînt norme etice, norme legale, grup nu există. Mai mult ca atît, din doi inși, dintre care unul are scrisă cerere de un an și o bucată și altul de un an fără o bucată. Doi, în toată lumea, în toate situațiile se numesc duet și acei cu vechime de partid le recomandă, fără să pretindă la drept de autor, ca acest duet să îl compună din o jumătate din un nume de la unu și jumătatea de la sfîrșit de la altul și o să se numească Doiban. (*Aplauze.*)

Domnul Igor Corman:

Dar nu am auzit nimic referitor la ordinea de zi.

Poate la microfonul nr.4.

Vă rog frumos.

Doamna Raisa Apolschi:

Mulțumesc, domnule Președinte,

(*Raisa Apolschii, Frațiunea Partidului Democrat*)

Eu solicit respectuos să fie exclus din ordinea de zi pentru data de 31 octombrie – 1 noiembrie proiectul nr.352 și solicit să desemnați, în calitate de comisie de profil, Comisia juridică, numiri și imunități, pentru că ține... mai multe aspecte juridice sînt în această lege.

Eu vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petreco:

Mulțumesc.

(Grigore Petreco, Frațiunea PCRM)

Am două propuneri. Prima.

Domnule Președinte al Parlamentului,

Data trecută, am propus să organizăm audieri legate de Raportul de monitorizare a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei și Rezoluția care a fost adoptată la această sesiune să fie dată citirii, de la tribuna centrală a Parlamentului. Noi, parcă, am convenit și la ședința Comisiei politice externe și integrare europeană că trebuie să respectăm regulamentul nostru și hotărârile adoptate recent, apropo, că trebuie să fie prezentată această informație, trebuie să fie organizate aceste audieri. Poate vom adopta și o hotărâre în acest sens.

De aceea, propun să includem în ordinea de zi pentru următoarele 2 săptămâni această chestiune: audierile pe marginea Raportului și Rezoluției de monitorizare a Republicii Moldova, adoptate la ultima sesiune de toamnă a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei. Deci este prima propunere pentru ordinea de zi. A doua propunere pentru ordinea de zi.

Stimați colegi,

După menținerea Guvernului Leancă, după nevroarea rușinoasă a moțiunii de cenzură de către majoritatea parlamentară, iată ca au început și disponibilizările în masă la Întreprinderea de Stat „Aeroportul Internațional Chișinău”. Toți colaboratorii acestei întreprinderi de stat sînt impuși să semneze o cerere prin care ei reziliază contractul de muncă.

De aceea, noi, insistent, cerem ca, astăzi, la ședința de plen a Parlamentului, să fie prezent domnul ministru al transporturilor și infrastructurii drumurilor Vasile Botnari, domnul ministru al economiei Valeriu Lazăr, ca să răspundă la întrebările noastre: cîte persoane vor fi disponibilizate, cum se respectă contractul de concesiune semnat și cine a luat decizia ca toți colaboratorii Întreprinderii de Stat „Aeroportul Internațional Chișinău” să fie disponibilizați.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Domnilor deputați

Ultimul punct în agenda de astăzi este „interpelări”. Sîntem în ziua de joi, ultima zi de joi din această lună, deci toate interpelările, vă rog, să le faceți la momentul potrivit.

Doamnă Palihovici,

Vă rog.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Președinte,

Cu adevărat, Parlamentul Republicii Moldova are votat o hotărîre, prin care delegația Parlamentului la APCE trebuie să prezinte o informație referitor la sesiunile APCE și participarea delegației. Acest raport, cînd va fi gata, îl vom propune Biroului permanent pentru a fi inclus în ordinea de zi.

Mai mult ca atît, vreau să zic, dacă propunerea deputatului a fost de audieri, atunci audierile trebuie să se facă în contextul Guvernului, nu în contextul deputații pe deputați, Parlamentul își audiază delegația. În hotărîre scrie prezentarea informației despre participare.

Am transmis o scrisoare Guvernului, Prim-ministrului, prin care am solicitat să pregătească un plan de acțiuni pentru realizarea tuturor angajamentelor, incluse în Rezoluția Adunării Parlamentare a Consiliului Europei 1955 din 2 octombrie. De aceea, consider oportună dezbateră acestei informații a delegației la acel moment în care Guvernul va avea și informația pregătită să se discute subiectul, per ansamblu.

Al doilea subiect, la care vroiam să vorbesc, referitor la proiectul nr.4.

Domnule Președinte,

Discuția pe care am avut-o, reprezentanții Coaliției cu reprezentanții primarilor din Republica Moldova, s-a ajuns la un compromis pe marginea acestui proiect și de aceea vă propun să includem în ordinea de zi proiectul nr.4, pentru joia sau vinerea viitoare, să fie dezbătut în lectură finală și votat acest proiect.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc.

(Valeriu Munteanu, Frațiunea Partidului...)

Domnul Igor Corman:

Să am iertare.

Domnule Munteanu,

Să am iertare. Să respectăm, deci eu, da, să duc pînă la capăt cu microfoanele spre stîngă.

Microfonul nr.2.

Doamna Oxana Domenti:

(Domenti, PCRM)

Vreau să introduc în ordinea de zi mai multe proiecte de lege, primul dintre care este proiectul de Lege privind completarea unor acte legislative și am în vedere Legea cu privire la tineret, proiect de Lege pe care l-am înregistrat deja de două ori: o dată în 2011 și cea de a doua oară la 29 mai 2013, lege care prevede instituirea unei alocații pentru închirierea spațiului locativ pentru familiile tinere și

eu consider că acest subiect este cât se poate de actual, să îl discutăm acum, în aceste săptămîni, pentru că în dezbateri se află și proiectul cu privire la locuințe și eu cred că ar fi momentul oportun să discutăm ambele aceste proiecte, în paralel, pentru că proiectul cu privire la locuințe nu prevede o astfel de alocație și de aceea considerăm că este momentul oportun.

Domnul Igor Corman:

Spuneți, vă rog, numărul proiectului.

Doamna Oxana Domentii:

Nr.220 din 29 mai 2013.

Cel de al doilea proiect, pe care vreau să îl propun, este un proiect de Lege care vine cu modificări la Legea cu privire la ocrotirea sănătății, nr.3106 din 19 decembrie 2012, și care prevede interzicerea privatizării serviciilor publice de sănătate sau substituirea serviciilor publice cu cele private.

Și, ultimul proiect pe care vreau să îl propun este proiectul de Lege 3187 din 26 decembrie 2012, care vine cu modificări la Legea cu privire activitatea farmaceutică. Vin cu mai multe propuneri care reglementează adaosul comercial la medicamente, în funcție de prețul acestora și în funcție de includerea lor în lista de medicamente compensate sau nu și sînt sigură că aprobarea acestui proiect va veni cu reduceri semnificative de prețuri și cu un acces mai mare al populației la medicamente.

Stimați colegi,

În același context, vreau să zic că am revenit acum, recent, dintr-o vizită din Bruxelles, cu mai mulți colegi din Coaliția majoritară. Am vizitat o țară cu tradiții democratice. Colegii mei au văzut că în Parlamentul din Belgia, cel puțin două proiecte pe zi se acceptă din partea opoziției și vă îndemn, stimați colegi, să preluăm această practică. Nu vreți să ne dați o zi în lună, în săptămîină, cel puțin două proiecte, spre dezbateri, noi solicităm. Votați, nu votați, este problema dumneavoastră, dar să ne dați tribuna Parlamentului să dezbaterem aceste proiecte, pentru că sînt proiecte înregistrate, de 5 ani de zile stau, de 4, de 3 ani de zile și nu mai avem acces la tribună să le discutăm.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Da. Am înregistrat. Vă invit și eu.

Stimați colegi din opoziție,

Să participați, deci, la dialogul privind necesitatea unei legi cu referire la opoziție, pentru că toate aceste Parlamente pe care dumneavoastră le vizitați, ei au ori în regulament, ori au legi speciale și atunci vom avea reguli clare.

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

(Valeriu Munteanu, Frațiunea Partidului Liberal)

Domnule Președinte Igor Corman,

Noi cunoaștem că Coaliția de guvernare a făcut anumite discuții, s-au adus anumite discuții cu primarii din partidele lor pe marginea proiectului nr.4, dar noi considerăm că poziția determinantă, în acest sens, trebuie să fie a calmului, a Congresului autorităților publice locale, pentru că ar fi în detrimentul democrației locale și consolidării autonomiei ca voi să discutați cu unii în detrimentul altora.

De aceea, noi considerăm că trebuie să fie găsit un consens cu congresul, și nu cu asociațiile aleșilor locali de partid, de altfel pe care le avem toată lumea.

Și doi.

Domnule Președinte Igor Corman,

Noi solicităm autorilor proiectului nr.273 din 18.06.2013 modificarea Legii cu privire la Guvern să retragă acest proiect rușinos și antidemocratic. Este vorba despre limitarea accesului și limitarea transparenței ședințelor Guvernului. Am în mână mai multe declarații ale unor organizații repute din societatea civilă, care sînt alarmate, citez literalmente, de acest proiect de lege.

Ar fi contraproductiv pentru democrația firavă din Republica Moldova ca dumneavoastră să vă luptați cu societatea civilă, care a pus și el umărul la debarcarea comuniștilor. Este cumva o ineptie că acei care au muncit pentru acest lucru acum sînt limitați.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Vă rog fără declarații și largi comentarii. Eu am fixat propunerile dumneavoastră și le voi supune votului, dar vă rog, succint, vă referiți doar la proiect, fără ca să dați interpretări și să faceți comentarii proprii. Mai aveți propuneri la ordinea de zi?

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc.

(Valeriu Munteanu)

Cu adevărat, nu este pe ordinea de zi, îl aud pe domnul Streleț, dar noi știm că se insistă pe adoptarea, în lectura a doua și este un mare pericol acest proiect de lege, de aceea noi solicităm autorilor să retragă din circuitul parlamentar acest proiect de lege.

Domnul Igor Corman:

Noi acum discutăm ordinea de zi.

Stimați colegi,

Microfonul nr.3.

Domnul Oleg Reidman:

Спасибо.

(Рейдман, Фракция Партии Коммунистов)

Господин Председатель,

Уважаемые коллеги,

Как говорится в известной интермедии: «Очень жаль, что мы так и не смогли услышать начальника транспортного цеха». Мы настойчиво требуем прибытия в Парламент министра экономики Лазаря с информацией всеобъемлющей, полной и достоверной относительно Проекта соглашения о свободной торговле с Европейским Союзом.

Спасибо.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.2.

Domnul Anatolie Zagorodnî:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Ieri, 23 octombrie, s-au împlinit deja zece luni de la incidentul care a avut loc în „Pădurea Domnească” și, cu părere de rău, pînă în prezent, nu avem o claritate în acest sens. Și mai regretabil este faptul că organele abilitate, care urmează să facă lumină în acest caz, nu doresc sau au indicații ca acest caz să fie...

Domnul Igor Corman:

Domnilor deputați,

Noi acum discutăm ordinea de zi. Aveți vreun proiect în ordinea de zi la acest subiect? Atunci începeți cu ceea ce vreți să spuneți.

Microfonul nr.2.

Domnul Anatolie Zagorodnî:

Domnule Corman,

Nu vă supărați, conectați cronometrul, am două minute regulamentare ca să formulez propunerea pentru ordinea de zi.

Domnul Igor Corman:

Două minute, dar la ordinea de zi.

Microfonul nr.2.

Domnul Anatolie Zagorodnî:

La ordinea de zi. Păi, nu pot să spun două cuvinte și cu acesta să mă așez.

Domnul Igor Corman:

Începeți cu proiectul, cel puțin, și atunci...

Domnul Anatolie Zagorodnî:

Deci este vorba de Hotărîrea Parlamentului, pe care ați votat-o și dumneavoastră și s-a votat de Parlament unanim, ce ține de rezultatul anchetei Comisiei ce ține de „Pădurea Domnească”. Este un proiect de hotărîre obligatoriu

pentru Parlament, pentru organele abilitate și instituțiile statului vizate în această hotărîre să le execute. Termenul a fost 1 aprilie, domnule Corman, astăzi sîntem în 24 octombrie, peste două luni o să avem un an de zile de la faptul că aceste persoane, pînă în prezent, nu sînt trase la răspundere, iar organele abilitate nu își fac treaba.

De aceea, propun ca să vină Procurorul General și toate instituțiile care sînt vizate în această hotărîre să informeze Parlamentul despre măsurile întreprinse. În caz contrar, toate declarațiile, pe care le-ați făcut dumneavoastră săptămîna trecută în cadrul dezbaterii moțiunii de cenzură asupra Guvernului cu învinuiri asupra Partidului Comuniștilor că sîntem ceea ce ați spus dumneavoastră, să știți că vă aparține și vă caracterizează în cazul în care veți refuza această propunere.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5.

Domnul Mihai Ghimpu:

Domnule Președinte,

Subiectul despre care vreau să vorbesc eu, mă scuzați, dar merită să vorbesc de la tribuna centrală. Vă rog să nu vă supărați.

Domnul Igor Corman:

Vă rog și eu să nu vă supărați, domnule deputat Ghimpu, dar noi discutăm acum ordinea de zi. Vă rog să vă înscrieți cu o declarație la sfîrșitul acestei ședințe.

Microfonul nr.4, vă rog.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Eu am două solicitări. Prima este legată de preconizata construcție a blocului de pe strada Alecsandri, unde se pare că se pregătesc apartamente pentru judecători. Acest bloc se preconizează a fi construit în imediata vecinătate a blocului de pe strada Grădinilor nr.60, care este un bloc monolit, care are trei nivele la subteran și, conform tehnicilor, chiar pentru acei neavizați nu permite o construcție mai aproape de 300 de metri. Iar preconizata construcție e chiar la 50 de metri și e la un nivel mult mai jos decît blocul acesta monolit.

De aceea, eu solicit, pentru joia viitoare, prezența Șefului Inspecției de Stat în Construcții, ca să ne prezinte o informație foarte clară privind legalitatea acestei preconizate construcții.

Și a doua solicitare.

Stimați colegi,

Există o categorie de oameni suferinzi, care suferă de paralizie cerebrală infantilă. Acești oameni se tratează, acești pacienți se tratează pînă la majorat la Centrul Mamei și Copilului și există o claritate în acest sens. Problemele mari ale

acestor suferinzi începe după atingerea majoratului în care nu există nici o claritate care sînt oportunitățile de tratament, iar accesarea unui tratament de 5 –7 zile anual este foarte dificilă pentru acești oameni.

De aceea, pentru joia viitoare, solicit prezența în Parlament a ministrului sănătății Andrei Usatîi, să ne informeze exhaustiv despre situația acestor pacienți, unde se pot trata? Cîți reușesc să se trateze anual? Și în general, care sînt...

Domnul Igor Corman:

Stimate coleg,

Dar de ce nu faceți dumneavoastră propunerile acestea, propuneri, poate, foarte bine venite, dar la sfîrșitul ședinței, atunci cînd avem în agendă interpelările? Deci la sfîrșitul ședinței. Eu vă rog pe toți foarte insistent acum să ne concentrăm pe ordinea de zi.

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petrenco:

Mulțumesc.

Referitor la propunerea noastră privind audierile pe marginea Raportului de monitorizare a Republicii Moldova din partea Adunării Parlamentare a Consiliului Europei, doamnă Palihovici, o simplă informație, un simplu raport nu este de ajuns și nu trebuie să așteptăm. Nu văd care e problema, de ce această Rezoluție nu poate fi dată citirii de la tribuna centrală a Parlamentului? Acest raport se dezbate și se adoptă o dată în 3 – 4 ani.

De aceea, noi insistăm ca să puneți la vot anume audierile pe marginea acestui raport și a Rezoluției, și nu o simplă informație, cum propune doamna Palihovici.

Domnul Igor Corman:

Doamnă Palihovici,

Vă rog.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Petrenco,

Anume pentru a nu avea o simplă informație, v-am zis să așteptăm un pic pînă vine și Guvernul cu acțiuni concrete, ce va face pe marginea acestei Rezoluții. Citirea Rezoluției, simplu, în ședința de plen nu va da nimic. Și nici citirea informației ce a făcut delegația acolo tot nu va da nimic. Aici trebuie să fie prezent și Executivul, care va spune exact ce a întreprins de la acel moment pînă acum pentru ca această Rezoluție să fie executată și toate recomandările din ea să fie puse în aplicare de către Republica Moldova. Eu cred că, la începutul lunii viitoare, va fi totul gata.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.2.

Domnul Victor Mîndru:

Vă mulțumesc.

Rog, domnule Președinte, să fie inclus în ordinea de zi proiectul de Lege sub nr.216, proiect care a fost înregistrat încă în mai, mai concret la 23 mai 2013, și care completează Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Stimați deputați,

Conform legislației în vigoare și în conformitate cu recomandările Consiliului European, care a atras atenția că în Republica Moldova există probleme cu listele electorale și ar fi în pericol derularea unui proces electoral transparent și ar putea crea premise de fraude electorale, o lună în urmă, împreună cu colegii din Frațiunea PCRM, am înregistrat un proiect de completare a Codului electoral în sensul introducerii deja obligatoriu de la 1 ianuarie 2014 a Registrului electronic. Și cred că ar fi în interesul majorității parlamentare ca să excludă orice speculare și orice învinuire de fraudă electorală, să voteze și să reîntoarcă ceea ce era preconizat 2 – 3 ani în urmă, introducerea Registrului electronic. Mai ales că acei care administrează procesul electoral, am în vedere Comisia Electorală Centrală, este gata să introducă Registrul electronic al alegătorilor.

În acest sens, solicităm să fie introdus în examinare, cel puțin pentru prima lectură, proiectul nr.380 din 25 septembrie anul curent. Și, prin aceasta, majoritatea parlamentară să demonstreze că dorește alegeri cinstitute, corecte și democratice.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.

Stimați colegi,

Acestea au fost propunerile și acum le voi supune votului în ordinea în care au fost formulate.

Deputatul Brega a propus introducerea în ordinea de zi a proiectului cu nr.940. Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient.

De asemenea, proiectul cu nr.1612. Cine este pentru? Număr insuficient.

Nr.2354. Cine este pentru? E aceeași situație.

Nr.63. Aceeași situație.

Și proiectul de Lege cu nr.4. Deci aici au fost făcute mai multe propuneri și ultima propunere a fost ca acest proiect să fie introdus în ordinea de zi pentru săptămîna viitoare pentru lectură finală. Exact. Deci cine este pentru rog să voteze. Cu majoritatea voturilor proiectul de lege sub nr.4 este introdus în ordinea de zi pentru săptămîna viitoare.

De asemenea, domnul deputat Brega a propus să fie exclus din ordinea de zi proiectul nr.407. Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient de voturi.

Domnul deputat Bondari a propus să fie invitat în ședința de plen ministrul educației. Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient de voturi.

Același deputat domnul Bondari a propus introducerea în ordinea de zi a proiectului cu nr.128. Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient.

Domnul deputat Popa a propus excluderea proiectului cu nr.407. Cine este pentru vă rog votați. Număr insuficient de voturi.

Domnul Ioniță a propus să fie introdus pentru ziua de mâine, deci nu astăzi, dar mâine, da, să discutăm proiectul cu nr.378, pentru lectura finală. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea voturilor. Îl transferăm pentru ziua de mâine.

Doamna deputat Mironic a propus introducerea în ordinea de zi a proiectului cu nr.221. Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient de voturi. De asemenea, doamna Mironic a propus introducerea proiectului cu nr.147. Cine este pentru? Număr insuficient de voturi.

Domnul Garizan a propus ca proiectul cu nr.388, pe care îl avem pentru ziua de mâine, să îl transferăm pentru ziua de astăzi. Cine este pentru rog să voteze. Constat număr insuficient de voturi. Deci rămîne pentru ziua de mâine. Și, de asemenea, ele sînt conexe, da, și proiectul cu nr.389. Cine este pentru? Deci ambele proiecte, nr.388 și nr.389, le discutăm mâine.

Domnul Butmalai a propus introducerea proiectului cu nr.1712. Totodată, am auzit opinia comisiei, că nu există raport, dar o supun votului. Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient de voturi.

Domnul deputat Gorilă a propus organizarea unor audieri cu invitarea Procurorului General. Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient.

Doamna deputat Balmoș a propus introducerea proiectului nr.2686. Cine este pentru? Număr insuficient.

Doamna deputat Apolschi a propus ca proiectul cu nr.352 să fie exclus și să numim în calitate de comisie de bază pentru raport Comisia juridică, numiri și imunități. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea voturilor s-au pronunțat pentru.

Domnul Petrenco a propus organizarea audierilor în legătură cu raportul APCE. Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient de voturi.

De asemenea, domnul Petrenco a propus invitarea ministrului transporturilor și infrastructurii drumurilor și ministerul economiei, pentru a prezenta informațiile respective.

Dar, stimați colegi, eu încă o dată vreau să vă rog ca toate aceste solicitări să le faceți la Ora interpelărilor și atunci nu va trebui să ne jucăm aici, să supunem votului. Cine este pentru? Număr insuficient.

Doamna deputat Domenti a propus introducerea în ordinea de zi a trei proiecte. Primul: cu nr.220. Cine este pentru? Număr insuficient.

Al doilea: nr.3106. Cine este pentru? Număr insuficient de voturi.

Și al treilea: cu nr.3187. Cine este pentru? Număr insuficient de voturi.

Domnul deputat Munteanu a propus să fie exclus din ordinea de zi un proiect și l-a numit care, dar el nici nu figurează în ordinea de zi. De aceea, nu voi supune votului.

Noi discutăm acum, domnule deputat Munteanu, ordinea de zi, nu circuitul parlamentar.

Domnul deputat Reidman a propus invitarea ministrului economiei cu informație la subiectul Acordului de asociere. Deci aceeași situație. Da, bine. O supun votului, dacă insistați. Cine este pentru? Număr insuficient de voturi.

Domnul Zagorodnîi a propus organizarea aici a unor audieri în legătură cu ancheta „Pădurea Domnească”. Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient de voturi.

Domnul Godea a propus iarăși invitarea șefului Inspecției de Stat în Construcții. Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient.

Și tot dumnealui a propus invitarea Ministerului Sănătății. Cine este pentru? Nu văd nimeni să fie pentru.

Nici domnul Godea. Nici nu este în sală. Da?

Și domnul deputat Mîndru a propus introducerea în ordinea de zi a proiectului cu nr.216. Cine este pentru? Număr insuficient de voturi.

Ultima propunere, a domnului deputat Reșetnicov, privind introducerea în ordinea de zi a proiectului cu nr.380. Cine este pentru? Număr insuficient de voturi.

Și acum, stimați colegi, per ansamblu, supun votului ordinea de zi. Cine este pentru rog să voteze. Ordinea de zi este adoptată. (*Rumoare în sală.*)

Microfonul nr.3.

Domnul Eduard Mușuc:

Domnule Președinte,

Iată, am solicitat informația vizavi de un proiect de lege care figurează în suplimentul ordinii de zi. Mă refer la proiectul de Lege cu nr.307, modificarea la Legii cu privire la petiționare. Lucru care vizează extinderea perioadei de examinare a petițiilor.

Și vreau să vă informez că totuși noi nu avem un coraport aprobat la acest proiect de lege, nemaivorbind că comisia noastră trebuie să fie raportor, deoarece petițiile intră în atribuțiile Comisiei administrație publică și dezvoltare regională.

Eu propun ca dumneavoastră să vă folosiți de atribuțiile Președintelui Parlamentului și să amînați examinarea acestui proiect de lege, pentru ca să ne clarificăm și cu dumneavoastră, și cu Comisia juridică, numiri și imunități cum îl examinăm, cum îl prezentăm în plenul Parlamentului, deoarece astăzi cred că nu sîntem gata să îl examinăm.

Domnul Igor Corman:

Domnule președinte,

Acest proiect de lege a intrat în Parlament la 5 iulie 2013. Deci nu ați avut timp ca să examinați?

Domnul Eduard Mușuc:

Vă explic. Noi am avut în plan organizarea audierilor, deoarece, inițial, am fost comisia sesizată în fond.

După aceasta, în luna septembrie, dumneavoastră ați schimbat comisiile în așa mod încât Comisia juridică, numiri și imunități a devenit de bază, ceea ce nu este corect. Și, iată, în așa situație noi ne aflăm astăzi.

Deși dacă să luăm ca bază atribuțiile comisiilor permanente, petițiile intră în atribuțiile comisiei noastre.

Aceasta e situația.

Domnul Igor Corman:

Doamnă președinte Apolschi,

Rog opinia dumneavoastră.

Microfonul nr.4.

Doamna Raisa Apolschi:

Stimate domnule Președinte,

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat și are raport pentru prima lectură. Dar vreau să fac o precizare.

Poate nu dețin eu întreaga informație, dar, cel puțin, pe rezoluția care mi-a fost adresată este indicat: doamnei Apolschi, domnului Mușuc, în baza avizelor, de prezentat raportul în Parlament.

Deci, din start, Comisia juridică, numiri și imunități a fost desemnată în calitate de comisie de bază. Aceasta am vrut să precizez.

Mersi.

Domnul Igor Corman:

Bine. Atunci nici eu nu văd motive de ce trebuie să mă folosesc de dreptul președinției... Președintelui ședinței, ca să propun să îl scoatem din agendă, cu atât mai mult că noi îl discutăm astăzi în primă lectură.

Discutăm în primă lectură și dumneavoastră, dacă aveți obiecții, aveți propuneri, este timp suficient de venit cu toate propunerile, toate amendamentele.

Microfonul nr.3.

Domnul Eduard Mușuc:

Da. Atunci dacă insistați ca în calitate de Comisie de bază să rămână cea juridică, numiri și imunități, să îl lăsăm totuși pentru programul nostru bisăptămânal viitor, ca noi să aprobăm săptămâna viitoare coraportul și să îl prezentăm.

Noi, miercurea viitoare o să includem proiectul acesta de lege în ordinea de zi, o să invităm reprezentanții autorităților locale, ca să dezbatem acest proiect de lege. Coraportul îl vom aproba miercurea viitoare și o să îl prezentăm Secretariatului.

Eventual, pentru ziua de vineri, săptămâna viitoare, cred că vom fi gata să îl examinăm.

Domnul Igor Corman:

Deci am spus, domnule Mușuc, nu văd nici o problemă să îl discutăm astăzi în primă lectură.

Stimați colegi,

Și acum să trecem la examinarea subiectelor de introduse în ordinea de zi. Primul este cu nr.355. Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative. Pentru lectura a doua.

Rog comisia să prezinte raportul.

Comisia juridică, numiri și imunități, doamna Apolschi. Proiectul cu nr.355.

Doamna Raisa Apolschi:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Prezidiu,

Stimați colegi,

Comisia juridică, numiri și imunități menționează că, la 11 octombrie 2013, Parlamentul a aprobat în primă lectură proiectul de Lege nr.355, al cărui obiectiv de bază este ajustarea unor prevederi din Codul penal la Convenția Consiliului Europei din 3 mai 2005, Directiva 2011/36 a Parlamentului European din 5 aprilie 2011, Legea nr.42 din 6 martie 2008 privind prevenirea și combaterea traficului cu persoane, traficului de organe, de țesuturi și celule umane, muncii forțate, traficului de copii și altele.

La aceeași dată, la 11 octombrie, Parlamentul a aprobat în primă lectură proiectul de Lege nr.357, prin care se propune o nouă redacție a articolului 316 din Codul penal, care are ca scop instituirea unui mecanism mai amplu de asigurare a securității participanților la procesul penal prin stabilirea pedepselor penale pentru divulgarea datelor privind măsurile de asigurare a securității aplicate față de judecător, executorul judecătoresc, participantul la procesul penal sau angajații lui, angajaților organului abilitat cu protecția martorilor.

În sensul modificărilor propuse la Codul penal prin proiectele de Lege nr.355 și nr.357, amendări se propun și la Codul de procedură penală.

Ținând cont că, prin ambele proiecte, se modifică și se completează Codul penal și Codul de procedură penală, la aprobarea acestora în primă lectură, Parlamentul a acceptat propunerea comisiei de comasare a acestora și prezentarea lor în Parlament pentru lectura a doua într-un singur proiect.

Pentru lectura a doua, în ședința Comisiei juridice, numiri și imunități, aceasta a dezbătut toate obiecțiile și propunerile expuse în avizele Direcției generale juridice, ale unor deputați.

În rezultatul dezbaterilor, majoritatea obiecțiilor și propunerilor au fost acceptate, unele au fost respinse ca fiind inoportune.

Decizia comisiei asupra tuturor obiecțiilor și propunerilor este reflectată în anexă parte componentă la prezentul raport.

Pornind de la cele menționate, Comisia juridică, numiri și imunități, cu majoritatea de voturi, a decis să propună Parlamentului pentru examinare și adoptare în lectura a doua proiectul de Lege nr.355, cu obiecțiile și propunerile acceptate, expuse în anexa la prezentul raport.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Întrebări către comisie, dacă sînt?

Microfonul nr.4, vă rog.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Stimată doamnă președinte,

M-am uitat în sinteză și am observat că la articolul 220, unde este vorba de proxenetism, s-a acceptat o propunere din partea Direcției generale juridice, dacă nu greșesc, legat de formula persoană publică, persoană cu funcție de răspundere.

M-am uitat, de asemenea, în articolul 168 – ”Muncă forțată” și articolul 206 – ”Trafic de copii”. În toate trei articole, de fapt, se face referință la persoanele publice sau la funcționari internaționali.

Ceea ce aș vrea să propun este să fie uniformizată această expresie sau această sintagmă, deoarece în trei articole sînt trei sintagme diferite. E vorba de demnitari cu funcție de demnitate publică, publică, funcționari publici sau funcționari internaționali.

Propunerea mea ar fi următoarea. Articolul 168 alineatul (2) litera d) mi se pare cel mai exhaustiv și include toate categoriile.

Citez: o persoană publică, persoană cu funcție de răspundere, persoană cu funcție de demnitate publică, persoană publică străină sau de un funcționar internațional.

Și, atunci, aceeași sintagmă, sau aceeași formulare ar trebui să se regăsească și în articolul 206, litera c), și în articolul 220, alineatul (2), litera d), deoarece, repet, este vorba de aceeași categorie de persoane publice. Ca să nu avem în 3 articole, care conțin infracțiuni, mai mult sau mai puțin, asemănătoare, dar să fie o descriere uniformă a acestor categorii de persoane.

Doamna Raisa Apolschii:

Eu vă mulțumesc, domnule deputat.

Dar, în calitatea mea de președinte, depășește mandatul meu să accept sau să resping această propunere. Atunci, cred că plenul va decide în sensul amendamentului dumneavoastră.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Avînd în vedere că este reprezentantul Ministerului Justiției, sau Direcția generală juridică, poate ar fi mai bine să avem o opinie a lor, pentru că eu vin, repet, cu gîndul să uniformizăm și să avem aceleași categorii de persoane, menționate în toate 3 infracțiuni, pentru că ele sînt, de fapt, asemănătoare: e vorba de munca forțată, e vorba de traficul de copii și e vorba de proxenetism și în toate 3 articole sînt vizate aceste categorii de persoane, dar formulările sînt diferite în fiecare articol.

Doamna Raisa Apolschi:

Eu, personal, nu...

Domnul Igor Corman:

Stimate domnule deputat,

Dar eu vreau să vă întreb dacă dumneavoastră ați depus amendament la comisie, pentru lectura a doua.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Domnul Președinte,

Uitați-vă, eu nu am depus un amendament, dar am studiat cu atenție sinteza și acum sîntem la adoptarea în lectura a doua și eu nu fac o altă propunere decît în baza sintezei prezentate. Deci e vorba de sinteză, care ne-a fost prezentată nouă, deputaților. Eu m-am uitat în ea, m-am uitat în proiectul de lege și vin cu o propunere care nu schimbă deloc conceptul. E vorba de uniformizare a unei sintagme, în 3 articole, care vizează infracțiuni asemănătoare, deoarece au fost incluse în același proiect de lege.

Domnul Igor Corman:

Da, este foarte bine, stimate coleg, dar ar fi și mai bine dacă, în timp util, toate aceste propuneri se fac, se fac la comisie și noi acum, înainte de a supune votului acest proiect de lege, nu trebuie să ne confruntăm cu astfel de situații.

Din partea Guvernului, cineva poate să expună punctul de vedere?

Microfonul nr.1.

Domnul Nicolae Eșanu – viceministru al justiției:

Da. Mulțumim.

Stimate domnule Președinte,

Doamnelor și domnilor deputați,

În principiu, desigur că este necesar să fie folosită o terminologie uniformă, în măsura în care scopul urmărit de legiuitor este ca respectivele componente de infracțiuni să se refere la toate acele categorii de persoane. În măsura în care Parlamentul nu dorește să aplice componentele respective de infracțiuni la toate persoanele, terminologia, desigur, nu poate fi unificată.

Aici este problema care se urmărește prin acest proiect de lege. Autorii, cînd au prezentat-o inițial, au dorit să stabilească reguli diferite pentru diferite categorii de persoane. Acum, în principiu, nimic nu împiedică să se schimbe acest lucru, dar decizia trebuie să aparțină Parlamentului.

Domnul Igor Corman:

Doamnă președinte...

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Domnule Președinte,

Uitați-vă, și eu cred, încă o dată, că ar fi binevenită aceasta. Dacă e nevoie să fie luată o pauză pentru comisie, nu sînt împotriva, dar în traficul de copii noi nu includem funcționari internaționali. E vorba de trafic de copii. În alte infracțiuni includem. Apoi, în infracțiunea privind proxenetismul includem persoana cu demnitate publică și excludem funcționarii publici.

Nu e justificat acest... deci trebuie să fie, după mine, o uniformizare. E vorba de demnitari care dețin funcții și, atunci cînd acești demnitari sînt implicați în aceste infracțiuni, este o sancțiune, adică infracțiunea devine deja mai agravantă. Sînt sancțiuni mai severe. Aceasta e toată logica acestor propuneri.

Domnul Igor Corman:

Doamna Palihovici.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule deputat,

Aveți perfectă dreptate că trebuie să votăm o lege cît mai bună, dar nimeni nu are, aici, împuternicirea să spună da sau nu, se acceptă sau nu se acceptă amendamentul dumneavoastră, fiindcă el trebuie să fie, mai întîi, dezbătut în comisie. Dacă, acum, Parlamentul anunță o pauză și comisia se convoacă să discute poziția pe marginea acestui proiect, bine, sau putem transfera votul pentru ședința următoare, sau putem să avem lectură finală.

Sînt 3 opțiuni. Acum, Parlamentul trebuie să decidă pe care cale merge.

Microfonul nr.1.

Domnul Ion Creangă – șeful Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului:

Doamnă Președinte,

Stimați deputați,

Cred că e oportun să mergem în lectură finală, pentru a decide unificarea acestor termeni în articolele respective. Oricum, astăzi nu avem textul redactat al lecturii finale.

Domnul Igor Corman:

Da.

Stimați colegi,

Deci am încheiat aici aceste discuții. Votăm astăzi în lectura a doua și, pentru lectură finală, dacă formulați amendamentul comisiei, comisia, îl introduceți în ordinea de zi și îl votăm în lectură finală.

Mulțumesc.

Mai sînt întrebări? Nu sînt întrebări.

Deci, acestea fiind spuse, o să supun votului adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege cu nr.355. Cine este pentru rog să voteze.

Rog numărătorii să anunțe rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i :

Sectorul nr.1 – s-a abținut.

– 28.

Sectorul nr.3 – 28.

Domnul Igor Corman:

Cu 56 de voturi, proiectul de Lege cu nr.355 a fost adoptat în a doua lectură.

Și acum, propun dezbaterilor proiectul de Lege nr.247 privind modificarea anexei la Legea nr.668-XIII din 23 noiembrie 1995 pentru aprobarea listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului.

Rog comisia să prezinte raportul. Cine prezintă? Domnul Balan?

Pentru lectura a doua, raportul comisiei, vă rog.

Domnul Ion Balan:

Stimați deputați,

Comisia agricultură și industrie alimentară a examinat proiectul de Lege pentru modificarea anexei la Legea nr.668-XIII din 23 noiembrie 1995 pentru aprobarea listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului, în lectura a doua, și expune următoarele.

Reieșind din ultimele modificări la Legea nr.668, aprobată prin Legea nr.214 din 12 iulie 2013, la poziția „total” cifrele au fost diminuate cu 1,38 ha, constituind la moment 22177,51 ha.

Astfel, la poziția „total”, cifrele vor avea următorul conținut: cifra 22177,51 se înlocuiește cu cifra 22166,08. Cu propunerea de îmbunătățire sus-menționată, Comisia agricultură și industrie alimentară propune Parlamentului proiectul de Lege cu numărul de intrare 247 din 13 iunie 2013 spre adoptare în lectura a doua.

Domnul Igor Corman:

Întrebări către comisie. Întrebări nu sînt.

Vă mulțumesc, domnule președinte,

În condițiile raportului comisiei, supun votului adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege cu nr.247. Cine este pentru rog să voteze.

Rog numărătorii să anunțe rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i :

Sectorul nr.1 – 0.

Sectorul nr.3 – 27.

Sectorul nr.2 – 25.

Domnul Igor Corman:

Cu 52 de voturi, proiectul de Lege cu nr.247 a fost adoptat în a doua lectură.

Și acum, propun dezbaterilor proiectul de Lege cu nr.373 privind ratificarea Acordului de finanțare dintre Guvernul Republicii Moldova și Uniunea Europeană privind Programul-cadru de suport al acordurilor curente și viitoare dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, Planul Național de Acțiuni 2012.

Din partea Guvernului, prezintă raportul domnul viceministru Eșanu.
Vă rog.

Domnul Nicolae Eșanu:

Stimate domnul Președinte,
Doamnelor și domnilor deputați,

Proiectul de lege supus atenției dumneavoastră vine să asigure ratificarea Acordului de finanțare dintre Guvernul Republicii Moldova și Uniunea Europeană privind Programul-cadru de suport al acordurilor curente și viitoare dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană și Planul Național de Acțiuni 2012.

Acordul respectiv a fost întocmit la Bruxelles, la 14 iunie 2013, și prevede angajamentul Uniunii Europene de a finanța, într-o sumă maximă de 30 de milioane de euro, implementarea acordurilor curente și viitoare dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană.

Prin acest acord nu se prevede asumarea de către Republica Moldova a unor obligații financiare, cu excepția eventualei contribuții de 20% pentru investiții în cazul în care din contul acestor mijloace, prevăzute în acest acord, vor fi făcute investiții pentru consolidarea capacităților instituționale ale organelor Republicii Moldova.

Acordul respectiv nu este contrar legislației Republicii Moldova și nu necesită amendarea legislației după ratificarea acestuia.

Rugăm să susțineți acest proiect. Și dacă nu există obiecții, în primă lectură și în a doua lectură.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Întrebări către raportor?

Microfonul nr.3.

Microfonul nr.2.

Doamna Oxana Domentii:

Domnule raportor,

Spuneți-mi, vă rog frumos, în ce bancă vor veni acești bani? În ce bancă comercială vor veni banii Uniunii Europene?

Domnul Nicolae Eșanu:

Banii nu vor veni...

Doamna Oxana Domentii:

În ce bancă vor fi depozitați? În ce bancă...

Domnul Nicolae Eșanu:

Banii nu vor fi depozitați, vor fi efectuate finanțări ale programelor care au fost...

Doamna Oxana Domentii:

Prin ce bancă? Cine va decide prin ce bancă?

Domnul Nicolae Eșanu:

Plățile o să le facă Uniunea Europeană, dar nu Republica Moldova.

Doamna Oxana Domentii:

Nu, vreau...

Domnul Nicolae Eșanu:

Deci nu Republica Moldova va asigura cheltuirea acestor bani, ele vor fi finanțate pe proiecte.

Doamna Oxana Domentii:

De ce vă pun această întrebare? Pentru că noi cu dumneavoastră am ratificat un Acord de împrumut, cele 100 de milioane de dolari, care trebuiau să vină drept subsidii în agricultură, și pînă în acest moment, acești bani nu au venit în țară din cauza unei probleme foarte tehnice. Banca Mondială insistă asupra faptului ca banii să vină într-o bancă viabilă și credibilă, Guvernul insistă ca acești bani să vină anume prin Banca de Economii. Acest conflict foarte îngust și tehnic ne face ca acești bani, 100 milioane de dolari, să nu vină în Republica Moldova și să nu ajungă pînă la agricultorii noștri. Mi-e frică ca să nu avem și în această situație, și în acest caz același lucru. De aceea și vă pun această întrebare, să clarificăm. Poate este cazul să spunem cine alege banca și în ce condiții, ca să nu fie blocate aceste resurse financiare.

Cea de a doua întrebare, pe care vreau să v-o propun, ține de prioritățile de finanțare în cadrul acestui acord. Am văzut că una dintre priorități este consolidarea administrării publice, vor fi finanțați din acest Acord cu Uniunea Europeană consilierii de nivel înalt. Am înțeles că avem deja o practică de cîțiva ani să plătim cu zeci de mii de euro consilieri de nivel înalt din Uniunea Europeană, care consiliază individual miniștri, Prim-ministrul.

În primul rînd, vreau să vă întreb: cît va continua această practică? Și dacă avem deja vreun rezultat concret? Pentru că de trei ani de zile deja tot avem acești consilieri, îi plătim cu bani foarte mulți. Care sînt rezultatele concrete ale acestor consilieri?

Mai mult decît atît, văd că tot la această prioritate de consolidare a capacității administrației publice vor fi prevăzute resurse financiare pentru a asigura sinergia dintre agenda Parlamentului și cea a Guvernului. Chiar e nevoie să invităm aici consultanți din străinătate, să-i plătim, pentru ca să ne asigure sinergia dintre agenda Parlamentului și agenda Guvernului? Poate trebuiesc altfel reformulate aceste priorități?

Pentru că, dacă pînă acum acești bani erau, pur și simplu, cadou, acum există o prevedere la punctul 3... punctul 2, unde Republica Moldova și Guvernul vine cu o finanțare de 20% la suma respectivă. De aceea, nu ne este indiferent încotro vor merge acești bani.

Domnul Nicolae Eșanu:

Încă o dată vreau să accentuez, când este vorba despre cofinanțarea de către Republica Moldova, este vorba despre investiții în infrastructura instituțională. Și deci, în cazul de față, Republica Moldova nu va face altceva decât să asigure consolidarea capacității instituțiilor, pe care ea ar fi trebuit să o facă și în lipsa acestui acord.

Beneficiarul se angajează să cofinanțeze proiectul cu zero euro. Eu am citit expres din Acordul de finanțare, care arată că nici un leu...

Doamna Oxana Domentii:

Procurările din partea bugetului vor fi cofinanțate cu 20% din partea Republicii Moldova.

Domnul Nicolae Eșanu:

Da, vor fi finanțate, dar la partea...

Doamna Oxana Domentii:

Toate procurările de echipamente, de...

Domnul Nicolae Eșanu:

...investițională. Partea, la care v-ați referit dumneavoastră, angajarea diferitor consilieri fie pentru unii funcționari de rang înalt, fie pentru asigurarea colaborării interinstituționale nu presupune careva cheltuieli din partea Republicii Moldova. Aceștia vor fi bani care vor veni din bugetul Uniunii Europene.

Doamna Oxana Domentii:

Da puteți să ne spuneți despre careva rezultate deja existente în acest sens?

Domnul Nicolae Eșanu:

Da. În ceea ce privește partea cu rezultatele angajării consilierilor străini. După cum cred că cunoașteți, munca unor consilieri nu poate fi cuantificată în cifre foarte exacte și măsurată, pentru a putea fi dat un răspuns care să îi mulțumească pe toți. Eu pot să mă pronunț în privința modalității în care respectivii consilieri au contribuit la consolidarea instituțiilor în care ei activează. Și din experiența, inclusiv a Ministerului Justiției, vreau să vă spun că acest lucru contribuie într-o măsură substanțială la consolidarea capacității instituționale în instituțiile în care ei acționează.

Doamna Oxana Domentii:

Noi avem consilieri de nivel înalt care au fost condamnați și în pedofilie, dacă știți de cazul acesta. Și așa experiență avem.

Dar, din păcate, despre experiența bună nu ni se spune aici, nu ni se raportează. Ni se solicită să aprobăm în continuare această asistență, să ne vină să ne consilieze, fiecare ministru să aibă consilier de nivel înalt, plătit foarte mult, dar noi, societatea, nu cunoaște care sînt rezultatele acestei consilieri.

Și, cu atât mai mult, mi se pare absurd să vină un consilier din străinătate și să ne asigure o sinergie dintre agenda Parlamentului și agenda Guvernului. Aceasta trebuie să fie o chestiune internă și eu cred că noi ne putem descurca fără consiliere.

Domnul Nicolae Eșanu:

Nu știu dacă putem să spunem că... Ar fi excelent dacă ar fi, cum spuneți dumneavoastră, că nu avem nevoie de consilieri. Dar vreau să atrag atenția că, chiar astăzi, în ședința Parlamentului, ați ridicat problema modului în care se constituie agenda Parlamentului, ceea ce arată că, în principiu, mai avem de lucru, să vedem cum asigurăm constituirea agendei Parlamentului, astfel încât să răspundă tuturor necesităților în ceea ce privește armonizarea relațiilor dintre Guvern și Parlament, armonizarea relațiilor dintre grupurile parlamentare în cadrul Parlamentului și multe alte subiecte.

Eu cred că, în principiu, dacă noi o să ajungem la concluzia că acești consilieri nu sînt necesari, nu este obligatoriu ca ei să fie angajați. Pentru că, în momentul în care se angajează anumiți consilieri în instituții, se solicită opinia acelei instituții.

Doamna Oxana Domentii:

Eu vă asigur că introducerea în ordinea zile a proiectelor opoziției ține de voința Parlamentului, și nu de consilierea... da, dorința consilierilor. Astfel va fi mai ieftin, în orice caz, să soluționăm această problemă.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Doamna Violeta Ivanov:

Domnule raportor,

Nu am auzit un răspuns la întrebările colegei mele doamna Domentii. În contextul acesta, vreau să prelungesc. Spuneți, vă rog, angajamentele financiare din partea Guvernului pentru componenta investițională constituie 20% contribuții de la bugetul de stat. Care este mărimea componentei investiționale? Deoarece ea nu se cunoaște.

Domnul Nicolae Eșanu:

Nu se cunoaște în momentul de față. Pentru că componenta investițională a Guvernului Republicii Moldova va fi dependentă de partea investițională, care va fi făcută din bugetul Uniunii Europene. Deci în măsura în care din sumele respective...

Doamna Violeta Ivanov:

E clar.

Domnul Nicolae Eșanu:

...pe care noi le alocăm, vor fi procurate echipamente, pentru a se dota instituțiile publice. Guvernul își asumă obligația să contribuie la acest lucru.

Doamna Violeta Ivanov:

Domnule viceministru,

Articolul 10, unde se vorbește despre eligibilitate. Deci participarea la tendere va fi deschisă pentru toate persoanele fizice și juridice din statele membre ale Uniunii Europene. Spuneți, vă rog, cui dăm noi banii aceștia? Ce semnăm noi astăzi? Care va fi aportul la dezvoltarea statului ș.a.m.d.?

Domnul Nicolae Eșanu:

Deci, în primul rând, aș vrea să atrag atenția că noi nu dăm banii aceștia. Deci banii respectivi...

Doamna Violeta Ivanov:

Noi nu îi vedem.

Domnul Nicolae Eșanu:

...sînt banii din bugetul...

Doamna Violeta Ivanov:

Noi nu îi vedem.

Domnul Nicolae Eșanu:

...Uniunii Europene.

Doamna Violeta Ivanov:

Corect. Și ei rămîn la experții Uniunii Europene și la întreprinderile care vor participa la tenderele respective...

Domnul Nicolae Eșanu:

Nu se poate de spus...

Doamna Violeta Ivanov:

...companii, firme ș.a.m.d.

Domnul Nicolae Eșanu:

Nu se poate de spus că rămîn la cineva. Ei vor fi cheltuiți pentru achitarea costului serviciilor experților, în cazul de față ale experților Uniunii Europene. Dar ați citit numai partea care vă convine. Dacă citiți pînă la urmă, este prevăzut că inclusiv posibilitatea angajării experților și din țările beneficiare, adică din Republica Moldova.

Doamna Violeta Ivanov:

Domnule viceministru,

Este clar. Deci noi asigurăm cu salarii expertii, companiile Uniunii Europene și le mai dăm încă 20% din bugetul de stat pentru echipament.

Domnul Nicolae Eșanu:

Noi nu asigurăm cu salarii nici un expert. Salariile sînt plătite din bugetul Uniunii Europene. 20% pe care le dăm din bugetul de stat sînt 20% care vor fi cheltuiți în contul achizițiilor bunurilor care vor fi puse la dispoziția instituțiilor din Republica Moldova.

În principiu, achizițiile respective ar trebui să fie făcute din buget și în lipsa acestui acord. Eu nu cred că puteți pune la îndoială faptul că noi avem obligația de a consolida capacitatea instituțională.

Acest acord vine să contribuie la eforturile pe care noi singuri trebuie să le facem.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4.

Domnul Ion Ceban:

Domnule Președinte.

Iată, discutăm acum cu domnul Ioniță despre asistența externă, care a venit în ultima perioadă în Republica Moldova din 2009 încoace.

Domnule ministru,

Eu nu știu dacă dumneavoastră sînteți abilitat să răspundeți. Eu, în general, nu prea înțeleg de ce dumneavoastră prezentați acest proiect în plenul Parlamentului, pentru că, de fapt, ar trebui să fie aici Ministerul Finanțelor și Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, împreună.

Eu înțeleg că Ministerul Justiției este cel care reprezintă Guvernul în Parlamentul Republicii Moldova, dar ar trebui să fie ministerele de profil.

Întrebarea. Din 2009 încoace, în Republica Moldova au venit aproape un miliard 700 de milioane dolari SUA asistență externă. Asistență externă: un miliard 700.

Iată, discutăm cu domnul Ioniță cifra aceasta. Iată. Ce s-a făcut cu acești bani și cînd societatea din Republica Moldova va înțelege ce a făcut oare guvernarea cu acești bani?

Pentru că dumneavoastră știți foarte bine cîți kilometri de drum se poate construi cu acești bani, cîte școli se pot repara, cîte spitale noi se pot deschide și tot așa mai departe. Cîte afaceri în localitățile rurale.

Ce s-a făcut cu aceste sume enorme de bani, pe care noi nu înțelegem unde le-a valorificat această guvernare? Ca să nu spun altfel, unde au dispărut.

Domnul Nicolae Eșanu:

Eu cred că, dacă o să mergeți puțin pe niște drumuri, o să vedeți că o parte din bani se regăsesc în aceste drumuri.

Domnul Ion Ceban:

Bine.

Domnul Nicolae Eșanu:

În principiu, întrebarea cu privire la...

Domnul Ion Ceban:

Domnule ministru,

V-am spus că nu sînteți...

Domnul Igor Corman:

Ați formulat o întrebare lungă de două minute, așteptați și un răspuns succint.

Vă rog, domnule viceministru.

Domnul Nicolae Eșanu:

Deci am vorbit. Puteți să le vedeți în drumuri. Puteți să vă uitați la proiectele de acte normative, spre exemplu, pe care le-a elaborat Ministerul Justiției, cu suportul consilierilor plătiți din acești bani și lista poate să fie lungă.

Eu nu cred că noi putem epuiza acum răspunsul la întrebarea cum au fost cheltuiți acești bani. Eventual, acest lucru poate fi făcut în cadrul unor audieri parlamentare. Pentru că banii respectivi s-au cheltuit nu doar într-un singur domeniu.

Respectivii bani sînt dați pentru reformele care se fac în toate domeniile instituționale, legislative, ale infrastructurii ș. a. m. d.

Domnul Ion Ceban:

Domnule ministru,

Eu de asta și spuneam, că, probabil, nu dumneavoastră sînteți acel care trebuie să răspundeți la aceste întrebări. Noi ne cunoaștem de mult timp și chiar știu că nu sînteți cel indicat.

Ar fi foarte bine, onorat plen, să organizăm audieri parlamentare cum s-au cheltuit banii care au venit în Republica Moldova, bani pe care copiii noștri inclusiv trebuie să îi întoarcă pentru ceea ce a făcut această guvernare.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Dacă sînt întrebări la proiectul de lege prezentat astăzi? El are un număr respectiv și are niște prevederi foarte exacte.

Deci vă rog să vă referiți la acest proiect de lege.

Microfonul nr.5.

Domnul Oleg Reidman:

Спасибо.

У меня есть предложение, процедурное. При всем уважении к докладчику он – в результате своей некомпетентности в вопросах технических – наговорил здесь столько, что ввел в заблуждение и тех людей в Парламенте, которые не очень хорошо понимают технических вопросов, и общество.

У меня есть предложение: Давайте, все-таки, чтобы здесь этот проект представляли и Министерство финансов, и Министерство иностранных дел.

По словам нашего уважаемого докладчика деньги у нас проходят не через банки и Европейский Союз их привезет в чемодане. Или как еще? Банки не выбираются.

То есть, ребята, ну давайте квалифицировано обсудим это дело.

Плюс, мы собираемся утвердить цифру в 20% кофинансирования неизвестно на что, потому что проекты еще не определены.

Уважаемые друзья, то что eligibilitatea участников этих тендеров касается только Европейского Союза, фирм из Европейского Союза – это вопрос Министерства иностранных дел. Давайте квалифицировано обсудим это, перенесем это куда там можно перенести.

Министерство финансов, Министерство иностранных дел пусть будет здесь, иначе нас в заблужденье заведут конкретно этим.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi...

Domnul Nicolae Eșanu:

Dacă...

Domnul Igor Corman:

Deci, conform prevederilor Regulamentului, în baza cărora noi activăm, fiecare deputat are dreptul la două întrebări. Doar întrebări, și comentariile nu se admit, scrie în Regulament.

Vă rog, dacă aveți întrebări, să le formulați. În rest, vă puteți înscrie cu luări de cuvânt.

Microfonul nr.3.

Domnul Nicolae Eșanu:

Dacă îmi permiteți.

Domnul Grigore Petresco:

Mulțumesc.

De procedură.

Stimați colegi,

Într-adevăr, noi revenim la problema ridicată și la ședința trecută. Cine vine din partea Guvernului să prezinte proiecte de lege.

Domnul Eșanu nu este specialist universal în toate domeniile și...

Domnul Igor Corman:

Domnule Petrenco,

Din partea Frațiunii deja de două ori s-a făcut această referință. Dacă aveți întrebări la acest proiect de lege.

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petrenco:

Dați-mi voie să termin gândul.

Eu propun ca domnul Eșanu să ia loc. Noi nu avem nevoie de demagogi guvernamentali de la tribuna centrală. Noi avem nevoie de reprezentanți ai Guvernului și al ministerelor. În acest caz, Ministerul de Externe și Ministerul Finanțelor, care să ne răspundă la întrebări.

Ceea ce auzim, am auzit astăzi de la tribuna centrală este, sînt, uneori chiar sună aberant.

Domnul Igor Corman:

Da, cred că nu aveți întrebări.

Microfonul nr.2.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc.

Susțin și eu propunerea colegilor mei, dar am și o întrebare foarte concretă.

Domnule Eșanu,

Iată, la blocul doi deci al proiectului prezentat de dumneavoastră se vorbește expres despre gestionarea migrației ilegale.

De aceea, vreau să vă întreb dacă este preconizată finanțarea posturilor de control migrațional deci pe frontiera pe care ați instaurat-o dumneavoastră pe Nistru chiar zilele trecute? Aceasta este prima parte a întrebării.

Domnul Nicolae Eșanu:

Dacă îmi permiteți.

În măsura în care eu, eventual, am indus în eroare Parlamentul, îmi cer scuze, dar aș vrea să văd la ce parte anume.

Eu nu am răspuns expres și nimic din răspunsurile mele nu dă temei să se interpreteze că am avut în vedere că banii o să fie aduși în geamantan. Doar am spus că acest acord, care este discutat astăzi în Parlament, nu vizează problema modului în care vor fi transferați banii în bănci.

Deci Uniunea Europeană va fi cea care va asigura plata pentru serviciile efectuate conform acestui acord și Uniunea Europeană va fi cea care, în mod unilateral, va decide modalitatea în care vor fi făcute.

Domnul Sergiu Stati:

Domnule Eșanu,

Vă rog foarte mult, nu vă sustrageți.

Domnul Nicolae Eșanu:

Plățile în conformitate cu legislația Republicii Moldova.

În ceea ce privește răspunsul dumneavoastră. Acordul, după cum îl citiți, spune foarte clar că banii respectivi vor fi îndreptați pentru a finanța implementarea acordurilor prezente și viitoare dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană.

La momentul actual, nu există vreun acord dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană care ar prevedea finanțarea cheltuielilor pentru posturile mobile despre care ați vorbit dumneavoastră.

Domnul Sergiu Stati:

Deci, mulțumesc.

Domnule Eșanu,

Dumneavoastră sau nu ați înțeles întrebarea, sau încercați ca să induceți în eroare societatea.

Deci se cunoaște foarte clar deja și este expres scris, inclusiv în documentele guvernamentale, despre deschiderea a șase posturi care nu o să fie mobile, o să fie staționare deci, pe Nistru.

Respectiv, vreau să vă întreb, dacă Uniunea Europeană, în contextul securizării frontierei de Est a Uniunii Europene, va finanța proiectul de amplasare și gestionare a activității acestor posturi, așa cum ne-a spus ieri Prim-ministrul de la... alaltăieri Prim-ministrul de la tribuna la care stați dumneavoastră acum.

Domnul Nicolae Eșanu:

Eu am avut impresia că am răspuns la întrebare. Repet încă o dată. Prin acordul respectiv se prevede finanțarea acordurilor deja încheiate sau care vor fi încheiate pe viitor între Republica Moldova și Uniunea Europeană.

În documentele respective nu este vorba în nici unul care există expres despre posibilitatea finanțării cheltuielilor pentru posturile despre care vorbiți dumneavoastră.

Deci răspunsul la întrebare este, nu, la momentul actual nu se prevede finanțarea acestor posturi din banii care vor veni în baza acestui acord.

Domnul Sergiu Stati:

Domnule Eșanu,

Eu îmi cer scuze pentru insistență. Sau dumneavoastră nu cunoașteți, dar dacă nu cunoașteți, vreau să vă informez, Acordul de asociere, care se presupune să fie parafat la Vilnius, va avea un capitol special care va ține de securizarea frontierei de est a Republicii Moldova și controlul asupra traficului de...

Domnul Igor Corman:

Domnilor deputați,

Noi nu discutăm acum Acordul de asociere cu Uniunea Europeană. Ați avut două întrebări, domnule deputat.

V-ați aruncat cu totul în altă parte.

Microfonul nr.4.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule Eșanu,

Vreau să vă spun că ați avut o prestație bună. Nu vor să înțeleagă, nu că dumneavoastră nu ați explicat clar. Ați explicat foarte clar: este un acord prin care Uniunea Europeană stabilește un cadru de relații cu Republica Moldova și, prin acest acord, toată lumea trebuie să înțeleagă că sprijinul de care noi... prin aspirația noastră europeană, va fi realizat.

Iar cât privește următorii pași, va depinde de noi și de capacitatea noastră de a fructifica acest sprijin din partea Uniunii Europene. Iar ei nu au înțeles nu din cauză că sînteți dumneavoastră la tribună, dar din cauză că nu vor să înțeleagă că Republica Moldova are o cale clar europeană și mergem înainte, și nu înapoi.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

(Marian Lupu, Partidul Democrat)

De procedură.

Întîi de toate, vreau să exprim poziția Frațiunii Partidului Democrat, care va susține și va vota acest proiect, dacă va fi posibil, și în ambele lecturi.

Și doi la mîină. Tot ce se întîmplă acum în această sală este o nouă tentativă, mai stîngace, de a discredita Uniunea Europeană și cooperarea "Republica Moldova – Uniunea Europeană" și este o nouă tentativă de a lovi în obiectivul strategic al nostru: Vilnius, parafarea, semnarea Acordului și ratificarea acestuia.

Acum, la fel, ca și cu titlu informativ, pentru acei antevorbitori care și-au pus întrebarea pe cât de eficientă este asistența consultativă. Din propria mea experiență, la mijlocul anilor '90, grație suportului unei echipe de consultanți europeni, timp de 2 ani de zile, Republica Moldova a obținut accesul la finanțările prin credite la condiții AIDA, condiții concesionale 30 – 40 de ani, 0,75%.

Este unul din exemple, multiple exemple și, de altfel, vreau să vă zic că și în perioada 2001 – 2009, îmi aduc aminte bine, chiar și la Președinția țării de atunci, pe bani europeni, erau angajați și munceau, cel puțin eu știu de o persoană, consultant de origine lituaniană, care a muncit în domeniul agenda europeană și politica externă. Întrebarea mea este: să încercăm să vedem care a fost randamentul muncii consultantului?

Că a dat rezultate, sînt sigur că da. Dar să punem cifre și să vedem, ca produs, randamentul x, y, z, și voi știți, și eu că lucrul acesta este imposibil. Cu atît mai mult, noi vorbim de o asistență externă gratuită și atunci cînd e vorba de întărirea capacităților administrative ale instituțiilor statului, să nu uitați că, ca și în trecut, și în prezent, și în viitor, se aplică principiul cost-sharing. Deci finanțările din buget care merg pentru aceste instituții, pentru administrație sînt, la fel, luate în calcul ca și coparticipare în condițiile acestor 20%.

Propunerea cu care vin, stimați colegi, este să continuăm dezbaterile la faza raportului comisiei și să votăm acest proiect.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Mulțumesc, domnule viceministru.

Alte întrebări nu sînt.

Doamnă președinte Guțu,

Vă rog să prezentați raportul comisiei.

Doamna Ana Guțu:

Domnule Președinte,

Stimați colegi deputați,

Comisia politică externă și integrare europeană a examinat prezentul proiect de Lege și constată următoarele. Acordul de finanțare dintre Guvernul Republicii Moldova și Uniunea Europeană privind Programul-cadru de suport al acordurilor curente și viitoare dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, Planul de acțiuni 2012, potrivit alineatului (1) al articolului 11 din Legea 595 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova face parte din categoria tratatelor internaționale supuse examinării și ratificării de către Parlament.

Acordul prevede alocarea sumei de 30 milioane de euro de către Uniunea Europeană pentru finanțarea proiectului Programul-cadru de suport al acordurilor curente și viitoare dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova. Scopul Programului este consolidarea capacităților instituționale pentru instituțiile principale implicate în pregătirea și implementarea acordurilor de asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană și Acordului de creare a zonei de liber schimb aprofundat și cuprinzător.

De asemenea, în vederea accelerării procesului de apropiere și colaborare cu UE, va fi intensificată participarea Republicii Moldova la programele și agențiile UE în diferite domenii. Pentru realizarea obiectivelor propuse în Program, 17 milioane de euro sînt destinate pentru faza a doua a Programului complex de consolidare instituțională, 8 milioane de euro – instituțiilor neacoperite de acest program, dar relevante și în ceea ce privește realizarea Planului de acțiuni ”Politica Europeană de vecinătate” și 5 milioane euro sînt prevăzute pentru participarea Republicii Moldova la programele Uniunii Europene.

În contextul celor expuse, Comisia politică externă și integrare europeană, în temeiul articolului 56 din Regulament, cu majoritatea de voturi (6 voturi ”pro” și 2 ”abțineri”), propune plenului Parlamentului ratificarea Acordului de finanțare dintre Guvernul Republica Moldova și Uniunea Europeană privind Programul-cadru de suport al acordurilor curente și viitoare dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, Planul de acțiuni 2012, prin aprobarea unei legi organice în primă și adoptarea acesteia în a doua lectură.

Domnul Igor Corman:

Mulțumesc, doamnă președinte.

Întrebări nu sînt.

În condițiile raportului comisiei, o să supun votului aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege cu numărul 373. Cine este pentru rog să voteze.

Majoritatea voturilor. Proiectul este aprobat în prima lectură.

Și, propunerea a fost să îl votăm și în a doua lectură. Obiecții nu sînt.

Deci propun să îl votăm și în a doua lectură. Cine este pentru rog să voteze.

Numărătorii,

Vă rog să anunțați rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i :

Sectorul nr.3 – 27.

Domnul Igor Corman:

Sectorul nr.2, vă rog.

N u m ă r ă t o r i i :

Sectorul nr.2 – 23. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Numărătorii,

Vă rog să anunțați rezultatele votului pe sectoare.

Încă o dată.

Sectorul nr.1,

Spuneți, vă rog la microfoane, deci, în voce tare.

N u m ă r ă t o r i i :

– 0.

Domnul Igor Corman:

– 0.

N u m ă r ă t o r i i :

Sectorul nr.1 – 0.

Domnul Igor Corman:

Sectorul nr.2,

Ați numărat și Prezidiumul?

Numărătorii. (*Rumoare în sală.*)

N u m ă r ă t o r i i :

Sectorul nr.2 – 25.

În sectorul nr.3 – 29. Au mai apărut 2 deputați.

Domnul Igor Corman:

Domnule Sîrbu,

Eu o să vă rog să fiți la loc și să nu delegați aceste funcții importante altor colegi.

Cu 54 de voturi, proiectul de Lege cu nr. 373 a fost adoptat în a doua lectură.

Următorul proiect de Lege, pe care îl supun dezbaterilor, este proiectul cu nr.359 pentru ratificarea Protocolului privind privilegiile și imunitățile Centrului Sud-Est European de Aplicare a Legii.

Prezintă proiectul domnul Diaconu, viceministru al afacerilor interne.

Vă rog la tribuna centrală.

Domnul Serghei Diaconu – viceministru al afacerilor interne:

Stimate domnule Președinte,

Stimați deputați,

Prezint atenției dumneavoastră, spre examinare, proiectul de Lege pentru ratificarea Protocolului privind privilegiile și imunitățile Centrului Sud-Est European de Aplicare a Legii, adoptat la București, la data de 24 noiembrie 2010, și semnat de către Republica Moldova la 15 februarie 2013.

Prezentul proiect de Lege a fost elaborat pentru îndeplinirea procedurii interne de intrare în vigoare a prevederilor Convenției pentru stabilirea Centrului Sud-Est European de Aplicare a Legii de către toate statele membre ale Centrului SECI semnat la 9 noiembrie 2009 la București și ratificat, ulterior, de Parlamentul Republicii Moldova la 7 aprilie 2011 prin Legea nr.69.

Obiectivele SELEC, în cadrul cooperării dintre autoritățile competente la Convenție sînt de a oferi sprijin statelor membre și de a îmbunătăți coordonarea în prevenirea și combaterea criminalității, inclusiv a criminalității grave și a criminalității organizate, cînd astfel de infracțiuni implică sau pot să implice un element de activitate transfrontalieră.

În acest sens, Convenția Centrului Sud-Est European de Aplicare a Legii prevede ca statele membre să încheie un protocol privind privilegiile și imunitățile Centrului. Acest protocol are scopul de a facilita activitatea SELEC și a funcționarilor acestuia, oferind o serie de privilegii și imunități, dar și o posibilitate operațională de activitate.

Interesele autorităților naționale față de acest Protocol sînt trecerea la o nouă etapă în procesul de colaborare regională în domeniul combaterii criminalității organizate, oferirea unei serii de privilegii și imunități pentru ofițerii de legătură proprii, naționali, amplificarea colaborării dintre instituțiile de drept reprezentate în cadrul SELEC.

Prezentul Protocol nu contravine legislației naționale în vigoare a Republicii Moldova, precum și tratatelor internaționale, inclusiv Convenția de la Viena privind relațiile diplomatice și ratificarea prezentului Protocol nu prevede angajamente financiare față de SELEC decît cele deja stabilite, adică cotizația de stat membru SELEC al Republicii Moldova. Pentru informare, la momentul actual, în cadrul SELEC sînt detașați doi ofițeri de legătură din partea Republicii Moldova.

Rugăm să susțineți acest proiect.

Doamna Liliana Palihovici:

Stimați deputați,

Vă rog întrebări? Întrebări nu sînt.

Vă mulțumesc, domnule viceministru.

Și invit comisia.

Doamna Guțu,

Vă rog prezentați raportul comisiei.

Doamna Ana Guțu:

Doamnă Președinte,

Stimați colegi deputați,

Comisia politică externă și integrare europeană a examinat prezentul proiect de Lege și constată următoarele. Protocolul privind privilegiile și imunitățile Centrului Sud-Est European de Aplicare a Legii, potrivit alineatului (1), articolul 11 din Legea 595-XVI din 24 septembrie 1999 privind tratatele internaționale supuse examinării și ratificării de către Parlament.

Protocolul, adoptat la 24 noiembrie 2010 la București și semnat de către Republica Moldova la 15 februarie 2013, creează cadrul juridic necesar pentru acordarea privilegiilor și imunităților funcționarilor Centrului Sud-Est European de Aplicare a Legii. Necesitatea încheierii Protocolului privind imunitățile Centrului sud-est european de aplicare a legii rezultă din dispozițiile articolului 6 din Convenția acestui Centru, potrivit căreia Centrul, reprezentanții statelor membre, ofițerii de legătură, Directorul general, personalul Centrului și reprezentanții partenerilor operaționali beneficiază de privilegiile și imunitățile necesare pentru îndeplinirea sarcinilor ce la revin.

Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului a prezentat avizul său, pronunțîndu-se în favoarea ratificării acordului și, în contextul celor expuse, Comisia politică externă și integrare europeană, în temeiul articolului 56 din Regulament, cu majoritatea de voturi (6 voturi ”pro” și 2 ”abțineri”), propune plenului Parlamentului ratificarea Protocolului privind privilegiile și imunitățile Centrului Sud-Est European de Aplicare a Legii prin aprobare unei legi organice în primă lectură și adoptarea acesteia în a doua lectură.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă mulțumesc, doamnă Guțu.

Întrebări nu sînt.

Următorul proiect din ordinea de zi este proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, înregistrat cu nr.407 din 21 octombrie 2013.

Invit Guvernul să prezinte acest proiect. Nr.407.

Domnul Nicolae Eșanu:

Stimată doamnă Președinte,

Doamnelor și domnilor deputați,

Proiectul supus atenției dumneavoastră are drept scop schimbarea statutului juridic al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, care, la momentul actual, se află în subordinea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și se preconizează trecerea acesteia în subordinea directă a Guvernului.

Prin acest proiect de lege nu se schimbă regulile în ceea ce privește competența acestui organ, ci doar se amendează legile în care, anterior, era prevăzut că Agenția respectivă era în subordinea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și articolele prin care se reglementa competența ministrului agriculturii și industriei alimentare de a adopta anumite acte în legătură cu faptul că Agenția respectivă era subordonată ministerului.

Rugăm să susțineți acest proiectului pentru aprobare în primă lectură.

Mulțumim.

Doamna Liliana Palihovici:

Și eu vă mulțumesc.

Întrebări, vă rog, către raportor?

Microfonul nr.2.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Domnule ministru,

După cum cunoașteți și dumneavoastră, nu o dată ați afirmat și în public că Alianța de guvernare, acum Coaliția de guvernare, a partajat politic toate funcțiile, a divizat nu numai în Executiv, dar și în sistemul judiciar și în alte instituții au fost partajate între partidele componente ale celor care guvernează astăzi.

În acest context și avînd în vedere aceste declarații anterioare ale dumneavoastră, spuneți-mi, vă rog, această Agenție cui i se va supune politic: Partidului Democrat, Liberal Democrat?

Domnul Nicolae Eșanu:

Domnule Reșetnicov,

Înțeleg că puneți întrebarea ca un jurist și aș vrea să ne aduceți exact citatul în care eu am spus că au fost partajate toate instituțiile. Eu vă asigur că am comentarii la acest capitol, dar se refereau la faptul că este inacceptabilă partajarea juridică a instituțiilor care trebuie să fie independente și mă refeream punctual la partajarea politică a unor funcții concrete. Eu nu am făcut aprecieri generale cu privire la modul în care sînt partajate politic.

În ceea ce privește întrebarea nemijlocită: cui îi va fi subordonată politic această instituție? Vă răspund sincer că eu nu cunosc acest lucru. Această problemă nu ține de proiectul de lege, care nu reglementează în nici un fel culoarea politică a persoanelor care conduc Agenția respectivă. Prin proiectul respectiv de lege se prevede doar faptul că Agenția va fi subordonată Guvernului și actele vor fi adoptate de către Guvern și nu de către Ministerul Agriculturii.

Domnul Artur Reșetnicov:

Deci...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule deputat,

O clipă, vă rog mult.

Avem o lege ce vine cu modificări la structura Guvernului și nu avem o lege care vizează partidele politice. De aceea, vă rog mult: întrebările strict la proiectul de lege. În caz contrar, am să închid microfonul.

Microfonul nr.2, pentru a doua întrebare.

Domnul Artur Reșetnicov:

Doamnă Președinte,

Puteți să conectați ceasul, 2 minute în calitate de deputat am dreptul să formulez a doua întrebare.

Doamna Liliana Palihovici:

Întrebarea a doua la proiect.

Domnul Artur Reșetnicov:

Deci ca să înțelegeți de ce am formulat întrebarea, pentru că nu este secret că Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, unde era această Agenție sau competențele care erau, era partajat politic, aparținea Partidului Liberal Democrat. Și ca să înțelegem care este soarta acestei noi autorități, va continua să fie sub protecția politică a Partidului Liberal Democrat...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule deputat,

Eu vă atenționez din nou că această întrebare nu este pe marginea proiectului și de aceea am să vă închid microfonul.

Următorul, microfonul nr.3.

Domnul Oleg Reidman:

Спасибо.

Уважаемый докладчик,

Вы утверждали в своем сообщении, если я правильно понял, что функции не меняются у этого агентства, правильно?

Domnul Nicolae Eșanu:

Da.

Domnul Oleg Reidman:

Значит, насколько мне известно, в области продовольствия, продовольственной безопасности, политики и прочее разрабатывает Министерство Agriculturii și ...

Domnul Nicolae Eșanu:
...și Industriei Alimentare.

Domnul Oleg Reidman:

...Industriei Alimentare, da. Значит, dacă Agenția de Securitate Alimentară se va transfera la Guvern, тогда нужно дополнение к этому закону и менять название в Министерство Сельского Хозяйства и Продовольственной Промышленности, правильно ведь? Министерство разработывает политики, естественно, что агентство эти политики имплементирует. Как сейчас политики в области продовольствия и продовольственной безопасности, разработанные Министерством Сельского Хозяйства и Продовольственной Промышленности, будет исполнять, имплементировать, внедрять в жизнь Agenția, которая находится в подчинение Правительства?

Это не логично. Норма управляемости и законы об управляемости в структурах, которые имеют вертикальную, горизонтальную составляющие не позволяют этого. Это полное разрушение системы управления.

Domnul Nicolae Eșanu:
Dacă îmi permiteți.

Domnul Oleg Reidman:
Da, poftim.

Domnul Nicolae Eșanu:
Cred că aici este, cel puțin, discutabil acest fapt, deoarece unul dintre principiile reformei administrației presupune separarea elaborării politicilor de implementare a politicilor.

Domnul Oleg Reidman:
Așa e corect.

Domnul Nicolae Eșanu:
Deci, în cazul de față, ministerul în continuare va avea competența să elaboreze politicile, Agenția va avea sarcina de a implementa aceste politici. Și, în acest caz, eu nu văd nici o contradicție.

Pentru că pot să vă dau exemplu. Există destul de multe ministere care, după definiție, chiar nu pot implementa politicile pe care le elaborează. Spre exemplu, poate să fie Ministerul Justiției, care promovează politicile în domeniul justiției, dar el nu implementează aceste politici, pentru că sînt instituții independente.

Și, din punctul acesta de vedere, cred că mai degrabă este un plus că Agenția nu va fi subordonată organului care promovează politici, ci va fi subordonată Guvernului.

Domnul Oleg Reidman:

Все-таки мне не ясно. Разделение функции разработки политики и имплементация политики – это ясно, это, как говорится, букварь, но кто держит на контроле соответствие действий по имплементации политик этим органом, этой комиссией?

Domnul Nicolae Eșanu:

Guvernul.

Domnul Oleg Reidman:

Только тот... Минуточку. Guvernul утверждает политику и делегирует контроль за ее исполнением соответствующему профильному отраслевому органу. Мы нарушаем эту подчиненность и этот контроль нарушаем. Потому что esența controlului o deține numai ministerul.

Domnul Nicolae Eșanu:

Dacă noi o să ne uităm în Legea cu privire la Guvern, astăzi, în special la articolul 24, o să vedem că există mai multe instituții centrale subordonate direct Guvernului. Acest lucru se face în cazurile în care se consideră necesar ca politicile să fie implementate nu prin prisma unui minister, ci ținând cont de politica generală promovată de către Guvern.

În ceea ce privește faptul supravegherii modului în care se implementează politicile, Guvernul are obligația de control a modului în care funcționează toate instituțiile centrale, inclusiv ministerele și agențiile. Și din punctul acesta de vedere nu avem o problemă conceptuală.

Sigur că aici este o problemă de discutat. Este mai bine ca această Agenție să fie în subordinea ministerului sau în subordinea Guvernului. Dar această problemă nu poate fi discutată prin prisma corect, greșit, poate fi discutată prin prisma mai bine sau mai puțin bine.

Domnul Oleg Rediman:

Может быть вы правы. На наш взгляд правильнее было бы, еще раз повторюсь, исходя из общих принципов управления, исходя из норм управляемости и исходя из содержания предметов управления необходимо, чтобы это агентство состояло все-таки при Министерстве Agriculturii. Министр сельского хозяйства является членом Правительства, какие здесь проблемы?

Вы увидите, какие начнутся противоречия по сути проблемы обеспечения продовольственной безопасности, если мы выведем это агентство из-под управления или из-под подчинения Министерства Сельского Хозяйства.

Я именно в этом плане говорю: что лучше – что хуже, а не правильно или неправильно. Правильно так, как пишет закон. Вот вы сейчас закон примете и это будет правильно, потому что так написано в законе. Но это не значит, что это устойчивые правоотношения, создающиеся в обществе или в

органах государственного управления. Это совсем не одно и то же. Закон отражает устойчивые отношения. Вы берете закон и делаете из него, так сказать, рычаг, но это совсем не рычаг.

Domnul Nicolae Eșanu:

Depinde...

Domnul Oleg Reidman:

Он просто поле определяет. Ну, это уже теория.

По крайней мере, на взгляд нашей фракции, это абсолютно непродуманное решение, кто-то там скрывается конъюнктурное за этим. Вот и все.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.2.

Domnul Gheorghe Popa:

Domnule ministru,

Nu considerați dumneavoastră că, înainte de a pune în discuție această inițiativă legislativă, ar fi mai bine să operăm modificări în Legea cu privire la Guvern, articolul 24, alineatul (2), să introducem în componența Guvernului această Agenție și după aceasta să operăm modificările cu care vine acest proiect de lege? Prima întrebare.

Și a doua întrebare. După logica, pe care o prezentați dumneavoastră acum, ar trebui toate agențiile din competența ministerelor respective să le trecem în subordinea Guvernului. Și atunci ce avem noi, ce primim noi?

Domnul Nicolae Eșanu:

Deci cu privire la prima întrebare, desigur că opinia că ar trebui să fie amendat și articolul 24, eventual, chiar anticipat adoptării acestui proiect de lege, are dreptul la viață, dar nu este o dogmă.

În principiu, nu există nici o normă constituțională, nici un concept juridic care ar exclude posibilitatea ca să se adopte acest proiect de lege, să se prevadă existența unei agenții în subordinea Guvernului, fără ca aceasta să fie menționată în articolul 24 din Legea cu privire la Guvern.

Eventual, acest lucru poate fi făcut ulterior. Adică, aceasta este o problemă de oportunitate, decizia asupra căreia îi revine Parlamentului.

În ceea ce privește a doua întrebare, cu privire la eventuala posibilitate a transferării în subordinea Guvernului a tuturor agențiilor, ea, iarăși, este o problemă de oportunitate.

Dacă revin la răspunsul pe care l-am dat la o întrebare anticipată, am spus că, în principiu, Guvernul poate, în unele cazuri, să decidă că organul de implementare trebuie să fie subordonat nemijlocit Guvernului în măsura în care consideră că competențele respective, eventual, ar putea acoperi competențele mai multor

ministere și a nu genera conflicte dintre instituțiile care implementează să fie subordonate direct Guvernului.

Iarăși, este o problemă de oportunitate și Parlamentul decide dacă acceptă această propunere a Guvernului sau...

Domnul Gherghe Popa:

Domnule viceministru,

Eu înțeleg, dar nu vă pare că prea multe oportunități. Și, în afară de acesta, nu vă pare dumneavoastră că acesta e un târg, din nou, între Partidul Liberal Democrat și Partidul Democrat, care nu pot împărți fotoliile.

Domnul Nicolae Eșanu:

Cu părere de rău, eu nu...

Domnul Gherghe Popa:

Cu părere de rău și...

Domnul Nicolae Eșanu:

...mă pricep la târgul de care se fac între cineva.

Domnul Gherghe Popa:

...și nouă ne pare rău că prezentați...

Domnul Nicolae Eșanu:

Și nu pot să răspund, pentru că nu are legătură cu proiectul de lege.

Domnul Igor Corman:

Domnule Candu,

Vă rog.

Domnul Andrian Candu:

Stimați colegi din Partidul Comuniștilor,

În privința împărțirii fotoliilor și restul. Coaliția de guvernare a fost formată în baza unui acord al Coaliției, care a fost făcut public pentru întreaga societate și în anexă vedeți care sînt domeniile de responsabilitate a fiecărui partid.

De aceea, vă sugerăm să încetați cu astfel de speculații.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Vă dau dreptate, domnule Candu, doar cu o singură excepție, că mai există lucruri pe care Coaliția, de obicei, le face pe sub masă și le scrie pe sub masă.

Acum, la temă.

Domnule viceministru,

Domnule Eșanu,

Această lege, Legea de bază privind siguranța alimentelor, a fost adoptată în mai 2012.

Cu siguranță, este una dintre cele mai chinute legi pe care le-am adoptat atunci când am fost și noi la guvernare. Cred că a stat vreo 6 luni de zile pentru lectura a doua și nu era votată condiționat de către Frațiunea Partidului Liberal anume pe motivul subordonării acestei instituții, acestei agenții.

Îmi aduc aminte multiplele intervenții de la microfonul nr.5 ale colegului nostru, domnul deputat Brega, care, intuind corect funcțiile și finalitatea acestei agenții, spunea foarte clar că nu poate să fie subordonată Ministerului Agriculturii.

Din păcate, ne-au fost răsucite mâinile la spate nouă, liberalilor, și a trebuit să ne subordonăm disciplinei din Alianță și să aprobăm o formulă pe care, din start, noi am considerat-o auirea.

Pentru că considerăm și atunci am considerat, și acum considerăm că conceptul de siguranță a alimentelor este mult mai larg decât îl poate acoperi Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

Spuneți-ne, vă rog frumos, fără a vă considera vizionari într-un fel, care este logica sau cum poate un... Guvernul nostru, într-atât de scurt timp, să vină și să își schimbe paradigma pe care a aprobat-o acum un an de zile?

Trebuia neapărat să se otrăvească oamenii. Trebuia neapărat să se întâmple lucruri foarte grave în această republică ca dumneavoastră să veniți și să resubordonați această agenție.

Pentru că este grav, eu aș spune, foarte și foarte grav acest lucru, că noi avem un Guvern, pe care l-am investit, și el are lipsă de viziune și lipsă de înțelegere a unor lucruri și lucruri pe care, iată, noi vi le-am spus, acum un an de zile s-au întâmplat.

Domnul Nicolae Eșanu:

Deci, domnule Munteanu, eu cred că, în calitate de jurist, știți că legiuitorul, în înțelepciunea lui, nu poate adopta soluții absurde și nu cred că putem să vorbim despre faptul că, la momentul respectiv, soluția a fost absurdă, cum nu putem să spunem că soluția pe care o adoptăm astăzi, dacă, eventual, o s-o schimbăm peste o anumită perioadă de timp, iarăși retroactiv o să o putem considera absurdă.

Este o problemă pe care Guvernul consideră...

Domnul Valeriu Munteanu:

Nu. Stați un pic.

Domnul Nicolae Eșanu:

Că trebuie să o...

Domnul Valeriu Munteanu:

Eu vă... Haideti să vă ajut. Polemizînd cu deputații comuniști, dumneavoastră ați spus că este o chestie de oportunitate.

Spuneți-mi, vă rog frumos, mie, totuși este oportunitate sau necesitate în resubordonarea acestei agenții?

Care este poziția oficială a Guvernului?

Da, legiuitorul va susține sau nu inițiativa dumneavoastră. Veniți de la necesitate sau de la oportunitate?

Domnul Nicolae Eșanu:

Faptul că... eu am spus că aceasta este o prolemă de oportunitate. Nu exclude automat posibilitatea existenței unor necesități.

Deși este oportunitatea să decidă Guvernul și eu am folosit-o în opoziție cu cazul în care vorbim de constituționalitate. În cazul de față, Guvernul consideră că astăzi este necesar să se facă acest amendament.

Domnul Valeriu Munteanu:

Deci totuși principiul necesității este la bază.

Dacă principiul necesității, domnule Eșanu, este la bază, înseamnă că cu atât mai mult noi, liberalii, am avut și avem în continuare dreptate și aceasta contează foarte mult, că noi nici o dată nu ne-am făcut preș în fața celor pe care i-am avut în fața noastră sau alături de noi. Dacă noi am crezut în niște lucruri, înseamnă că am crezut cu adevărat, pentru că ele erau adevărate.

Și aceasta contează foarte mult, și aceasta trebuie să înțeleagă cetățenii Republicii Moldova.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Alte întrebări nu mai sînt.

Vă mulțumesc, domnule viceministru.

Și acum, rog comisia să prezinte raportul.

Domnule Balan,

Vă rog, la tribuna centrală.

Domnul Ion Balan:

Stimați deputați.

Comisia agricultură și industrie alimentară a examinat proiectul de Lege cu nr.407 din 21.10.2013 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, prezentat de Guvern și expune următoarele.

Proiectul de lege prevede modificarea a cinci legi în care sînt specificate competențele Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor și faptul că acest organ de specialitate al administrației publice este subordonat Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.

Modificările propuse în actele legislative au un singur scop: trecerea Agenției menționate din subordinea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare în subordinea Guvernului.

Argumentele privind necesitatea acestor modificări sînt aduse în nota informativă la proiectul de lege.

Este de menționat faptul că Guvernul nu vine cu propuneri de completare a articolului 24 din Legea nr.64 cu privire la Guvern.

Astfel, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor nu va face parte din structura administrației publice centrale a Guvernului.

Țin să menționez că neincluderea Agenției Naționale în articolul 24 din Legea Guvernului se explică prin faptul că acest articol include autoritățile care elaborează și promovează politicile publice într-un anumit domeniu.

Or, politica în domeniul securității alimentare rămîne la Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, care este inclus deja în articolul 24, pe cînd Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor este o autoritate de implementare și este suficient de a menționa în lege că ea este subordonată Guvernului pentru a-i asigura autonomia necesară și a evita conflictul de interese departamentale la fel cum sînt și incluse în articolul 24... cum nu sînt incluse nici autoritatea aeronomică, aero... civilă, Casa Națională de Asigurări Sociale și altele.

Prin avizele prezentate, Comisia juridică, numiri și imunități, Comisia protecție socială, sănătate și familie, Comisia mediu și schimbări climatice, Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, cu majoritatea voturilor, propun proiectul de lege spre examinare și adoptare în plenul Parlamentului.

Comisia securitate națională, apărare și ordine publică menționează că, în rezultatul examinării, nu au luat decizii asupra acestui proiect de lege.

Urmare a dezbaterilor asupra proiectului, Comisia agricultură și industrie alimentară menționează că, în rezultatul votării, 3 membri s-au pronunțat pentru adoptare, 4 membri ai comisiei au votat pentru respingere, un membru s-a abținut de la vot.

Luînd în considerare prevederile Regulamentului Parlamentului, din lipsa votului majorității membrilor, Comisia agricultură și industrie alimentară nu a luat decizie asupra proiectului de Lege cu numărul de intrare 407 din 21 octombrie 2013.

Decizia urmează a fi luată de plenul Parlamentului.

Domnul Igor Corman:

Întrebări către comisie?

Microfonul nr.2.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Două întrebări scurte și aș vrea și un răspuns, la fel, scurt. Care este costul acestei modificări sau resubordonări? Pentru că, oricum, vor fi necesare cheltuieli suplimentare pentru întreținerea, pentru cheltuieli de reamenajare ș. a. m. d.

Domnul Ion Balan:

Proiectul nu presupune costuri adăugătoare.

Domnul Artur Reșetnicov:

Regretabil, dar nu este adevărat. Cel puțin schimbă antetul, denumirea și multe alte chestii, care va necesita cheltuieli suplimentare.

Dacă nu ați calculat, cred că...

Domnul Ion Balan:

Presupun că se vor încadra în proiectul de buget pe care îl deține.

Domnul Artur Reșetnicov:

Și, după cum cunoaștem, fiind în subordonare, a doua întrebare, în subordonare la Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, care, conform... a menționat și colegul dumneavoastră din Coaliție, este partajat politic și aparține Partidului Liberal Democrat, după această resubordonare, Agenția menționată va continua să fie sub protecție politică a Partidului Liberal Democrat sau va avea altă subordonare partiinică?

Domnul Ion Balan:

Această întrebare nu ține de conținutul legii.

Domnul Igor Corman:

Alte întrebări?

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule vicepreședinte,

Spuneți-ne, vă rog frumos, dacă acest concept de resubordonare va prevedea neapărat și disponibilizarea tuturor membrilor, respectiv schimbarea conducerii acestei Agenții, avînd la bază această resubordonare?

Domnul Ion Balan:

Nu.

Domnul Valeriu Munteanu:

Pentru că este o entitate nou-creată și, respectiv, noi cunoaștem foarte exact că una din modalitățile de reorganizare este, de obicei, resubordonarea.

A se avea în vedere cazul CNA-ului, care era în subordonarea Parlamentului și s-a dorit, cu tot dinadinsul, trecerea acestuia în subordinea Guvernului, pentru a-l putea controla altfel, politic, adică schimbarea conducerii, în primul rînd.

Spuneți-ne: aici o să avem acest lucru sau nu?

Domnul Ion Balan:

Această decizie va aparține Guvernului, va fi necesitatea modificării sau schimbării unor specialiști, conducători din cadrul acestuia sau nu?

Domnul Valeriu Munteanu:

Eu nu sînt sigur. Guvernul nu cred c a este liber, în decizia sa, s a dep așeasc  cadrul legal. Noi, foarte clar, trebuie s a stabilim Ńi, respectiv, această dilemă nu trebuie s a o lăsăm s a fie rezolvată, ca Ńi oportunitate, la Guvern, pentru c a în lege trebuie s a fie stabilit foarte clar care este nivelul.

C a noi nu... nivelul... Ńi eu consider c a dacă, până acum, conducerea a fost aleasă, dacă vreŃi, de Ministerul Agriculturii Ńi Industriei Alimentare, eu cred c a Ńi viziunea Guvernului trebuie s a fie alta, trebuie s a existe un alt profil al conducătorului, pentru c a, este absolut logic, trebuie s a întrunească Ńi abilit Ńi, Ńi cunoștinŃe din mai multe domenii, pentru c a aceasta a fost problema, pentru c a este o chestiune interdepartamentală Ńi, respectiv, Ńi profilul.

Noi trebuie s a fim foarte clari Ńi de aceea solicit ca, pentru lectura a doua, această chestiune, foarte importantă, s a fie rezolvată pentru a da un semnal pozitiv cetătenilor Republicii Moldova, s a  nŃeleag  c a nu am schimbat doar re-subordonarea, ci creștem competenŃele Ńi calitatea acestei AgenŃii, inclusiv prin schimbarea managementului acesteia. Deja voi o s a hot r Ńi cui o s a i-o partajaŃi, pe noi aceasta nu ne interesează.

MulŃumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.2.

Domnul Gheorghe Popa:

MulŃumesc.

(Gheorghe Popa, FraŃiunea Partidului Comuniștilor)

Domnule vicepreședinte,

 n urma discușiiilor în cadrul ședinŃei comisiei, noi am format raportul, care a fost prezentat deputaŃilor, Ńi pe mine m a mir  faptul: cine pe dumneavoastră v-a împuternicit ca în raport s a faceŃi o prezentare adăugătoare, după ce a fost menŃionat c a Guvernul nu vine cu propuneri de completare a articolului 24 Ńi cum se termină, dumneavoastră, de acum, aŃi început s a aduceŃi argumente din ce cauză Guvernul...

Noi chestia aceasta nu am discutat-o Ńi prezentul... la ședinŃa comisiei, a reprezentantului Guvernului a recunoscut c a da, într-adevăr, trebuia de făcut o iniŃiativ  legislativă, de modificat articolul 24. După aceasta, s a venim cu schimbările Ńi modificările respective. Dumneavoastră, intenŃionat, eu nu Ńtiu din parte cărui... ori este din partea FraŃiunii, ori din partea personal a dumneavoastră, aduceŃi, argumentări din ce cauză Ńi aș a mai departe.

Nu este corect Ńi nu v-a împuternicit nimeni s a faceŃi acest lucru, domnule vicepreședinte.

Domnul Ion Balan:

Domnule președinte,

Eu v a răspund la întrebare. Eu am anticipat o astfel de întrebare. Aș a întrebare a fost Ńi la autor, care a prezentat proiectul de lege Ńi eu am făcut o

argumentare, deci de ce nu a fost inclus în articolul 24, cu privire la Legea la Guvern, deci respectiva inițiativă legislativă.

Domnul Gheorghe Popa:

Dumneavoastră sînteți obligat, domnule vicepreședinte, să prezentați raportul care a fost supus votului în cadrul ședinței comisiei.

Domnul Ion Balan:

Eu am prezentat raportul și am făcut, adăugător, un comentariu.

Domnul Gheorghe Popa:

Domnule Președinte,

Vă rog.

Domnul Igor Corman:

Luați măsuri, da?

Alte întrebări mai sînt?

Microfonul nr.5.

Doamna Corina Fusu:

(Corina Fusu, Frațiunea Partidului Liberal)

Domnule Președinte,

Am două întrebări. Din cîte cunoaștem foarte bine, siguranța produselor alimentare înseamnă sănătatea cetățenilor noștri. În această vară, jurnaliștii au semnalat mai multe cazuri de otrăvire la diferite petreceri și mă întreb dacă poate lucrul acesta v-a impacientat și v-ați decis să resubordonați această Agenție de la Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare către Guvern.

Și, în acest caz, ați făcut oare dumneavoastră sau comisia dumneavoastră, dacă s-au discutat aceste cazuri și dacă s-a făcut o analiză a eficienței structurii pe care noi, acum, dorim să o redirecționăm?

Domnul Ion Balan:

Deci comisia nu a făcut o analiză a eficienței, structurii respective. A făcut-o Guvernul, de aceea și Guvernul a venit cu această propunere care se propune astăzi să fie susținută de către Parlament.

Doamna Corina Fusu:

Îmi pare rău că deputații ar trebui să se implice mai mult. Bineînțeles că noi sîntem aleși de cetățeni și trebuie să avem grijă de sănătatea lor, în primul rînd, și de siguranța produselor alimentare, cu atît mai mult că dorim să parafăm un Acord de asociere, care include și crearea zonei de liber schimb comercial, și calitatea, și siguranța produselor alimentare este un lucru extrem de important.

Și, a doua întrebare se referă la faptul dacă este prevăzută o nouă organigramă a structurii, pentru că va fi o altă structură subordonată altei autorități, dacă ați discutat lucrul aceste împreună cu Guvernul.

Domnul Ion Balan:

Stimată doamnă deputat,

Nu este prevăzută, deocamdată, o altă organigramă a Agenției.

Doamna Corina Fusu:

Considerăm că nu este un lucru bun, odată ce am vorbit despre cazurile de otrăvire și chiar de deces al unor cetățeni și pentru asemenea cazuri, într-un stat, într-o republică care se vrea europeană, și-ar fi dat demisia acești directori, demisia de onoare.

Domnul Ion Balan:

Pentru aceasta nu este necesar de schimbat organigrama. De schimbat doar unele persoane care nu își fac meseria. Aici aveți dreptate.

Doamna Corina Fusu:

Exact. Aceasta și am avut în vedere.

Domnul Ion Balan:

Dar nu organigrama în întregime.

Doamna Corina Fusu:

Poate trebuiesc specialiști în plus, căci siguranța alimentelor nu înseamnă doar agricultura. Aici este și medicină, și biologie, și ecologie.

Domnul Ion Balan:

Sînt de acord cu dumneavoastră.

Doamna Corina Fusu:

Și alte chestiuni.

Domnul Ion Balan:

Sînt de acord.

Domnul Igor Corman:

Mulțumesc, domnule vicepreședinte.

Și acum, avem și o luare de cuvînt.

Îl invit la tribuna centrală pe domnul deputat Gheorghe Brega.

Vă rog frumos.

Domnul Gheorghe Brega:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Iată că am ajuns unde am ajuns. V-am preîntîmpinat la dezbaterile din aprilie – mai 2012, cînd am adoptat Legea nr.113. Atunci foarte mult am insistat ca această Agenție să fie supusă, subordonată Guvernului, pe simplul motiv... atunci

am propus că tot ce este pînă la sacrificarea animalelor să fie la Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, ce este după sacrificarea animalelor să fie la Ministerul Sănătății.

Ați refuzat, ați adus o lozincă că de la furcă pînă la furculiță, dar ați uitat atunci să aduceți pînă la sicriu, pînă la cimitir, pentru că avem de acum și decesuri în rezultatul acestei legi. Deci vreau să vă prezint numai unele date. Dacă în 2011 au fost izbucniri epidemice 10, păm atunci în 2012 – 36 de izbucniri epidemice. În 2013, pînă la 30 septembrie, avem de acum 36 de izbucniri epidemice, care au afectat 362 de persoane, inclusiv 98 de copii și un deces.

În acel moment cînd am dezbătut Legea nr.113, foarte mult v-ați gîndit nu la sănătatea cetățenilor, dar la metoda de preluare a controlului de import și export al produselor alimentare. Știm bine cum se importă, numai de a pune ștampila și nimeni nu verifică, că nici specialiștii nu aveți. Specialiștii, într-adevăr, sînt dați într-o parte.

V-am preîntîmpinat că medicii igienişti și medicii sanitari nu o să fie de acord să activeze în structura cum este ea gîndită în momentul de față. Cu chin și cu jale am modificat atunci articolul 19, prin care am dat în subordinea Ministerului Sănătății unele îndepliniri, dar ce se întîmplă. Acuma toată vina o dați pe vina sănătății publice, toate problemele le puneți pe umerii sănătății publice.

Mai mult ca atît, directorul Institutului de Sănătate Publică este acum persecutat de Ministerul Sănătății, de Guvern, se solicită demisia lui, cu toate că legislația nu prevede așa ceva. Acum vreau să vă aduc încă o situație alarmantă. Numai în septembrie, 320 de izbucniri pe teritoriul Republicii Moldova. Aceasta cum, aceasta noi avem grijă de sănătatea oamenilor? Noi punem la conducere pe cine? Dați să vă prezint cine este la conducere în ziua de astăzi, unele date.

În Bălți, șeful Direcției municipale a Agenției naționale... cine este credeți? Un psiholog – șeful PLDM-ului din Bălți.

Soroca, cine este șeful Agenției asigurării alimentare... siguranței alimentare. A activat la un complex animalier și în rețeaua de farmacii veterinare – PLDM.

Orhei, șef de direcție raională cine este? Un fost director de stadion – PLDM.

Mergem la Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor. Cine, credeți, este vicedirector? Vicedirector este Bodarev, vicepreședinte al PLDM, în trecut polițist, acum coase ciubote. Coase ciubote la „Cristina”.

Eu aș vrea să vă întreb: oare oamenii aceștia sînt în stare să verifice siguranța alimentară a cetățenilor? Ori v-ați gîndit? Numai să aveți ștampila și a controla importul și exportul? Dar mai gîndiți-vă și la cetățeni, oameni buni.

Eu nu vreau să dau citire mai departe, căci sînt mulți care nu vreau să îi obijduiesc, dar, în majoritatea cazurilor, șefii direcțiilor raionale sînt oameni în afara domeniului, oameni care nici nu cunosc pe ce lume se află. El are ștampilă, îi vine banul. A aplicat ștampila...

Așa s-a întîmplat și cu restaurantul din Chișinău. Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor așa, pe din dos, a luat banii și a spus: lucrați, băieți, mai departe. Ca să se otrăvească alți oameni, să decedeze pe urmă, pe viitor.

Dar, după toate acestea, aici apare, la prima vedere, o situație tehnică, modificăm, îi dăm în subordinea Guvernului, dar aici apar subtilități, pe care noi nu le vedem. Guvernul a decis acum, când a văzut că a dat-o în bară, au decis să o ia în subordinea Guvernului, ca să poată impune în mod obligatoriu, acei de la sănătatea publică să fie obligați să activeze în aceste domenii.

Mai mult ca atât, să iee toate laboratoarele, toate instituțiile. Dar nu era mai bine, de la început, cum v-am spus, pînă la sacrificarea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, după sacrificare să fie Ministerul Sănătății.

Eu cred că această lege, în genere, trebuie modificată, într-adevăr trebuie în subordinea Guvernului, dar să dăm atribuțiile Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, ceea ce poate el face, iar Ministerul Sănătății ceea ce el poate face. Gîndiți-vă la sănătatea populației.

Nimeni nu este în drept și nici un veterinar nu o să aibă alimentarea și siguranța alimentării în afară de Ministerul Sănătății și anume ceea ce se referă la Direcția sănătății publice. A hrăni un cetățean aceasta nu înseamnă a hrăni un animal.

Ceea ce voi ați spus atunci că e dat la Ministerul Agriculturii, ați menționat atunci Polonia, Bulgaria, Slovenia și alte țări. Da, dar acolo alimentarea copiilor în grădinițe, în școli este la Ministerul Sănătății, sînt igiene pentru alimentarea școlară, alimentarea copiilor ș.a.m.d.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Domnilor deputați,

Acum voi supune votului aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege cu nr.407. Cine este pentru rog să voteze. Cu majoritatea voturilor, proiectul este aprobat în primă lectură.

Este propunerea să îl votăm și în a doua lectură. Liderii grupurilor parlamentare, da? Și, în aceste condiții, am să supun votului adoptarea în a doua lectură a proiectului cu nr.407.

De procedură.

Microfonul nr.2.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Eu cred că Frațiunea noastră va formula propuneri foarte concrete pentru lectura a doua. De aceea, eu nu înțeleg: ce fel de grabă, care strică treaba? Noi avem zece zile regulamentar ca să formulăm propunerile, să le propunem, avem amendamente foarte serioase, care urmează să fie dezbătute și la Frațiune inclusiv. De aceea, vă rog foarte mult: не торопитесь, как голые в баню. Cîte oleacă și încetișor.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț:

Domnule Președinte,

În ordine de excepție, dumneavoastră aveți această posibilitate de a pune la vot, dacă majoritatea parlamentară decide, la propunerea grupurilor parlamentare. Sînt trei fracțiuni care susțin propunerea de a vota în lectura a doua. De aceea, propun să puneți la vot în lectura a doua.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Președinte,

Eu pot să găsesc, să citesc din Regulament ...

Domnule Corman,

Către dumneavoastră mă adresez.

Dacă este nevoie, eu o să citesc din Regulamentul Parlamentului, că nu există o prevedere la care face trimitere domnul Streleț. Cu adevărat, noi aplicăm uneori consensul pentru lectura a doua, iarăși depășind cadrul Regulamentului.

Regulamentul stabilește foarte clar care este procedura pentru lectura a doua, trebuie să treacă zece zile, să fie formulate amendamente. Și, de aceea, noi vă rugăm foarte mult: nu vă grăbiți. Pentru că a fost o prostie și, posibil, pentru graba voastră să intrați într-o prostie mult mai mare. Și este o ilegalitate ceea ce se încearcă să se facă.

Noi, liberalii, nu susținem votarea în lectura a doua în ziua de astăzi. În timp util, în timpul prevăzut de Regulament. Și dacă este nevoie să fac trimitere procedural la articolele din Regulament, neapărat, domnule Președinte, vă fac, dar eu sînt sigur că dumneavoastră cunoașteți la perfecție Regulamentul și știți că nu este posibil să votezi în două lecturi în aceeași zi în situația în care nu sînt respectate procedurile regulamentare.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Da. Mulțumesc.

Stimați colegi,

Subscriu ceea ce s-a vorbit referitor la trimiterile făcute la Regulamentul Parlamentului. Și vreau să îi spun domnului Streleț să nu se impună atît să ne pună poziția referitor la interesele lui personale.

Este Regulament, sînt fracțiuni care nu susțin ca acest proiect de lege să fie votat în două lecturi. Și vă rog frumos să respectați aceste norme regulamentare. Vă rog foarte mult.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Eu am să propun dezbaterilor acum următorul proiect de lege din ordinea de zi, este proiectul de Lege sub nr.268. Și aici vreau să vă amintesc că, în ședința din 27 septembrie, autorul a prezentat acest proiect de lege și în rezultatul dezbaterilor, noi am sistat discuțiile la etapa prezentării raportului de către comisie și am decis ca să fie modificată rezoluția prin care a fost desemnată drept comisie raportoare nu Comisia securitate națională, apărare și ordine publică, ci Comisia drepturile omului și relații interetnice.

Deci acum vreau să o invit la tribuna centrală pe doamna vicepreședinte Stella Jantuan, să prezinte raportul comisiei.

Vă rog frumos.

Doamna Stella Jantuan:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Comisia drepturile omului și relații interetnice, luând în considerare atribuțiile și competența sa funcțională, în temeiul articolului 27 din Regulamentul Parlamentului și în contextul avizelor prezentate de către comisiile parlamentare și Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, a examinat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.100-XV din 26 aprilie 2001 privind actele de stare civilă.

Urmare a Declarației Drepturilor Copilului, adoptată prin Rezoluția 1386 a Adunării Generale a Asambleei ONU din 20 noiembrie 1959, care stipulează principiul „Copilul, de la nașterea sa, are dreptul la nume și cetățenie”, precum și Convenției cu privire la protecția drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ținând cont de Declarația Universală a Drepturilor Omului, proclamată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 10 decembrie 1948, care are ca scop asigurarea recunoașterii universale și respectarea drepturilor declarate, comisia constată următoarele.

Dreptul de a identifica naționalitatea este un drept principal și individual al oricărei persoane de a stabili în mod liber și independent identitatea sa națională, bazată exclusiv pe autoidentificare.

La fel, comisia consideră că dreptul titularului actului la autoidentificare etnică sau națională survine odată ce a împlinit vârsta de 16 ani, atunci când copilul are capacitatea de a-și exprima voința.

În contextul amendamentelor și propunerilor acceptate, Comisia drepturile omului și relații interetnice propune aprobarea proiectului de Lege nr.268 în primă lectură și adoptarea acestuia în a doua lectură. Rezultatul examinării amendamentelor și propunerilor sînt reflectate în sinteză, care este parte componentă a prezentului raport.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Întrebări către comisie, dacă sînt?

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Am o intervenție de procedură, iar, conform Regulamentului, intervenții de procedură pot fi făcute oricând cu permisiunea Președintelui. Pentru a epuiza echivocul de la încercarea de a vota în a doua lectură o să dau citire foarte scurt sau o să fac referință la articolul 65 din Regulamentul Parlamentului.

Domnul Igor Corman:

Stimate coleg,

Dumneavoastră vă referiți la zăpada din iarna trecută? Nu, mulțumesc.

Eu v-am rugat să vă expuneți pe marginea proiectului pe care îl discutăm acum, cu nr.268, dacă aveți. Nu aveți, da?

Mulțumesc.

Doamnă vicepreședinte,

Alte întrebări... A, mai este o întrebare.

Microfonul nr.2, vă rog.

Domnul Sergiu Stati:

Da. Mulțumesc.

Doamnă Jantuan,

Vă rog foarte mult să îmi spuneți: care este necesitatea că dumneavoastră propuneți ca acest proiect să fie votat în două lecturi imediat?

Doamna Stella Jantuan:

Necesitatea... vă explic, stimat coleg: deoarece comisia a avut un grup de lucru adhoc și s-a discutat și în plenul Parlamentului, deci am discutat cu acest grup adhoc, format din reprezentanții Ministerului Justiției, și a fost o înțelegere, deja am ajuns la un consens, unde s-au luat în considerare toate părerile expuse de deputați, inclusiv din Frațiunea dumneavoastră, domnule Stati.

Domnul Sergiu Stati:

Eu înțeleg. Deci ei poate să fie și colegii mei stimați, deci ei au formulat niște întrebări, au formulat niște propuneri, dar nu văd necesitatea și urgența ca, acum, ia, foarte pripit, aș spune eu, să fie pus în două lecturi, deci imediat votat proiectul.

Doamna Stella Jantuan:

Nu văd de ce să nu adoptăm și în a doua lectură, stimat domnule Stati, dacă există un consens și a fost susținut, și s-a luat în considerare și părerea deputaților din Frațiunea Comuniștilor.

Iată care este...

Domnul Sergiu Stati:

Doamnă Jantuan,

Deci încă o dată încerc să îmi explic poziția mea, care, cred eu, are dreptul la viață. Deci eu cred că e un proiect care nu necesită o urgență atât de grabnică. Să-l dezbatem, să mai vedem, poate colegii mei din Frațiune, între timp, mai încearcă să formuleze niște propuneri.

Nu văd nici o necesitate ca peste două săptămîni, spre exemplu, să revenim la acest proiect.

Doamna Stella Jantuan:

Păi, anume a fost problema în concept. S-a schimbat conceptul anume așa cum au discutat deputații în plen, domnul Stati.

Și putem considera că de acum în primă lectură noi, în calitate de concept, l-am discutat. Iată de ce propun să fie discutat și în lectura a doua.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Domnul Vadim Mișin:

Спасибо.

Я извиняюсь. Уважаемые коллеги, здесь просто особый случай обсуждения. Дело в том, что мы в первом чтении этот проект уже обсудили практически и комиссия его в первом чтении фактически, когда перепоручили нашей комиссии, мы рассматривали вместе с Минюстом уже проблемы второго чтения.

Мы рассматривали конкретные позиции, и мы вам представили синтезу. Но мы не ставим вопрос ребром, это на усмотрение Парламента. Хотите и сочтете нужным – принимаем в двух чтениях, нет – голосуем в первом, и на этом все.

То есть, для комиссии это вопрос не принципиальный.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.2.

Domnul Veaceslav Bondari:

Stimată doamnă deputat,

Suma cheltuielilor, cît prevede proiectul de lege? În plan financiar am în vedere.

Doamna Stella Jantuan:

Aceasta cred că poate să răspundă Guvernul, dar deoarece în calitate de concept noi am schimbat și rămîne, de fapt, aceeași, cred că suma cheltuielilor nu este mare. Cred că domnul Eșanu va răspunde mai concret.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.1.

Domnul Nicolae Eșanu:

Stimate domnule Președinte,
Doamnelor și domnilor deputați,

La momentul actual, cifra nu a fost recalculată, deoarece când s-a elaborat proiectul de lege era prevăzut... necesitatea de retipărire a certificatelor respective.

În orice caz, mijloacele sînt în bugetul structurilor respective. Nu este necesar să fie alocate mijloace financiare. Eu aş putea, eventual, să fac o cifră estimativă din cealaltă, eventual vreo 300 de mii pentru rezultatul anului, dar este o cifră bazată pe estimări.

Pur și simplu, la momentul actual deja vor fi necesare pentru certificate doar pentru o lună jumătate sau două.

Domnul Veaceslav Bondari:

Vedeți, dacă nu aveți nici cifra, noi propunem să fie la... da, să fie amînată a doua lectură și măcar să auzim de la Guvern cîți bani să fie prevăzuți concret pentru implementarea proiectului de lege.

Doamna Stella Jantuan:

...rămîne de acum cum decide Parlamentul.

Domnul Igor Corman:

Alte întrebări nu sînt.
Mulțumesc, doamnă vicepreședinte.
Stimați colegi,

Eu am să supun votului aprobarea în primă lectură a proiectului cu nr.268. Cine este pentru rog să voteze. Cu majoritatea voturilor, acest proiect este aprobat în primă lectură.

Propunerea comisiei a fost, ținînd cont de faptul că în primă lectură el a fost o dată dezbătut în Parlament, ca astăzi să îl votăm și în a doua lectură.

Vreau să întreb grupurile parlamentare dacă sînt de acord cu această propunere.

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc, domnule Corman.

Vedeți, oportunitatea acestor dezbateri în Parlament tocmai mă impune să fac, să dau citire articolului 65 din Regulamentul Parlamentului.

Este de procedură, domnule Corman și va trebui, chiar dacă nu vreți, să îmi permiteți să fac referință.

Articolul 65 spune foarte clar că, după aprobarea proiectului de lege în lectura întâi, timp de 10 zile proiectul trebuie să fie pregătit de către comisie pentru lectura a doua și alte prevederi nu mai există în acest sens.

Desigur, Coaliția majoritară poate neglija aceste lucruri. Dar ar fi, în prim, pentru Curtea Constituțională, apropo, nu examinează neconstituționalitatea prin prisma încălcării procedurii. Dar este nerrespect față de lege și nerrespect față de...

Domnul Igor Corman:

Stimate domnule coleg,

Referitor la acest subiect, eu am menționat adineauri, așa cum a menționat și președintele comisiei și vicepreședintele comisiei, că noi deja am dezbătut în primă lectură cu mai mult de 10 zile acest proiect de lege. Și eu am întrebat dacă grupurile Parlamentare sînt de acord să îl votăm astăzi în lectura a doua.

Sînt obiecții pentru lectura a doua? (*Rumoare în sală.*) Și un grup parlamentar este împotriva.

Atunci îl vom dezbate pentru lectura a doua săptămîna viitoare.

Și acum... Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc, domnule Corman, pentru oferirea cuvîntului.

Același lucru trebuie să îl spuneți, domnule Președinte, și pentru proiectul precedent. Pentru că, iarăși, două grupuri parlamentare nu au fost de acord și dumneavoastră trebuie să declarați că îl amînați. Nu îl țineți acolo pe masă și o să găsiți pe parcursul ședinței cînd să îl votați.

Nu arde, nu dau turcii. Rușii au dat, da, nu au plecat, dar posibil să ne descurcăm cu ei aici. Așa că nu arde absolut nici o problemă.

Domnul Igor Corman:

Stimate coleg...

Domnul Valeriu Munteanu:

Ca să...

Domnul Igor Corman:

Lăsați la o parte imaginația dumneavoastră. Eu l-am supus votului în primă lectură acest proiect de lege.

Deci acum, stimați colegi, vă reamintesc că am dezbătut anterior proiectul de Lege cu nr.359. El nu a fost supus votului și de aceea propun acum să îl votăm în primă lectură. Este vorba de ratificarea Protocolului, da, cu privilegiile Centrului Sud-Est European de aplicare a legii.

Deci cine este pentru rog să voteze. Acest proiect, cu nr.359, a fost votat în primă lectură.

Și în cazul unor astfel de acorduri, protocoale internaționale, este deja o cutumă stabilită, în cazul în care propune comisia, îl votăm în aceeași ședință în a doua lectură.

S-a făcut tot timpul, cred, de cînd există acest Parlament, fiindcă amendamente la astfel de acorduri internaționale nu pot fi făcute din simplu motiv.

Deci, așa cum a propus comisia, eu supun votului adoptarea în a doua lectură a proiectului de Lege cu nr.359. Cine este pentru rog să voteze.

Rog numărătorii să anunțe rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – s-a abținut.

Domnul Igor Corman:

Sectorul nr.2?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 29.

Sectorul nr.3 – 28.

Domnul Igor Corman:

Cu 57 de voturi, proiectul de Lege cu nr.359 a fost adoptat în a doua lectură.

Și acum propun dezbaterilor...

Microfonul nr.4.

Domnul Ion Balan:

Domnule Președinte,

Din numele Frațiunii Partidului Liberal Democrat, cerem o pauză de 30 de minute și dorim să întrunim ședința Comisiei agricultură și industrie alimentară, pentru a examina acele amendamente pe care le au colegii, să vedem posibilitatea adoptării proiectului nr.407 în a doua lectură.

Domnul Igor Corman:

Este dreptul Frațiunii să solicite pauză.

Deci anunț o pauză pînă la ora unu.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Igor Corman:

Ocupați-vă, vă rog, locurile, ca să continuăm ședința.

Stimați colegi,

Eu o să propun acum să dezbatem proiectul de Lege cu nr. 254. Este un proiect de Lege pentru modificarea și completarea Legii Codului fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997. Această inițiativă a fost înregistrată de către un grup de deputați. Din partea autorilor, cine prezintă proiectul?

Domnule Arhire,
Vă rog la tribuna centrală.

Domnul Anatolie Arhire:

Domnule Președinte,
Stimați colegi,

Vă propun atenției dumneavoastră proiectul de Lege nr. 254 cu privire la modificarea și completarea Legii codului fiscal. În Republica Moldova, conform datelor Camerei Înregistrării de Stat, se atestă aproximativ 170.000 de întreprinderi. Orice societate cu caracter economic, care prestează servicii, oferă locuri de muncă, achită impozite la stat, are la balanța sa și unități de transport. În special la întreprinderile mici și mijlocii, conducătorii preferă să achiziționeze mijloace de transport mixte, cu caracteristici tehnice prevăzute de către producător și clar stipulate în certificatele de înmatriculare.

Conform prevederilor Legii nr.1163, legislatura a XIII-a, din 24.04.97, Codul fiscal, pentru anul 2013 s-a introdus în articolul 341 alineatul (8) cu următoarea formulare: „Pentru autovehiculele mixte, cota taxei se calculează prin însumarea cotei taxei corespunzătoare autovehiculului destinat transportului de pasageri și a cotei taxei corespunzătoare autovehiculului destinat transportului de mărfuri, pornind de la categoria autovehiculului și caracteristicile tehnice ale acestuia, specificate în certificatul de înmatriculare.”

Pornind de la noile prevederi ale articolului 341, alineatul (8) va avea următorul conținut: „Pentru autovehicule mixte, cota taxei se calculează conform anexei nr.1, punctele 2 și 6, pornind de la categoria autovehiculului și caracteristicile tehnice ale acestuia, specificate în certificatul de înmatriculare.”

Întrucât o unitate de transport mixtă care, de la uzina producătoare, are un singur număr de fabricație a șasiului, a motorului, a caroseriei, nu poate fi încadrată în două categorii diferite ale prevederilor din Codul fiscal și are un caracter discriminatoriu, când o unitate de transport este supusă dublei impozitări. Astfel, eliminând dubla impozitare, încurajăm activitatea agenților economici sub aspect moral și a reînnoirii parcului de mașini.

Domnul Igor Corman:

Ați finalizat? Ați solicitat sprijinul Parlamentului în acest proiect de lege.

Domnul Anatolie Arhire:

Stimați deputați,
Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Rog să susțineți acest proiect de lege, pentru că s-a făcut o nedreptate în raport cu acești întreprinzători, care sînt în posesia acestor unități de transport și care, cum am stipulat, are un caracter discriminatoriu.

Domnul Igor Corman:

Dacă sînt întrebări?
Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc.

(Valeriu Munteanu. Frațiunea Partidului Liberal)

Domnule Arhire,

Spuneți-ne, vă rog frumos, aceste prevederi legale prezente în Codul fiscal când au fost introduse și de când sînt în vigoare, actualele, pe care le considerați inadecvate?

Domnul Anatolie Arhire:

Domnule deputat,

Au fost introduse anul trecut, când dumneavoastră ați votat Legea bugetului de stat, iar autorul este Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, al cărui ministru a fost colegul meu și al dumneavoastră, domnul Anatol Șalaru.

Domnul Valeriu Munteanu:

Cine v-a spus dumneavoastră că legea a fost votată anul trecut?

Domnul Anatolie Arhire:

Tot colegii...

Domnul Valeriu Munteanu:

Știți din nota informativă?

Domnul Anatolie Arhire:

Poftim.

Domnul Valeriu Munteanu:

Cine v-a spus dumneavoastră că aceste modificări au fost făcute anul trecut?

Domnul Anatolie Arhire:

Păi, anul trecut, în Legea cu privire la bugetul de stat.

(Rumoare în sală.)

Domnul Valeriu Munteanu:

Eu deschid legea, pentru că nota informativă și argumentarea dumneavoastră este incorectă. Ați fost indus în eroare. Articolul 341 din Codul fiscal. Acest articol, după adoptarea lui în anul 1997, a fost modificat de 3 ori. O dată în anul 2007, o dată în anul 2010 și o dată în anul 2012. O dată a fost modificat articolul 341 alineatul (7), o dată – articolul 341, alineatul (4) și o dată – articolul 341. Nu, pardon, a fost doar 341, introdus alineatul (8¹). Respectiv, aceste modificări la care faceți trimitere dumneavoastră sînt în vigoare de la adoptare.

Domnul Anatolie Arhire:

Păi, la alineatul (8), exact cum ați menționat dumneavoastră. Iată aici, această dublă impozitare.

Domnul Valeriu Munteanu:

Eu vă întreb când au fost introduse. Dumneavoastră sînteți autorul legii. Trebuie să fiți...

Domnul Anatolie Arhire:

Dar nu are nimic aceasta comun, cînd aceasta... Important e că acum se stipulează și la ceea ce avem la...

Domnul Valeriu Munteanu:

Eu citesc din nota informativă, din nota dumneavoastră informativă. Acest proiect de lege... citesc alineatul (2), conform Legii codului fiscal, pentru anul 2013 s-a introdus. Totuși s-au introdus din 2013 aceste prevederi sau din anul 1997?

Domnul Anatolie Arhire:

În 2012 pentru anul 2013, domnule deputat.

Domnul Valeriu Munteanu:

Eu deschid modificarea, eu deschid modificările făcute în 2012.

Domnul Anatolie Arhire:

Dar vreau să vă spun, știți ce am vrut eu să vă spun, domnul...

Domnul Valeriu Munteanu:

Spuneți.

Domnul Anatolie Arhire:

Stimate coleg,

Și dacă a fost cu un an mai devreme sau eu știu, important că această lacună, dacă a fost descoperită și, cum am spus, pur și simplu împovărează agenții economici și acei deținători de autovehicule. De ce nu ar trebui să excludem aceasta?

Domnul Valeriu Munteanu:

A fost nu introdus cu un an înainte. A fost introdus... grav este că a fost introdus cu 16 ani înainte, în anul...

Domnul Anatolie Arhire:

Domnule deputat,

Dacă...

Domnul Valeriu Munteanu:

Dați-mi voie...

Domnul Anatolie Arhire:

...dumneavoastră ați avea o întreprindere mică, în care ați avea 3 angajați și ați avea asemenea unitate de transport mixtă și, avînd un singur motor, avînd un singur șasiu, un singur volan, dacă doriți așa, ați dori să suportați o dublă impozitare, care astăzi, un autovehicul cu capacitatea de la 1,6 t pînă la 5000 se impozitează dublu, adică în loc de 1500, 3000. Ați fi de acord?

Domnul Valeriu Munteanu:

Haideți să vă explic.

Domnule...

Domnul Anatolie Arhire:

Acesta este răspunsul meu.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule deputat Arhire,

Noi susținem plenar ideea acestei legi, dar, în același timp, legea trebuie să fie argumentată, iar autorul trebuie să fie documentat, pentru că...

Domnul Anatolie Arhire:

Că o să susțineți, că nu o să susțineți...

Domnul Valeriu Munteanu:

...pentru că această lege sau acest articol este în vigoare din 1997, iar cineva v-a indus în eroare pe dumneavoastră și dumneavoastră nici nu ați catadicsit să verificați acest lucru. Acum, o propunere de fond. Codul fiscal, precum știți, are mai multe titluri, iar anexele sînt la fiecare titlu separat, de aceea, din partea noastră – amendament.

După... în text, articolul 1, propoziția întîi, după punctele 2 și 6 trebuie neapărat cuvintele: ”la prezentul”, titlu pentru că Codul fiscal are mai multe titluri și, respectiv, anexele merg consecutiv cu fiecare titlu. Și doar o întrebare. Vreau să ne spuneți: de cînd va intra în vigoare această lege?

Domnul Anatolie Arhire:

Din momentul adoptării, publicării în Monitorul Oficial.

Domnul Valeriu Munteanu:

Ok. Atunci, spuneți-mi, vă rog frumos, banii care nu vor fi încasați la bugetul de stat din cauza pierderilor, din ce vor fi compensați, pentru bucata aceasta mică care a rămas pînă la sfîrșitul anului?

Domnul Anatolie Arhire:

Este avizul Guvernului, în primul rînd.

Domnul Valeriu Munteanu:

Eu avizul Guvernului înțeleg. Iată dumneavoastră, dacă v-ați documentat.

Domnul Anatolie Arhire:

Iată eu vă răspund, ca dumneavoastră să vă liniștiți, domnule deputat, da.

Domnul Valeriu Munteanu:

Dar nu e vorba să mă liniștesc.

Domnul Anatolie Arhire:

Iată, am o informație de la Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor.

Domnul Valeriu Munteanu:

Eu sînt foarte liniștit.

Domnul Anatolie Arhire:

Urma chiar să fac un calcul aritmetic și pentru dumneavoastră, ca să vă fie clar. Asemenea unități de transport, stimați deputați, la ora actuală se atestă în Republica Moldova 5700, 5700 și... S-a acumulat, se acumulează... s-a preconizat acumularea în jur de 8 milioane de lei.

Conform ultimelor informații pe care le am de la Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, această revizie tehnică și impozitare s-a produs în jur de 7 – 10 la sută, ori, în acest context, în jur de 7 milioane și, chiar dacă noi excludem dubla impozitare, bugetul statului va avea un prejudiciu, să spun, un prejudiciu de 3 milioane.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnul...

Domnul Anatolie Arhire:

Ori 3 milioane este o cifră nesemnificativă.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Arhire,

Nu noi, deputații, sîntem acei care stabilim că este cifra semnificativă sa nu. Pur prietenește, colegial, consider că această lege trebuie să intre în vigoare de la 1 ianuarie 2014. Din următorul ciclu fiscal și, respectiv, bugetar, pardon.

Pentru că nu contează care este ratarea la buget: un leu, doi sau zece.

Domnul Anatolie Arhire:

Bine. Sînt de acord.

Domnul Valeriu Munteanu:

Executarea bugetului este pe seama Guvernului, iar orice ban ratat ne va fi imputat nouă.

Domnul Anatolie Arhire:

Bine.

Domnul Valeriu Munteanu:

De aceea, punctul... de ce vă întrebam când va intra în vigoare această lege, căci articolul 3 trebuie să scrie foarte clar că această lege intră în vigoare de la 1 ianuarie 2014, domnule Arhire.

Fie că acest lucru poate fi făcut acum, fie, vă rog, îl aprobați ca și concept, el trebuie să fie inserat pentru lectura a doua în textul legii.

Mulțumesc.

Domnul Anatolie Arhire:

Nu sînt împotriva dacă de la 1 ianuarie 2014.

Domnul Igor Corman:

Alte întrebări?

Microfonul nr.4.

Domnul Ion Butmalai:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Arhire,

Mata nu te da la provocările lui Munteanu, pentru că este un proiect de lege foarte bun. Avizul Guvernului este pozitiv. Expertiza anticorupție este în acele "rămci" ale legislației naționale și internaționale.

E un proiect bun și el trebuie susținut cu acele amendamente care vor fi în lectura a doua și domnul Munteanu nu știe mulți parametri tehnici, ceea ce ține de Convenția de la Geneva. Și este cert faptul că, pînă la momentul actual și în anii precedenți, impozitul rutier se lua după capacitatea cilindrică și după masa totală, care este indicat în certificatele de înmatriculare.

Așa că este un proiect bun. Noi o să îl susținem și e bine pentru inclusiv persoanele fizice care au în proprietate autoturisme în ale căror certificate de înmatriculare, în mențiuni speciale, este indicat mixt, marfă, călători.

Așa că este binevenit proiectul.

Domnul Anatolie Arhire:

Da. Domnule deputat,

Aici e clar stipulat și pentru deținători persoane fizice, inclusiv juridice.

Domnul Igor Corman:

Alte întrebări nu sînt.

Vă mulțumesc.

Domnule Ioniță,
Vă rog să prezentați raportul comisiei.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege nr.254. Acest proiect de lege vine să aducă o echitate în rândul celor care au autoturisme mixte, mașini, autovehicule mixte.

Prin acest proiect de lege autorul propune ca taxa să nu fie dublată, cum este în prezent, de o perioadă foarte mare de timp. Avem toate avizele necesare, dar aici este de menționat că Guvernul a dat aviz pozitiv, însă cu condiția ca acest proiect de lege să fie inserat în politica fiscală și să intre în vigoare de la data de 1 ianuarie 2014.

Autorul trebuie să accepte acest lucru, deoarece, în caz contrar, noi nu putem vota în a doua lectură, căci contravine Constituției.

Din cauza aceasta, comisia propune ca acest proiect de lege să fie susținut în primă lectură, iar în a doua lectură, ținând cont de avizul Guvernului, îl vom insera în politica fiscală. Va intra în vigoare de la 1 ianuarie 2014 și acele amendamente care au sunat în plen rugăm să fie, transmise în formă scrisă în comisie.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.

Domnule Ioniță,

Deoarece sînteți președintele comisiei de profil, am o rugămintă la dumneavoastră. Deci proiectul privind politica bugetar-fiscală deocamdată nu este în Parlament.

Să nu pățim, căci noi, țineți minte, am pățit cu importul mașinilor din alte țări, cu numere străine. Aceasta a fost gafa noastră. Atunci foarte mult ne-au opus... am obijduit peste 50 de mii de oameni.

Să urmărim ca în politica bugetar-fiscală pe 2014 să nu se mai regăsească astfel de noțiuni cum ar fi dubla impozitare.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Dumneavoastră susțineți acest proiect de lege?

Domnul Gheorghe Brega:

Da, susținem acest proiect. E corect, avem...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Și aveți și niște sfaturi pe viitor înțeleg.

Domnul Gheorghe Brega:

Să urmărim atent ca în politica bugetar-fiscală să nu se regăsească din nou cum s-a regăsit în politica bugetar-fiscală. Țineți minte cum.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Facem tot ce e posibil ca să fie bine și nimic rău să nu fie. Am înțeles.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Ioniță,

Vreau să precizați ceea ce ați spus. Deci acest proiect de lege nu va fi aprobat în individualitatea sa în lectura a doua, ci va fi comasat cu pachetul de legi care prevăd modificări la politica bugetar-fiscală.

Aceasta am înțeles.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Răspunsul este următorul.

Deputații au identificat o problemă pe care au propus soluționarea ei. Însă această soluție, deoarece poate afecta bugetul de stat... și noi nu putem vota această lege fără un aviz pozitiv al Guvernului. Am așteptat avizul Guvernului și Guvernul a sugerat că ei consideră acest lucru foarte important, consideră că el trebuie să se regăsească în politica fiscală pentru anul viitor.

Ei au apreciat forul deputaților, care au scris acest proiect de lege și, de aceea, ei propun, Guvernul, să susținem acest proiect de lege în primă lectură.

Sînt de acord cu inițiativa deputaților, iar pentru lectura a doua să fie inserat în politica bugetar-fiscală, pentru ca să intre în vigoare la 1 ianuarie 2014, fără a prejudicia bugetul în 2013.

Domnul Valeriu Munteanu:

Eu am înțeles foarte exact ceea ce ați vrut dumneavoastră. Am vrut doar precizare din partea dumneavoastră.

Tehnic, înțeleg că putem să facem modificări și la politica bugetar-fiscală. Nu are nici un rost să faci amendamente la un proiect de lege care nu va fi aprobat, dar va fi aprobată politica bugetar-fiscală...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Nu este așa.

Domnul Valeriu Munteanu:

...ca bază.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Nu este așa.

Domnul Valeriu Munteanu:

Nu văd nici un rost în acest...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Nu este așa și vreau...

Domnul Valeriu Munteanu:

Dar cum este?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Nu este așa și vreau să vă spun că noi avem o practică destul de mare atunci când două, trei, patru, cinci proiecte de lege sînt comasate în lectura a doua. De aceea...

Domnul Valeriu Munteanu:

Da. Adevărat.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Cel mai corect este.

Domnul Valeriu Munteanu:

Adevărat, domnule Ioniță, dar în situația în care proiectul acesta nu va fi pus pe masa Președintelui, de a fi semnat ca și act individual, unde noi facem amendamente, respectiv trebuie amendată politica bugetar-fiscală.

De aceea și trebuie să ne concentrăm ca acest...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Nu vreau să fiu avocatul autorului, dar valoarea adăugată în plus, pe care a adus-o autorul, a identificat o problemă reală existentă. Ei au pregătit acest proiect de lege și Guvernul a reacționat pozitiv la această inițiativă.

Domnul Valeriu Munteanu:

Apropo, întrebare pentru dumneavoastră. De când sînt în vigoare aceste prevederi?

Dumneavoastră aveți memorie instituțională foarte bună.

Domnul Veaceslav Ioniță:

În comisie nu a fost examinat acest lucru, dar dacă este necesar, vă voi informa suplimentar.

Domnul Valeriu Munteanu:

Dumneavoastră nu știți din memorie de când sînt în vigoare aceste prevederi? Sînt sigur că știți.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Eu am o memorie foarte bună, dar eu aici reprezint Comisia economie, buget și finanțe care nu a examinat acest aspect al problemei.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc pentru conduita corectă pe care o aveți și nu vreți să aruncați piatra în grădina altcuiva.

Domnul Igor Corman:

Dacă mai sînt alte întrebări cu privire la raportul comisiei?
Microfonul nr.5.

Domnul Vladimir Saharneau:

Mulțumesc.

Domnule președinte,

Dacă acest proiect de lege va intra în politica fiscală pe anul viitor, și s-a constatat că a fost, de fapt, un abuz față de acei care dețin asemenea tip de mașini, nu s-ar putea prevedea restituirea banilor luați de la acești posesori de automobile, pentru a face o dreptate, fiindcă pînă acum am constatat...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Este.

Domnul Vladimir Saharneau:

...că a fost o nedreptate față de dînșii.
Mulțumesc.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Este subiectul altei inițiative și propun să fie examinat separat. Acum, ca să putem da curs acestei inițiative, eu propun să votăm acest proiect de lege, care este unul foarte bun, și, după aceasta, dacă sînt și alte inițiative, examinăm separat.

Domnul Igor Corman:

Întrebări nu mai sînt.

Mulțumesc, domnule președinte.

Deci, la propunerea comisiei, am să supun votului în primă lectură a proiectului de Lege cu nr.254. Cine este pentru rog să voteze.

Cu majoritatea voturilor, proiectul cu nr.254 a fost aprobat în primă lectură.

Și acum, propun dezbaterilor proiectul de Lege cu nr.738 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (*Legea cu privire la tariful vamal, Codul vamal ș.a.*) și această inițiativă a fost înregistrată de deputatul Valeriu Guma.

Vă rog să prezentați inițiativa.

Domnul Valeriu Guma:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Vin în fața dumneavoastră cu un proiect de lege pentru modificarea a mai multor acte legislative care au drept scop armonizarea legislației naționale cu cea internațională în vederea respectării angajamentelor Republicii Moldova, asumate prin Acordul de punere în aplicare a articolului 7 din Acordul General pentru Tarifele Vamale și Comerț, racordarea normelor legale potrivit regulilor Incoterms 2010, eliminarea divergențelor legislative în conformitate cu prevederile actuale care contravin principiilor de determinare a valorii în vamă conform metodei costului unitar.

Mă refer aici la aceste acte legislative, cum ar fi Legea nr.1380 cu privire la tariful vamal, Legea nr.218, Codul contravențional; Legea serviciului în organele vamale nr.1150.

Ca să nu trec în revistă toate amendamentele, ca lucrurile cele mai importante, principale, aș spune, ca să cunoașteți, că ceea ce ține de Legea nr.1380 cu privire la tariful vamal, noi demult în Parlament discutăm și vorbim că sînt necesare astăzi aceste modificări, avînd în vedere că agenții economici întrunesc dificultăți la evaluarea mărfii în vamă.

Ca obiectiv mi-am propus să dăm dreptul agenților economici, în cazul în care sînt divergențe în aprecierea valorii mărfii în vamă, să depună, printr-o garanție bancară, financiară, diferența divergențelor dintre aprecierea mărfii, dar să le dăm posibilitatea ca ei să își poată ridica marfa și să o comercializeze și, într-un timp util, prevăzut de legislație, să aducă actele necesare, cerințele care sunt... de Serviciul Vamal, adăugător, pentru aprecierea mărfii în vamă. Fiindcă, astăzi, norma legală spune că agentul economic poate solicita, dar Serviciul Vamal nu este obligat să îi elibereze marfa în acest regim.

Eu, prin aceste prevederi, propun ca obligativitate la cererea agentului economic: să fie eliberată marfa cu condiția să nu fie afectat bugetul, cu garanțiile necesare.

Alt aspect ce ține de Codul contravențional. Ceea ce ține de o situație, din păcate, care afectează mult imaginea Republicii Moldova, problemele, care se discută, cu contrabanda, propun să fie majorate amenzile la acest fenomen și, totodată, propun și obiectele care fac parte din, să spunem așa, procesul acesta de contrabandă, ca Vama, Serviciul Vamal să poată, în cazul în care nu poate să le confiște, să fie amendați acei care fac această contrabandă la sumele respective la costul obiectului acesta care este corp delict în afacerea aceasta de contrabandă.

Totodată, Legea serviciului în organele vamale prevede, din partea noastră, niște modificări care țin să reglementeze relațiile dintre colaboratorii Serviciului Vamal, cînd între agentul economic și Serviciul Vamal deseori întîlnim așa fenomen cînd brokerii, care sînt intermediari între agenții vamali și agenții economici, deseori avem că trebuie să fie un proces imparțial, corect. Dar, avînd în vedere că, de multe ori, agenții vamali și acei brokeri sînt afiliați... rudenii, sînt

niște firme constituite tot de vameși. De aceea, problema aceasta este una acută și eu, în prevederile mele în legislație, propun să excludem anume faptul ca să nu fie în continuare posibilitatea de trafic de influență prin rudenie și prin afilieri a colaboratorilor Serviciului Vamal la aceste firme de brokeraj și alte aspecte.

Vreau să spun că acest proiect, pentru implementare, nu necesită sume bănești suplimentare, plus la aceasta, pentru lectura a doua, sînt disponibil să discutăm în privința îmbunătățirii acestor modificări.

Vă mulțumesc pentru atenție.

Deci încă un lucru important este avizul Guvernului, care comunică susținerea acestui proiect, din data de 16 septembrie 2013. Din păcate, proiectul este deja de un an jumătate, dar sperăm să fie adoptat cît de curînd posibil.

Domnul Igor Corman:

Întrebări?

Microfonul nr.4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule autor,

Nu pun la îndoială buna intenție a acestui proiect de lege, este o inițiativă care vine în sprijinul importatorilor, pot să zic una perfect liberală, dar întrebarea mea este: de ce doar diferența divergențelor?

Domnul Valeriu Guma:

Normal. Diferența divergențelor și este obiectul discuției, cînd o marfă este evaluată...

Domnul Mihai Godea:

Eu înțeleg aceasta. Dar nu credeți că, prin această normă, pe care, eventual, legiuitorul o va aproba, în primul rînd, se avantajează importatorii sau se creează un avantaj pentru importatori, aceasta nu este cel mai rău, dar poate reprezenta și o metodă, o schemă de evaziune a drepturilor de import.

Domnul Valeriu Guma:

Domnule deputat,

Am înțeles sensul întrebării dumneavoastră. Ea este exclusă în cazul în care se prevede anume diferența să fie acoperită printr-o garanție bancară, prin sume bănești în depozitul trezoreriei bugetului de stat. De aceea, orice evaziune fiscală nu poate avea loc în cazul acesta.

Domnul Mihai Godea:

Eu de ce vă întreb? Pentru că în cazul în care este această garanție și pînă la urmă organul vamal stabilește valoarea mărfii și ea este mai mare decît garanția depusă, atunci ce se întîmplă? Și dacă importatorul nu achită diferența?

Domnul Valeriu Guma:

Anume că diferența este obligatoriu garantată și depozitată la bugetul statului, nu este diferență.

Domnul Mihai Godea:

Înțeleg că el achită conform valorii determinate de el...

Domnul Valeriu Guma:

De Serviciul Vamal.

Domnul Mihai Godea:

Așa.

Domnul Valeriu Guma:

Și dacă el are obiecții la determinarea...

Domnul Mihai Godea:

Deci diferența aceasta se depune ca și garanție?

Domnul Valeriu Guma:

Da. Și dacă el aduce documentele necesare și confirmă, lui i se restituie partea aceasta de diferență.

Domnul Mihai Godea:

Eu am înțeles.

Mulțumesc.

Domnul Valeriu Guma:

Da. Poftim.

Domnul Igor Corman:

Domnule Bodrug,

Vă rog.

Domnul Oleg Bodrug:

Domnule Guma,

În același context al întrebării adresate de domnul deputat Godea, totuși poate un calcul matematic exact, revenim la aceeași problemă. Pentru că, dacă citim articolul 7 alineatul (3) care spune, pe scurt doar câteva cuvinte de aici: în cazul în care organul vamal dispune amânarea determinării definitive a valorii în marfă, importatorul este în drept să ridice mărfurile din vamă cu condiția de a depune în bugetul de stat o garanție suficientă. Mai departe, omit câteva rînduri, garanția suficientă reprezintă diferența drepturilor de import, calculate pe baza valorii în vamă, determinată de organul vamal cu titlu provizoriu și drepturilor de import, calculate pe baza valorii în vamă declarate de importator.

Acum, dacă facem un calcul matematic simplu, ce poate să se întâmple? Poate să se întâmple că această garanție să fie mai mică decât impozitele care ar trebui să fie încasate. De exemplu, luăm cifra valoarea în vamă determinată de vamă este, presupunem, o mie de unități...

Domnul Valeriu Guma:

Domnule deputat,
Vreau să citiți atent.

Domnul Oleg Bodrug:

O secundă.

Domnul Valeriu Guma:

Ca să nu mergem acum cu exemple. Eu vă dau răspuns la întrebarea dumneavoastră, ca să vă dispară orice dubiu.

Domnul Oleg Bodrug:

Dar dați să închei.
Domnule deputat,
Dați să închei.

Domnul Valeriu Guma:

Nu, bine, hai.

Domnule Oleg Bodrug:

Valoarea în vamă, determinată de vamă este o mie de unități, valoarea determinată de importatori este 900, diferența este o sută, se depune o sută garanția. Și întrebarea doar TVA, nu mai spun și accize și alte impozite care pot să mai fie, doar TVA este 200. Din start, vedem că deja cu o sută mai puțin, adică el, depunând doar o sută, își poate ridica marfa din vamă. Așa scrieți, așa ați dat dumneavoastră.

Domnul Valeriu Guma:

Nu, nu așa scrie. Și uitați-vă atent: anume este foarte bine precizat, că garanția suficientă reprezintă diferența drepturilor de import, calculat pe baza valorii în vamă, determinate de organul vamal cu titlu provizoriu și drepturile de import, calculate pe baza valorii în vamă, declarate de importator.

Adică, dacă importatorul declară că are de plătit la buget 900 de lei, dar vama spune: nu, ai de plătit 1000 de lei. Atunci importatorul transferă 900 de lei plus 100 de lei garanție financiară. În cazul în care el nu aduce actele convingătoare la acest preț și nu își apără poziția lui de 900 de lei, la termenul de 30 de zile i se încasează și acea garanție de 100 de lei.

Domnul Oleg Bodrug:

Eu am înțeles, domnule deputat. Dar, poate, pentru a doua lectură să concretizăm exact că anume așa este.

Domnul Valeriu Guma:

Așa este.

Domnul Oleg Bodrug:

Ca să nu permitem altfel.

Domnul Valeriu Guma:

Nu, dacă juriștii o să se uite și o să fie obiecții, poftim, nici o problemă.

Domnul Oleg Bodrug:

Da. Bine. Păi, aceasta am avut în vedere, să verificăm.

Domnul Valeriu Guma:

Dar eu am consultat cu Direcția...

Domnul Oleg Bodrug:

Dați să verificăm dacă este corect anume așa.

Domnul Valeriu Guma:

...generală juridică și cu Departamentul Vamal anume frazele acestea tehnice, ca să nu fie o gafă.

Domnul Oleg Bodrug:

Bine, dacă e așa, atunci nu e problemă. Dar rugămintea este să verificăm pentru a doua lectură.

Domnul Valeriu Guma:

Și am primit un răspuns că totul e OK.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.2.

Domnul Miron Gagauz:

Спасибо большое, господин Председатель.

Уважаемый господин депутат,

Я по первому вопросу. Может быть, мне кажется, имело бы смысл заняться вообще формированием индикативных цен по группам товаров и т.д., и тогда исключалось бы вольготное обращение с определением цены со стороны конкретного чиновника. Как вам кажется?

Domnul Valeriu Guma:

Я хочу вам сказать, что Молдавия... Moldova este... face parte din prevederile și angajamentele pe care și le-a asumat prin aderarea la Acordul general pentru tarifele vamale, unde lucrurile acestea sînt stipulate. Și toate metodele de apreciere în vamă sînt nu o invenție a Republicii Moldova sau a unui Serviciu Vamal sau a unui colaborator.

Sînt niște reguli generale de apreciere a mărfii în vamă, stabilite de un organ internațional la care Republica Moldova a aderat.

De aceea, eu nu văd aici nici un pericol. Văd anume și vin cu implementarea unor mecanisme cît mai bune, pentru a nu admite anume ceea ce menționați dumneavoastră că, în dependență de lobbyismul sau buna afacere, pe care o face un agent economic sau altul cu Serviciul vamal, se elimină anume factorul acesta omenesc sau factorul acesta de corupere, care poate să existe, care există încă astăzi.

Căci eu, la drept vorbind, nu sînt satisfăcut și de aceste modificări. Noi, cu timpul, trebuie să venim și să revedem și aceste lucruri, și să dăm mai multe drepturi agenților economici, să îi apărăm, totodată, nelezînd și neafectînd încasări la bugetul de stat.

Dar, odată făcînd un pas, trebuie să îmbunătățim și administrarea fiscală care încă mai are loc de... să crească...

Domnul Miron Gagauz:

Спасибо.

И второй вопрос. Это уже касается статьи 6, где вы предлагаете ввести целый ряд ограничений на право занятия должностей в таможенных органах. С моей точки зрения, многие положения этих предложений противоречат действующему законодательству и правам человека в частности.

Вы пишете, что не может быть принято на службу лицо, которое было уволено ранее из таможенного органа за незаконное действие... порочив имя таможенного сотрудника.

Это не более чем эмоции. Если человек уволен и понес за это наказание, то суд может определить, может он дальше заниматься этой деятельностью или нет. Или же, например, наличие судимости. Судебное решение даже для судей, для прокуроров выносит решение, сколько лет этот человек не может занимать ту или иную должность.

И очень беспокоит состояние родства. Вы знаете, что сегодня законодательство допускает, что даже может быть руководитель предприятия и его жена главным бухгалтером, чего раньше в законе не предусматривалось.

Мне думается, здесь надо более внимательно изучить и не допускать нарушения прав человека.

Domnul Valeriu Guma:

Я не против. Пожалуйста, для второго чтения, если у вас есть какие-то предложения, готов рассмотреть, и юридическая комиссия и департамент наш юридический даст свои заключения.

Цель этих изменений – чтобы улучшить работу и освободиться от той ситуации, которая сегодня есть. Скажем так...

Domnul Miron Gagauz:

Нет, но...

Domnul Valeriu Guma:

...Которая не удовлетворяет никого.

Domnul Miron Gagauz:

Понятно, но закон-то должен быть один для всех и, если человек осужден и в судебном решении...

Domnul Valeriu Guma:

Я с вами согласен. Поэтому, пожалуйста, делайте свои предложения.

Domnul Miron Gagauz:

Нет. Я не должен их делать. Вы должны давать предложения в соответствии с действующим законодательством.

Domnul Valeriu Guma:

Я сделаю инициативу. Если у вас есть замечания, дайте их письменно или озвучьте у микрофона, и мы рассмотрим это. Я не имею ничего против. Это законное ваше право, и мое право делать инициативы.

Domnul Miron Gagauz:

Спасибо.

Domnul Valeriu Guma:

Так я считаю нужным.

Domnul Miron Gagauz:

Спасибо.

Domnul Igor Corman:

Alte întrebări nu sînt.

Mulțumesc.

Și îl invit pe domnul președinte Ioniță cu raportul comisiei.

Vă rog.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege nr.738, prin care autorul propune îmbunătățirea cadrului legal existent în mai multe domenii și anume: Codul vamal, Codul contravențional, Legea serviciului în organele vamale.

Comisia, pe parcursul examinării, a primit aviz de la Guvern. Avizul este întru susținerea proiectului de lege unde sînt... Guvernul vine cu mai multe propuneri, pe care autorul le acceptă.

De asemenea, au parvenit propuneri de la Direcția generală juridică a Parlamentului. Sîntem în așteptare, dacă mai sînt și alte propuneri le acceptăm.

În acest context, comisia, cu 6 voturi „pro”, doi deputați s-au abținut... Decizia finală rămîne la latitudinea Parlamentului.

Însă, ținînd cont, încă o dată informez, Guvernul a dat aviz pozitiv... În primă lectură legea poate fi susținută, iar pentru lectura a doua se va ține cont atît de avizul Guvernului, cît și de celelalte propuneri din partea deputaților.

Domnul Igor Corman:

Întrebări către comisie dacă sînt? Nu sînt întrebări.

Vă mulțumesc, domnule președinte.

Domnilor deputați,

Supun votului aprobarea în primă lectură a proiectului cu nr.738. Cine este pentru rog să votați. Cu majoritatea voturilor, proiectul cu nr.738 a fost aprobat în primă lectură.

Și acum propun dezbaterilor proiectul de Lege cu nr.307 pentru modificarea și completarea Legii nr.190-XIII din 19 iulie 1994 cu privire la petiționare.

Din partea Guvernului: domnul viceministru Eșanu.

Vă rog să prezentați proiectul.

Domnul Nicolae Eșanu:

Stimate domnule Președinte,

Doamnelor și domnilor deputați,

Prin proiectul de lege supus atenției dumneavoastră Guvernul vine să perfecționeze mecanismul de examinare a dreptului constituțional la petiționare, stabilit de legea în vigoare.

Astfel, prin amendamentele la articolul 8, se propune de a stabili că zilele prevăzute de lege pentru termenul de examinare a petițiilor să fie zile lucrătoare, și nu calendaristice.

În alineatul (2) se concretizează care sînt temeiurile de prelungire cu încă 30 de zile lucrătoare de către conducătorul organului corespunzător a termenului de examinare a petițiilor și, prin completarea cu alineatul (5), se reglementează o situație care nu se reglementa anterior și anume particularitățile examinării petițiilor cu elemente de extraneitate. Și pentru acestea se propune un termen de 90 de zile de examinare, cu posibilitatea prelungirii acestui termen cu încă 30 de zile.

La articolul 9 se propune de modificat termenul în care o petiție adresată greșit să fie retrimisă organului competent să o examineze: de la trei zile, cât este prevăzut în legislație, de legea în vigoare, la cinci zile lucrătoare.

În același timp, se propune completarea articolului cu un nou alineat (1) cu indicele 1, în care să se reglementeze situația în care persoana trimite la adresa unui organ mai multe petiții care vizează aceleași probleme și soluția este ca acestea să fie comasate și să primească un singur răspuns, nu răspunsuri separate, cum era prevăzut altfel.

La același articol se propune completarea legii cu alineatul (1) cu indicele 2, în care să se prevadă că, în cazul în care petiția ține de competența mai multor organe, la adresa organelor respective să fie remisă o copie de pe petiție, organul care a primit petiția reținând originalul pentru a-l examina.

La articolul 10 se propune de instituit un mecanism, care lipsește astăzi, pentru cazurile în care persoana abuzează de dreptul la petiționare. Adică, în cazurile în care folosește un limbaj necenzurat sau ofensator, amenințări la securitatea națională, ordinea publică, la viața, sănătatea persoanei oficiale, precum și a membrilor familiei acestuia.

De asemenea, se propun soluții pentru cazul în care textul petiției este ilizibil. În aceste cazuri petiția nu va fi examinată.

Rugăm să susțineți proiectul pentru a fi adoptat în lectura a doua, întâi...
Mulțumim.

Domnul Igor Corman:

Domnule viceministru,

Eu am o întrebare. Spuneți, vă rog, de ce, cum se argumentează faptul că de la 30 de zile, cum este acum, extindeți la 30 de zile lucrătoare? Fiindcă noi avem toți interesul ca cetățeanul să primească răspunsul în termene cât mai restrânse.

Domnul Nicolae Eșanu:

Aici este o problemă, care presupune că trebuie să examinăm petiția într-un termen cât mai scurt, dar, în același timp, acest termen trebuie să fie suficient pentru ca petiționarul să primească un răspuns argumentat și în strictă conformitate cu legislația.

Din analiza practicii de examinare curentă a petiției, s-a constatat că, de multe ori, organele, în scopul de a respecta temenele, sînt obligate să remită un răspuns, anterior să finalizeze examinarea petiției.

Noi considerăm că este bine ca acest termen să fie de 30 de zile lucrătoare, avînd în vedere că uneori există perioade mai lungi, în care zilele sînt nelucrătoare și termenul poate să nu fie suficient. Dar, desigur, este decizia Parlamentului dacă să fie acceptată această propunere sau nu.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Da. Și vă rog să îmi spuneți, iată, în nota informativă dumneavoastră argumentați că această propunere se face în scopul stabilirii unei terminologii unice, da, în raport cu alte acte normative.

Dar cum corelați dumneavoastră această propunere cu Legea contenciosului administrativ, care operează cu termenul de 30 de zile? Nu este o neconcordanță? Nu va lasă loc de abuzuri pentru...

Domnul Nicolae Eșanu:

Nu. Noi ne refeream la concordanța cu legile care reglementează termenele de examinare a adresărilor cetățenilor. Există mult mai multe legi în care este fixat un termen, presupunându-se că acesta este un termen calendaristic.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.2.

Domnul Anatolie Zagorodnî:

Mulțumesc.

Domnule viceministru Eșanu,

Vreau să vă întreb: la articolul 3... deci articolul 10, alineatul (5), dumneavoastră dați o, să spunem așa, definiție sau mai bine-zis un pretext atunci când se pun unele condiționări la neexaminarea petițiilor. Și am să dau citire: „Dacă textul petiției nu este lizibil și nu poate fi citit...” Până aici e bine. „...sau petiția conține informații insuficiente și neconcludente pe marginea problemei abordate...”

Spuneți-mi, vă rog, cine va constata acesta, să spunem așa, informații insuficiente și neconcludente? Deci care va fi mecanismul? Cine va constata că această petiție este... că textul... da, că textul acestei petiții nu este lizibil și nu poate fi citit sau petiția conține informații insuficiente?

Deci sintagma „informații insuficiente”. Cine va constata? Aceasta nu este clar din ceea ce propuneți dumneavoastră. Fiindcă, în asemenea cazuri, orice conducător, când va citi o petiție și va vedea că sînt atinse interesele personale sau interesele cuiva din apropiați, poate să o considere, ceea ce propuneți dumneavoastră, și i-a dat un răspuns formal, că nu este, uitați-vă, domnule, conform articolului 10 alineatul (5), petiția nu este lizibilă sau nu poate fi citită sau, cu atît mai mult, nu conține informații suficiente sau neconcludente.

Deci vă rog foarte mult să ne spuneți care, cine va constata acestea?

Domnul Nicolae Eșanu:

Petiția este examinată de către organul căruia îi este adresată și, respectiv, toate circumstanțele legate de petiția respectivă sînt constatate de acel organ. Deci, respectiv, conducătorul organului este acel care va adopta decizia finală, dacă petiția întrunește condițiile prevăzute la acest alineat.

Înțeleg subtextul întrebării dumneavoastră că ar putea să fie lezate drepturile cetățenilor...

Domnul Anatolie Zagorodnî:

Foarte corect.

Domnul Nicolae Eșanu:

...prin faptul că vor fi restituite petițiile...

Domnul Anatolie Zagorodnî:

Petițiile, da.

Domnul Nicolae Eșanu:

...care nu vor fi... Articolul prevede, în mod expres, că despre faptul că petiția este restituită fără examinare din motivele indicate aici trebuie să fie înștiințat cetățeanul, care are două opțiuni: fie trimite o nouă petiție cu un nou conținut, fie are opțiunea de a contesta în instanța de judecată refuzul de a examina petiția, considerând că petiția este lizibilă și conține toate informațiile.

Și, în măsura în care instanța de judecată va considera că a fost respinsă neîntemeiat, petiția va obliga organul să o examineze. Deci, în acest caz, este vorba doar de reglementarea procedurilor birocratice privind modul în care trebuie să fie abordată o petiție.

Astăzi, există situații în care petițiile nu pot fi citite sau nu au informații din care să se deslușească cu certitudine care este problema pe care o abordează. Și noi ne aflăm într-o situație de pat, pentru că nici nu putem să o examinăm, nici nu putem să o restituim.

Acum, se instituie doar acest mecanism, dar, cu certitudine, toată legea în ansamblu ei, garantează dreptul cetățeanului de a-i fi examinată petiția în măsura în care această petiție întrunește toate condițiile legii, fie la etapa inițială, fie ulterior, prin informațiile suplimentare pe care le prezintă cetățeanul, fie eventual în baza hotărârii instanței de judecată, care a considerat că petiția a fost restituită neîntemeiat.

Mulțumesc.

Domnul Anatolie Zagorodnî:

Da, domnule ministru,

Eu înțeleg foarte bine ceea ce dumneavoastră încercați să expuneți la acest articol, dar vreau să vă spun că mai există un articol, care scrie foarte clar, în Legea cu privire la petiționare, că petițiile repetate sau care nu conțin... ele nu se examinează. Și atunci dumneavoastră trimiți omul în judecată, pentru ca judecata să impună conducătorul instituției respective să examineze cererea. Adică, se formează un proces, un mecanism cam de lungă durată. Eu aceasta am în vedere.

Și dacă, pentru lectura a doua, să ne întoarcem la acel articol, eu cred că ar fi bine ca noi să găsim o soluție mult mai optimă, ca să nu dăm posibilitate conducătorilor de instituții, într-un fel mai popular spus, să "futrească" oamenii, axându-se pe acest articol, pe acest punct, pentru ca să nu examineze cererile, petițiile care parvin în această instituție. Aceasta am avut în vedere. Și pentru lectura a doua cred că ar fi bine ca noi să găsim o soluție mult mai optimă.

Vă mulțumesc.

Domnul Nicolae Eșanu:

Eu nu pot decît să salut orice opinie, orice propunere prin care se va perfecționa acest mecanism. Și pot de pe acum să spun că noi sîntem gata să le acceptăm.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Domnul Eduard Mușuc:

Domnule raportor,

Spuneți-ne nouă dacă la etapa, elaborării acestui proiect de lege, a fost consultată societatea civilă, au fost consultate structurile asociative care reprezintă administrația publică locală? Aceste două componente, aceste două structuri: societatea civilă ONG-rile? Și dacă aveți avizele respective? Și ce reiese din aceste avize, care sînt, sper, anexate la documentele care vizează acest proiect de lege?

Domnul Nicolae Eșanu:

Orice proiect de lege este consultat... este elaborat în conformitate cu legislația care prevede consultarea. Nu pot acum să vă afirm cu certitudine dacă există un aviz al organelor autoadministrării publice locale, pentru că, în principiu, legea nu cere în mod obligatoriu acest lucru.

Domnul Eduard Mușuc:

Dumneavoastră nu aveți dreptate, sînteți viceministru și cred că cunoașteți în ce constă procesul legislativ și cred că cunoașteți despre obligativitatea de consultare, la nivel de elaborare a legii, consultarea societății civile, inclusiv a structurilor asociative din cadrul administrației publice locale.

Eu vreau să ne spuneți: cu cine concret ați discutat? Cu cine v-ați consultat? Cine a fost consultat? De exemplu, un nume de ONG, o organizație nonguvernamentală care a fost implicată în acest proces, care s-a expus pe marginea acestui proiect de lege. Măcar una. Cu cine v-ați consultat?

Domnul Nicolae Eșanu:

Deci, în legătură cu faptul că eu nu am acum avizele, nu vă pot da un nume. Dar vreau să vă atrag atenția că procesul prevede în mod obligatoriu toate proiectele...

Domnul Eduard Mușuc:

Domnule ministru...

Domnul Nicolae Eșanu:

...se plasează pe pagina...

Domnul Eduard Mușuc:

...nu vă supărați.

Domnule viceministru,

Eu cunosc ce prevede procesul. Eu nu v-am rugat să mă informați ce prevede sau ce nu prevede acest proces. V-am întrebat concret: dacă v-ați consultat cu societatea civilă? Dacă v-ați consultat cu structurile asociative ale administrației publice locale? Și dacă da, atunci cu cine? Care este numele? Da dați-mi măcar un nume al acestei organizații nonguvernamentale. Și ce poziție a avut în cadrul consultărilor? Și atât.

Domnul Nicolae Eșanu:

Deci, dacă îmi permiteți să finalizez răspunsul, am vrut să spun că la elaborarea acestui proiect s-au respectat prevederile legislației, care prevede în mod obligatoriu că proiectul este plasat pentru consultări publice. Nu există nici un text de lege care ar obliga elaboratorii oricărui proiect să discute cu un subiect anume din societatea civilă sau cu o structură asociativă autorităților publice locale.

Domnul Eduard Mușuc:

Se organizează audieri publice ca de obicei. Noi, de exemplu, organizăm audieri publice, dumneavoastră puteți organiza audieri publice.

Domnul Nicolae Eșanu:

Putem să organizăm audieri publice, dar ele nu sînt obligatorii.

Domnul Eduard Mușuc:

Iată, domnul Corman poate să organizeze audieri publice, dacă vrea. Văd că zîmbește.

Domnul Igor Corman:

Da, eu am să vă invit pe dumneavoastră la audieri bilaterale.

Domnul Nicolae Eșanu:

Sigur că pot fi organizate audieri publice, dar ele nu sînt obligatorii pentru fiecare proiect, doar în cazul în care organul respectiv decide că sînt obligatorii, nu, sînt necesare, dar în rest procesul de elaborare asigură transparența. Și acei care doresc să participe la procesul de elaborare, sigur că prezintă opiniile de care se ține cont.

Dacă vă uitați foarte atent, orice proiect adoptat de Guvern...

Domnul Eduard Mușuc:

Clar, clar.

Domnule viceministru,

E clar. Cu prima întrebare este clar, dar, vă rog frumos, să atrageți atenția: este diferență mare între transparența procesului și consultare.

Transparența, eu sînt de acord, că plasați pe site și transparența într-un fel sau altul este asigurată, dar în ceea ce privește consultarea poziției dumneavoastră trebuie să fie activă, trebuie să consultați. Solicitați opinia, aceasta și înseamnă consultare.

A doua întrebare. Vreau ca să ne precizați, reiese sau nu reiese din acest proiect de lege că, practic, poate fi extinsă perioada, termenul de examinare a unei petiții pînă la 90 de zile?

Domnul Nicolae Eșanu:

Nu. Nu.

Domnul Eduard Mușuc:

În dependență.

Domnul Nicolae Eșanu:

Nu, depinde. Este stabilit termenul de 90 chiar în lege în cazul petițiilor cu element de extraneitate, cînd este vorba de solicitarea informațiilor din alte țări. Dar, în rest, nu este prevăzut. Este termenul de...

Domnul Eduard Mușuc:

Doar în aceste cazuri, cînd se solicită prezentarea informațiilor din altă țară.

Domnul Nicolae Eșanu:

Da, în...

Domnul Eduard Mușuc:

Nu în interiorul Republicii Moldova. În rest, perioada se extinde pînă la 30 de zile...

Domnul Nicolae Eșanu:

Pînă la 30 de zile.

Domnul Eduard Mușuc:

...de lucru, nu calendaristice.

Domnul Nicolae Eșanu:

Da.

Domnul Eduard Mușuc:

Dar nu pînă la 90 de zile.

Domnul Nicolae Eșanu:

Da.

Domnul Eduard Mușuc:

Dar în cazul în care este această petiție transferată de la o instituție la alta, care este termenul maxim care poate fi stabilit?

Domnul Nicolae Eșanu:

Legea. Nu.

Domnul Eduard Mușuc:

Pînă la care poate fi extinsă perioada aceasta de examinare.

Domnul Nicolae Eșanu:

Este aceeași regulă. Deci legea nu stabilește reguli diferite pentru cazurile în care s-au transferat petițiile de la un organ la altul.

Domnul Eduard Mușuc:

Rămîn treizeci.

Domnul Nicolae Eșanu:

Este exact același mecanism.

Domnul Eduard Mușuc:

Rămîn 30 de zile de lucru.

Domnul Nicolae Eșanu:

Da, același termen iese, 30 de zile, cu posibilitatea de prelungire încă pînă la 30 de zile, în condițiile stabilite de alineatul (2) din articolul 8.

Domnul Eduard Mușuc:

Clar.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Eșanu,

Dumneavoastră v-ați referit, dacă am auzit eu bine, la o situație de pat. Dacă puteți explica plenului Parlamentului ce înseamnă situația de pat în viziunea dumneavoastră.

Domnul Nicolae Eșanu:

Înțeleg că este o întrebare retorică.

Domnul Mihai Godea:

Păi, dumneavoastră...

Domnul Nicolae Eșanu:

Situație de pat este.

Domnul Mihai Godea:

Ați afirmat de la tribuna centrală că se creează o situație de pat.

Domnul Igor Corman:

Aceasta e mai rău decît mat.

Domnul Nicolae Eșanu:

Da. Deci este o situație în care nu...

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5.

Doamna Corina Fusu:

Am și eu două întrebări, domnule viceministru.

Sigur că acest proiect de lege este extrem de important, pentru că el, de fapt, reflectă comunicarea sau un tip de comunicare a noastră cu cetățenii.

Întrebarea mea este următoarea.

Prima. Există foarte multe cazuri în care Președintele Republicii, ministrul, deputatul, eu știu, primăria, primește aceeași petiție, cu aceeași conținut, de la același cetățean.

În acest caz cum e să procedăm? Răspunde fiecare în parte și, adică, următoarea subîntrebare, termenul se prelungește la fel pînă la 30 sau 90 de zile?

Domnul Nicolae Eșanu:

Deci în cazul în care aceeași petiție este adresată mai multor instituții, fiecare instituție examinează petiția în limita competenței sale. Deci dacă petiția vizează o problemă care ține de competența organului, acesta o examinează în limita competenței, în partea ce ține de competența altor organe, petiția este remisă organelor de competența căruia ține sau căroră examinarea ei.

Doamna Corina Fusu:

Deci și cu termenul care se prelungește?

Domnul Nicolae Eșanu:

În...

Doamna Corina Fusu:

Deci aceasta. Depinde cum va vota Parlamentul.

Domnul Nicolae Eșanu:

Proiectul de lege nu vizează acest aspect al situației în care petiția este remisă de la un organ la altul, se menține soluția care era în legea anterioară. Deci,

prin proiectul acesta, noi nu schimbăm regulile de calculare a termenului pentru cazul în care petiția este remisă de la un organ la altul.

Noi doar reglementăm cazurile și condițiile în care petiția este remisă.

Doamna Corina Fusu:

Și a doua întrebare, domnule viceministru.

Se întâmplă de foarte multe ori ca, virgulă, calitatea răspunsului la petiții să nu fie una foarte calificată sau, cu alte cuvinte fie spus, este un răspuns formal.

Cine ar trebui, în opinia dumneavoastră, să examineze și calitatea acestor răspunsuri? În unele Parlamente din Europa există comisii pentru petiții, comisii specializate care dau răspunsuri absolut calificate.

Calitatea. Deci calitatea.

Domnul Nicolae Eșanu:

Eu am.

Doamna Corina Fusu:

De multe ori suferă.

Domnul Nicolae Eșanu:

Am înțeles. Deci, în principiu, calitatea răspunsului poate fi asigurată numai prin consolidarea capacităților instituționale ale organului care examinează petiția.

Parlamentul nu se poate substitui, eventual poate să prezinte un răspuns, un alt răspuns la petiții, dar nu se poate substitui organului competent să examineze petiția.

Instanța de judecată este unicul organ în drept să oblige instituția abilitată să reexamineze și să-i prezinte petiționarului răspunsul în limitele argumentelor pe care acela îl invocă. Dar și în acest caz calitatea este o materie care nu poate fi apreciată în baza unor criterii obiective.

Doamna Corina Fusu:

Da. Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5.

Aveți întrebare, nu?

Domnul Valeriu Munteanu:

Da. Mulțumesc.

Domnule ministru,

Doar o singură observație. Deja a treia sau a patra oară de când sînteți la această tribună și reprezentați interesele Guvernului pe proiecte... care Guvernul... sînt autor, spuneți că ține de... sau este dreptul Parlamentului să susțină sau să nu susțină.

În situația în care dumneavoastră sînteți avocatul Guvernului, trebuie să ne convingeți și să veniți, mai ales, cu argumente de necesitate, nu de oportunitate.

Și aici revin la întrebarea fundamentală pe care a pus-o, pentru acest proiect de lege, Președintele Corman și nu înțeleg de ce nu a insistat în situația în care dumneavoastră ați încercat să vă eschivați de la răspuns.

Și eu o să vă modelez foarte clar o situație. Spuneți-mi, vă rog frumos, ce se întîmplă cu un cetățean care trebuie să se adreseze în instanța de judecată și termenul este foarte clar la contencios – 30 de zile, iar aici va primi în funcție de cîte sîmbete și duminici avem, în 38 sau în 39.

Pierde termenul, domnilor, pentru că ori corelăm toate termenele. Ori ce facem noi aici? Noi am privit această lege în individualitatea ei, fără să o corelăm cu cealaltă lege.

Domnul Nicolae Eșanu:

Dacă îmi permiteți. Nu. Problema cred că nu ar trebui să fie pusă sub acest aspect, pentru că problema termenului în zile lucrătoare sau în zile calendaristice vizează durata perioadei în care trebuie să fie examinată petiția. Dar nu are nici o legătură cu momentul din care începe să curgă termenul de adresare în instanța de judecată.

Pur și simplu, eventual, s-ar putea pune problema că, în cazul în care termenul este stabilit în zile calendaristice, este mai ușor de calculat momentul în care expiră acest termen decît cazul în care termenul este calculat în zile lucrătoare.

Dar am spus că noi aici am vrut, de fapt, să încercăm să stabilim un termen care să permită examinarea calitativă a petițiilor și să diminuăm cazurile în care, din motivul presiunii expirării termenului, sînt date răspunsuri formale.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule ministru,
Cu tot...

Domnul Igor Corman:

Să am iertare, dreptul la replică, domnule Munteanu. Am fost vizat.

Deci, domnule Munteanu, spre deosebire de dumneavoastră, eu nu am insistat de atîta fiindcă eu am pus o întrebare, am ascultat răspunsul și am să fac un amendament în scris comisiei pentru lectura a doua, ceea ce vă recomand și dumneavoastră.

Mai aveți întrebări?
Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

...întrebări, domnule Corman.

În situația în care veți face un amendament, atunci nu văd care a fost rezonul, nu văd logica acestui proiect de lege care, în principiu, se bazează pe acest articol. Și cînd vine autorul și ne spune că ține de competența Parlamentului, atunci noi ne jucăm de-a legea. Trece prin Guvern, Guvernul o aprobă, vine aici și

spuneți: dar voi hotărâți cum vreți. Nu, trebuie să ne convingeți, cu toată ardoarea, că noi trebuie să o aprobăm și noi trebuie să ținem...

Domnul Igor Corman:

Să nu ne convingem de la microfoane cîte două ore, dar să o facem așa cum stabilește și Regulamentul. Deci amendament în formă scrisă ș. a. m. d.

Întrebări dacă mai aveți.

Microfonul nr.5.

A doua întrebare.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mai am întrebare. Prima a fost observație, nu a fost întrebare.

Spuneți-ne, vă rog frumos, încercați să remodelați articolul 9 alineatul (1) atunci cînd vine vorba despre mai multe petiții pe care le adresează un cetățean. Spuneți că acestea vor fi comasate.

Iată, ceea ce am sesizat eu: nu stabiliți foarte clar care va fi termenul care curge de la prima, de la a doua, de la a treia sau de la a patra. Dacă ele vor fi patru, de exemplu, pe același subiect. Omul insistă și scrie patru petiții și una începe și la fiecare 15 zile. Care o să fie termenul? Sau la fiecare trei zile. Acest lucru trebuie de precizat. Nu am nevoie de un răspuns acum, dar o să vreau ca, pentru lectura a doua, să precizați acest lucru și atunci totul o să fie foarte clar.

Domnul Nicolae Eșanu:

Dacă îmi...

Domnul Valeriu Munteanu:

Și... Da, vă rog.

Domnul Nicolae Eșanu:

Dacă îmi permiteți. Nu este necesar de precizat. Fiecare petiție are propriul termen de examinare și organul respectiv va trebui să răspundă, cel târziu, la termenul cînd expiră acest termen. Pur și simplu, acest articol dă posibilitate să nu se repete răspunsuri argumentate. Deci dacă petițiile vor fie repetate, care, în principiu, și astăzi, în principiu, se prevede posibilitatea că petițiile repetate nu se examinează.

Domnul Valeriu Munteanu:

Nu. Domnule ministru.

Domnul Nicolae Eșanu:

Și se înștiințează despre aceasta.

Domnul Valeriu Munteanu:

Ați introdus un termen nou despre comasarea petițiilor, da? Omul întreabă de două ori pe același loc. Care termen o să luați voi pentru răspuns: de la prima petiție sau de la cea de a doua, care e peste 10 zile?

Simplu de tot.

Domnul Nicolae Eșanu:

Simplu de tot. La prima petiție termenul trebuie să fie respectat, indiferent comasăm noi, nu comasăm, noi avem un termen în care trebuie să fie examinată petiția. Comasarea este o procedură birocratică interioară, care nu vizează cetățeanul, doar îi dă posibilitate organului să examineze concomitent, să unească procedurile. Dar cetățeanului trebuie să i se răspundă la fiecare petiție în limita termenului. Chiar dacă el trimite o petiție repetată, în cel mult treizeci de zile lucrătoare el trebuie să primească un răspuns în care să spună: nu o să mai primești un răspuns, pentru că ai primit un răspuns anterior și petiția este repetată. Deci nu se poate...

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi...

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule ministru...

Domnul Igor Corman:

...cu asemenea detalii și întrebări de amănunt, mie îmi pare rău că nu folosiți platforma comisiei. Trebuie la comisie să fiți foarte activi.

Domnule deputat Munteanu,

Despre erudiția dumneavoastră juridică știe toată lumea, toți deputații. Dacă aveți amendamente să le formulați pentru lectura a doua la comisie. Mai sînt și alți colegi care vor să pună întrebări. Dumneavoastră ați epuizat timpul, eu v-am cronometrat.

Microfonul nr.4.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc.

Nu am să fiu de acord cu unii colegi care afirmă că esența acestui proiect se referă doar la modificarea din alineatul (5), articolul 8, ci am să afirm că, într-adevăr, aceste modificări care vin la Legea cu privire la petiționare vin să dea răspuns la foarte multe probleme cu care s-au confruntat, pe parcursul implementării legii, autoritățile locale. Dar am să revin la o problemă abordată și de către domnul Zagorodnîi, problemă expusă de mine de cîteva ori în comisie, cînd am discutat acest proiect de lege, și aș veni cu o clarificare. Într-adevăr, alineatul (5) din articolul 10 lasă loc pentru interpretare, fiindcă organul sau persoana poate să abuzeze de acest drept și să zică că nu poate citi petiția.

De aceea, eu vin cu o propunere, domnule viceministru, dacă este acceptată, ca să redactăm acest alineat în felul următor: „Dacă textul petiției nu este lizibil și nu poate fi citit sau petiția conține informații insuficiente și neconcludente pe marginea problemei abordate, organul sau persoana oficială va informa petiționarul cu expunerea...” și mai departe după text. Să excludem sintagma „aceasta nu se examinează”. Deoarece, în încercarea de a o citi, de acum s-a purces la examinarea ei.

Domnul Nicolae Eșanu:

De acord.

Domnul Tudor Deliu:

Și eu cred că eliminarea acestei sintagme va da o mai bună claritate acestui alineat.

Domnul Igor Corman:

Domnule viceministru,

E bine că dumneavoastră sînteți de acord.

Domnule deputat Deliu...

Domnul Tudor Deliu:

Eu voi face...

Domnul Igor Corman:

...nu este întrebarea: dacă este de acord domnul viceministru? Noi acum...

Domnul Tudor Deliu:

Eu ca autor am întrebat.

Domnul Igor Corman:

...punem întrebări la prima lectură de clarificare. Iar pentru a doua lectură toate propunerile la comisie, comisia trebuie să le accepte. Deci părerea autorului a fost favorabilă amendamentului dumneavoastră.

Dacă mai sînt întrebări?

Microfonul nr.5.

Domnul Gheorghe Brega:

Domnule ministru,

Nu este secret că cetățenii primesc răspunsurile, putem să extindem la 3, la 5, la 30 de zile, la 30 de zile lucrătoare, dar primesc și peste luni întregi sau posibil să nu le primească deloc. De aceea, eu am o întrebare către dumneavoastră. Nu am Codul contravențional. Ce prevede pentru acești birocrăți Codul contravențional? Dacă prevede. Căci noi cunoaștem destul de bine: dacă pe birocrății noștri nu îi pedepsești, ei nu reacționează la nimic. Prevede ceva Codul contravențional dacă nu răspunde în termen?

Domnul Nicolae Eșanu:

Da, este răspundere contravențională pentru acel care nu examinează petițiile în termen.

Domnul Gheorghe Brega:

Este, da?

Domnul Nicolae Eșanu:

Da.

Domnul Gheorghe Brega:

Mersi.

Domnul Igor Corman:

Nu mai sînt întrebări.

Rog comisia.

Doamnă președinte Apolschi,

Vă rog să prezentați raportul comisiei.

Doamna Raisa Apolschi:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Prezidiu,

Stimați colegi,

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat, cu titlu de inițiativă legislativă, acest proiect de lege, care se referă la modificarea și completarea Legii din 19 iulie 1994 cu privire la petiționare.

Scopul și obiectivul urmărit prin proiectul de Lege pentru modificarea și completarea propusă sînt suplinirea și desăvîrșirea normelor în materia examinării petițiilor, precum și întregirea cadrului legal privind examinarea petițiilor și procedura evitării dublărilor în examinarea acestora. Cu permisiunea dumneavoastră, nu am să mă refer la modificările propriu-zise, deoarece foarte în detaliu pe fiecare articol s-a mers de către autor.

Proiectul de lege a fost avizat pozitiv de patru comisii permanente, de Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, de Centrul Anticorupție. Două comisii permanente, din lipsa numărului necesar de voturi, nu au adoptat nici o decizie. Pentru lectura a doua, vor fi examinate obiecțiile și propunerile Direcției generale juridice a Secretariatului, amendamente parvenite de la deputați.

Și Comisia juridică, numiri și imunități, în conformitate cu articolul 27 alineatul (1) din Regulamentul Parlamentului, propune examinarea și acceptarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.307 din 5 iulie 2013.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Mulțumesc, doamnă președinte.

Dacă sînt întrebări la comisie? Cine dacă nu domnul deputat Valeriu Munteanu?

Vă rog frumos microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Mai aveam o întrebare, dacă îmi permiteți să o adresez autorului, nu aveam să o chinui pe doamna Apolschi.

Doamnă Apolschi,

Spuneți-ne, vă rog frumos, dacă, din perspectiva dumneavoastră, articolul 9 alineatul (1) prim, este clar în sensul în care l-a expus domnul ministru, este vorba despre comasarea petițiilor?

Din punctul meu de vedere, el este unul care lasă loc de echivoc și o să citesc, ca să fie foarte clar: în cazul în care petiționarul adresează aceluiași organ sau aceleiași persoane oficiale, concomitent sau consecutiv, mai multe petiții, sesizînd aceeași problemă, aceasta se va comasa, petiționarul urmînd să primească un singur răspuns care trebuie să facă referire la toate petițiile.

Nu este stabilit aici că termenul de plecare este prima petiție. De aceea, simplu și clar, rog ca acest termen să fie concretizat.

Și doi. Vizavi de foarte scandalosul, din punctul meu de vedere, articolul 10 cu petițiile nelizibile. Dacă lăsăm la discreția funcționarului, noi, în calitate de deputați, eu vreau să vă spun că mai mult de jumătate de petiții, și dumneavoastră știți, doamnă Apolschi, le primim în formă scrisă de mîna, da. Fiecare funcționar va putea spune că nu este lizibilă. Pentru că așa a fost convingerea lui intimă, chiar dacă omul de alături va spune că este lizibilă.

În mod normal, nu trebuie să îi remitem petiția omului, ci să îi solicităm să suspendăm termenul, pentru că am relaționat, am văzut cum arată în altă parte acest lucru, să suspendăm termenul și să îi solicităm cetățeanului să precizeze obiectul petiției. Și, respectiv, după ce cetățeanul precizează sau nu, să se scurgă acest termen.

Pentru că altfel eu am văzut cît de frumos a spus domnul: să meargă în instanța de judecată. Ce, noi o să trimitem toți oamenii în instanța de judecată? Trebuie să avem respect pentru cetățeanul nostru și să nu spunem: dacă nu-ți place, du-te în instanța de judecată și contestă, că nu am putut ceea... ce să citești tu.

Orice petiție scrisă cu mîna va fi întoarsă înapoi. Noi considerăm acesta ca un început de abuz. De aceea, normal ar fi ca să se suspende termenul. Și vă rog frumos la lectura a doua să țineți cont.

Domnule Corman,

Noi, liberalii, sîntem puțini și nu ne putem divide, în același timp la aceeași oră nu putem să fim omniprezenți ubicuu. De aceea, ajungem la comisiile de bază din care facem parte, iar Comisia mea de bază este administrație publică și dezvoltare regională, iar la Comisia juridică, numiri și imunități ajung atunci cînd...

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Domnule Munteanu,

Dumneavoastră aveți un coleg jurist, care participă la ședințele comisiei respective, puteți să coordonați. Dacă vreți, ca sugestie.

Alte întrebări nu mai sînt.

Vă mulțumesc, doamnă președinte.

Și acum am să supun votului aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege cu nr.307. Dar, să am iertare, stimați colegi, avem o luare de cuvînt. V-ați înscris cu luare de cuvînt? Da. Atunci, vă rog la tribuna centrală, domnule Mușuc.

Domnul Eduard Mușuc:

Stimați colegi,

Din păcate, acest proiect de lege, după ce a fost prezentat, cred că și dumneavoastră v-ați convins, nu a fost consultat, așa cum prevede procesul legislativ, eu mă refer, în primul rînd, la structurile nu asociative din domeniul administrației publice locale, deși ele trebuiau să fie consultate în mod obligatoriu, dar anume la societatea civilă.

Deoarece aceste modificări de legislație, în primul rînd, vizează cetățenii, dreptul lor de a se adresa cu o petiție către organele administrației publice centrale, organele administrației publice locale. Și vreau să vă zic că aceste schimbări vor avea un impact negativ. Și vreau să vă explic de ce.

Dar, întîi de toate, vreau să constat o practică negativă în examinarea proiectelor de lege în cadrul Parlamentului. Iată, de exemplu, acest proiect de lege trebuia prezentat, astăzi, de la tribuna centrală a Parlamentului de către comisia de profil – Comisia administrației publice și dezvoltare regională.

Administrație publică, care include și componenta locală, dar și administrația publică centrală, deoarece procesul de petiționare, controlul parlamentar asupra acestui proces, examinarea proiectelor de lege care vizează petiționarea, toate ele sînt incluse în domeniile noastre de activitate.

Și se vede că s-a acceptat o altă comisie din cauză că se dorea, cu orice preț, un raport pozitiv la acest proiect de lege.

Dar vreau să mă refer la conținut. E mai... e destul de problematică extinderea termenului de examinare, dar cea mai mare problemă constă în crearea condițiilor pentru neexaminarea petițiilor. Nu, de exemplu, dreptul de a nu examina petiția, dacă nu... în această petiție nu sînt prezentate sau această petiție nu conține informații suficiente, sau sînt prezentate informații insuficiente.

Practic, este o posibilitate care, o condiție sau un cadru legal care poate fi folosit de oricine, pentru neexaminarea acestei petiții.

Ce înseamnă informații insuficiente? Sau petiția nu este lizibilă, sau nu este clară, sau nu este concludentă. Practic, noi creăm sau, mai bine zis, dumneavoastră creați condiții ca un șef al unei instituții, al unei structuri din cadrul administrației publice, fie centrale, fie locale, să nu examineze acea petiție pe care nu dorește să o examineze.

Eu cred că, dacă să fim, așa, scurt, să ne referim la acest proiect de lege, eu cred că acest proiect nici în primă lectură nu trebuia să fie aprobat, nici la nivel

conceptual, nemaivorbind despre aprobarea lui în lectură finală, atunci când, practic, vor fi create condițiile pentru neexaminarea petițiilor, pentru prelungirea neargumentată a termenelor de examinare a petițiilor.

Și aici vreau să mă adresez către... mai puțin către parlamentari.

Vreau să mă adresez către cetățeni, către mass-media, de exemplu, deoarece pe dumneavoastră vă vizează lucrurile acestea. Dumneavoastră o să vă adresați cu o scrisoare către, de exemplu, primărie, consiliul local, către un minister, o agenție, un departament și astăzi dumneavoastră primiți, în majoritatea cazurilor, din păcate, răspunsuri formale la aceste adresări, la aceste scrisori.

Dar, în cazul acesta, nu veți primi nici un răspuns sau veți primi un refuz numai din cauză că dumneavoastră, petiția dumneavoastră nu este argumentată, că informațiile în această petiție sînt insuficiente.

Eu nu înțeleg de ce dumneavoastră procedați în așa fel, dar, din păcate, tendința din ultima perioadă este clară.

Practic, Guvernul se autoizolează de cetățeni. Ați văzut săptămîna trecută proiectul de lege cu secretizarea ședințelor Guvernului, acum – cu posibilitatea neexaminării petițiilor. Poftim, este direcția de mișcare a acestei guvernări.

Da, domnule Streleț, este direcția pe care o propuneți societății. Ca să vă întruniți în mod secret, ca să mai dezbateți fel de fel de chestiuni gen Banca de Economii, gen Aeroportul. Ca să nu răspundeți la petițiile cetățenilor. Ca să vă creați condiții de autoizolare totală în activitatea dumneavoastră și la nivel de Guvern, și la nivel de minister, și la nivel de administrație publică locală.

Noi nu, nicidecum nu putem susține acest proiect de lege, nici din punct de vedere profesionist, nici din punct de vedere politic și vom vota împotriva acestui proiect de lege în primă lectură și în cea de a doua lectură.

Domnul Igor Corman:

Domnilor deputați,

Supun votului în primă lectură proiectul de Lege cu nr.307.

Cine este pentru rog să voteze. Cu majoritatea voturilor, acest proiect a fost aprobat în primă lectură.

Și acum, domnilor deputați, am fost informat că există o poziție comună a grupurilor parlamentare referitoare la dezbaterile în a doua lectură a proiectului cu nr.268.

Doamnă viceministru,

Vă rog să ne confirmați acest lucru.

Vicepreședinte, da. Sînteți încă colega noastră.

Microfonul nr.3.

Doamna Stella Jantuan:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Deci comisia propune votarea proiectului în a doua lectură, deoarece sinteza a fost acceptată de toate grupurile parlamentare.

Domnul Igor Corman:

Deci amendamente nu au fost propuse. Ați coordonat.

Doamna Stella Jantuan:

Nu. Aceleași amendamente. Da.

Domnul Igor Corman:

Văd că îmi confirmă tacit și colegii noștri din opoziția PCR. Ceilalți colegi au fost de acord din start.

Deci, în aceste condiții, eu am să supun votului în a doua lectură proiectul cu nr.268. Cine este pentru rog să voteze.

Și acum, rog numărătorii să anunțe rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 20. (*Rumoare în sală.*)

– 27.

Sectorul nr.3 – 29.

Domnul Igor Corman:

Deci, cu 76 de voturi, acest proiect, cu nr.268, a fost adoptat în a doua lectură.

Și acum o situație asemănătoare avem și cu proiectul nr.407.

Comisia a solicitat o pauză, ca să vadă dacă sînt amendamente, propuneri pentru lectura a doua.

Vă rog, domnule președinte. Domnul vicepreședinte Balan. Da. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Ion Balan:

Domnule Președinte,

Stimați deputați,

Vreau să informez plenul Parlamentului că, în ședința solicitată, Comisia agricultură și industrie alimentară s-a întrunit în ședință la care au participat 5 membri ai comisiei.

Amendamente și îmbunătățiri asupra proiectului nu au parvenit din partea deputaților. Cu 5 voturi din 9, comisia a adoptat, pentru lectura a doua, de a fi votat proiectul nr.407 din 21.10.2013.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.2.

Domnul Gheorghe Popa:

Domnule Președinte,

Eu mă mir de obrăznicia pe care o manifestă colegii din Comisia agricultură și industrie alimentară, fiindcă, de fapt, eu nu am convocat nici o ședință și domnul

vicepreședinte nu a avut absolut nici un temei ca să convoace această ședință și să facă un astfel de raport de rîsul lumii.

De aceea, vă rog foarte mult să fie respectat Regulamentul și acest raport să fie considerat ilegal.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4.

Domnul Ion Balan:

Conform Regulamentului, 1/3 din membri sînt în drept de a convoca ședința comisiei. Cu atît mai mult, eu, cînd am solicitat pauză, am rugat președintele comisiei să convocăm ședința. L-am contactat, l-am sunat să vină la ședință. Dumnealui nu s-a prezentat. Nici colegii din PCRМ.

De aceea, îmi cer scuze, nu poate comisia să nu activeze dacă nu dorește președintele comisiei.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Noi am dezbătut acest proiect de lege și eu am sesizat în luările de atitudine ale tuturor deputaților grija mare față de activitatea acestei agenții și fiecare a făcut referință mai ales la grija noastră față de sănătatea oamenilor și cît de important este ca această agenție să funcționeze cît mai repede în condiții normale.

Deci în cazul în care comisia s-a întrunit, propuneri, amendamente nu au fost făcute, eu cred că nu este moral, stimați colegi, să politizăm acest subiect, să tergiversăm luarea acestei decizii dacă, într-adevăr, ne gîndim la sănătatea oamenilor, domnule Munteanu, și, în aceste condiții, ținînd cont de propunerea comisiei, eu am să supun votului adoptarea în lectura a doua a acestui proiect de lege.

Cine este pentru rog să voteze.

Rog numărătorii să anunțe rezultatele. (*Rumoare în sală.*)

N u m ă r ă t o r i i:

Zero.

– Sectorul nr.2 – 26.

Sectorul nr.3 – 26.

Domnul Igor Corman:

Cu 52 de voturi, proiectul cu nr.407 a fost adoptat în a doua lectură.

Și acum, stimați colegi, sîntem la Ora interpelării. Dacă sînt interpelări, vă rog să le formulați de la microfoanele din sală.

Astăzi este joi, ultima zi de joi din această lună, deci este Ora interpelărilor.

Microfonul nr.2.

Domnul Ghenadie Morcov:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Vreau să mă adresez către Procurorul General al Republicii Moldova domnul Corneliu Gurin, către șeful Centrului Național Anticorupție domnul Viorel Chetragu, către ministrul Sănătății al Republicii Moldova domnul Andrei Usatîi.

Către aceste instituții nominalizate și alte instituții în stat a fost efectuată o adresare colectivă a colaboratorilor Centrului de Sănătate Publică raionul Drochia, invocînd niște încălcări ale legislației în vigoare, fapte concrete de abuz de serviciu și alte încălcări ale legislației. Sînt invocate aceste fapte într-o adresare colectivă. Deci solicit răspuns, dacă a fost examinată această adresare, fiindcă deja au trecut circa două luni de zile.

Colectivul nu a primit nici un răspuns. Nu au fost examinate încălcările impuse în această adresare.

Deci solicit răspuns, în timp de 10 zile, de la instituțiile vizate. Dacă a fost examinată această adresare, care au fost încălcările depistate și care au fost măsurile de rigoare luate conform legislației în vigoare?

Adresarea colectivă o depun la Secretariatul Parlamentului și aștept răspuns în scris, precum și colectivul să fie vizat în scris în timp de 10 zile.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Domnul Veaceslav Bondari:

Вопрос к министру образования госпоже Мае Санду. 21-го числа, в понедельник, в здании консилиума района Анений Ной прошло совещание вице-министра образования господина Гросу с председателем района, его заместителями и с председателями фракции районного совета, где было категорически отказано школе Троица Ноуэ зарегистрироваться как гимназия – детский сад, мотивируя тем, что этого нет в Регламенте.

Насколько я знаю, у нас только в районе есть три таких школ, одна в Делакэу, вторая – в Мерений Ной и третья – в Телице. По всей стране таких школ порядка семидесяти.

Если это не вписывается в Регламент, каким образом на территории республики функционируют эти семьдесят школ? И на каком основании было отказано в перерегистрации гимназии села Ново-Троицкая в гимназию – Детский сад? Ответ прошу дать в письменном виде.

Domnul Oleg Bodrug:

Mulțumesc.

Microfonul nr.4, vă rog.

Domnul Ion Ceban:

Mulțumesc frumos, domnule Președinte.

Eu vreau să rog, pentru săptămîna viitoare, pentru ședința în plen, să audiem Curtea de Conturi și Procuratura Generală. Să fie prezentat un raport amplu în ceea ce privește Raportul publicat de Curtea de Conturi cu privire la administrarea

bunurilor și mijloacelor financiare în Primăria municipiului Chișinău, ultimul raport.

Domnul Oleg Bodrug:

Mulțumim.

Domnul Ion Ceban:

Da, și mai am...

Domnul Oleg Bodrug:

Microfonul nr.4,

Tot?

Domnul Ion Ceban:

Da. Pentru Inspekția de Stat în Construcții, Procuratura Generală și Inspekția Ecologică. Deci sînt patru adrese din municipiul Chișinău: bulevardul Moscova nr.1/1, șoseaua Balcani nr.8, strada Nicolae Milescu Spătarul, strada Grădinilor nr.60 cu privire la construcțiile neautorizate, ilegale sau la limita legalității. Sesizez aceste instituții pentru a cerceta legalitatea emiterii autorizațiilor de construcții și a tuturor actelor necesare pentru a începe lucrările de construcție în acest sens.

Trei. Basarabeasca, strada Ucrainca. Am primit o petiție din partea cetățenilor din acest oraș, care invocă grave încălcări ale legislației și ale drepturilor lor personale. Și, în acest sens, sesizez Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Inspekția de Stat în Construcții și Cancelaria de Stat, pentru a verifica în ce bază este utilizat acolo... a, și Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, iată, îmi cer scuze, îmi spune în casă un coleg... în ce bază sînt făcute deplasările pe această stradă a orașului Basarabeasca cu mașinile de mare tonaj, deci pînă la 60 de tone, care transportă grîne către un combinat de prelucrare? Și, în acest sens, li s-au deteriorat casele aferente acestei străzi.

Și patru. Școala de Arte „Valeriu Poleakov” din municipiul Chișinău, Inspekția de Stat în Construcții, Cancelaria de Stat cu privire la reparațiile capitale realizate în această instituție. Deci etajul trei al acestei instituții este totul plin de mucegai grație lucrărilor necalitative realizate de către o companie de construcție.

Solicit, în plenul Parlamentului, să fie prezentată informația de către aceste două instituții.

Vă mulțumesc.

Domnul Oleg Bodrug:

Mulțumesc.

Microfonul nr.3, vă rog.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc.

Eu vreau să reiterez, să repet, de fapt, întrebările puse în debutul ședinței. Deci prima întrebare, către șeful Inspekției de Stat în Construcții, se referă la

preconizata construcție de pe strada Grădinilor nr.60. Pentru că în cazul în care acest bloc va fi construit se pune în pericol blocul cu 17 etaje și 150 de apartamente din imediata vecinătate.

De aceea, solicit prezența, răspunsul, în plenul Parlamentului, oral și în scris de la șeful Inspecției de Stat în Construcții: în ce bază s-a emis autorizarea, dacă au fost, s-a propus acest lucru?

Și a doua întrebare este pentru ministrul sănătății Andrei Usatii. După atingerea vârstei de 18 ani, bolnavii de paralizie cerebrală în care din clinicile din Republica Moldova se pot trata? Câți bolnavi există la ora actuală? Câți au beneficiat de tratament și de ce durată pe parcursul ultimului an, să zicem, 2012?

Solicite, de asemenea, răspunsul de la tribuna centrală și în scris.

Mulțumesc.

Domnul Oleg Bodrug:

Mulțumim, de asemenea.

Microfonul nr.2, vă rog.

Doamna Oxana Domenti:

Vreau să mă adresez repetat Guvernului în general și în particular domnul ministru al agriculturii și industriei alimentare Vasile Bumacov. Rog să fiu informată, dacă se poate în plenul Parlamentului, care este situația la Întreprinderea Societății pe Acțiuni „Aroma”? Întreprindere care, pînă nu demult, era preponderent cu capital de stat. Cum s-a ajuns, practic, la starea de faliment a acestei întreprinderi? Care este soarta colectivului? Și perspectiva de funcționare a acestei întreprinderi?

Mulțumesc.

Domnul Oleg Bodrug:

Mulțumesc.

Microfonul nr.5.

Domnul Gheorghe Brega:

Deci eu reiterez pentru stenogramă. Pe motive tehnice din Parlament, de acum două săptămîni nu a fost invitat – motivele Parlamentului. Deci să fie invitat ministrul sănătății și directorul Agenției Naționale a Medicamentului pe motivul scumpirii medicamentelor și importul dispozitivelor medicale.

Domnul Oleg Bodrug:

Deci întrebări nu mai sînt.

Ședința se declară închisă.

Mulțumim.

Ședința s-a încheiat la ora 14.34.

*Stenograma a fost pregătită spre publicare
în Direcția generală documentare parlamentară
a Secretariatului Parlamentului.*